

● ఇన్సూరెన్స్‌లో ఎఫ్.డి.ఐ. ప్రమాదకరం ● రాష్ట్రస్థాయి సదస్సులు

కార్మికలోకం

ఆగస్టు 2004

మాన పత్రిక

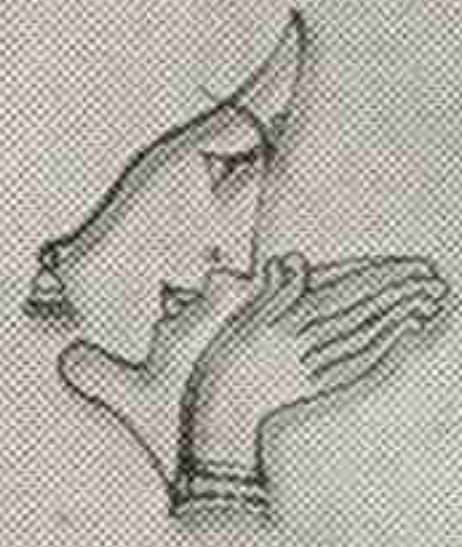
వెల రూ : 5

పి.ఎ.సి.యస్.ల ప్రతిఘటన

సంస్కరణల చెరలో కేంద్ర బడ్జెట్

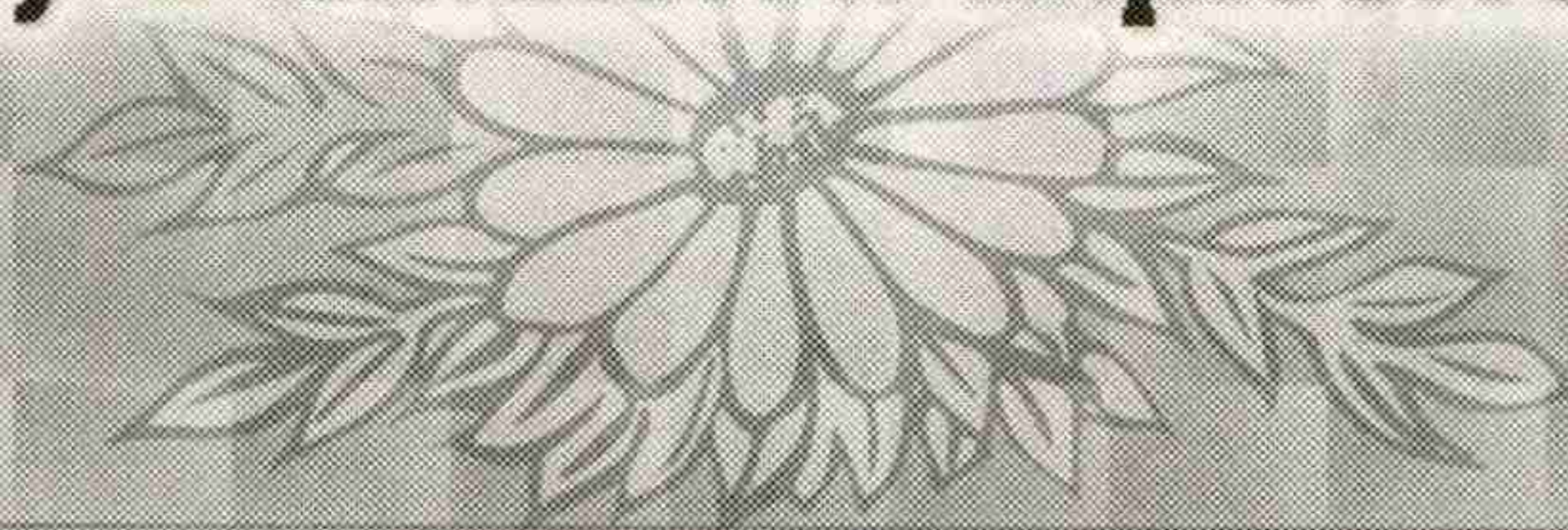
With Best Compliments From...

PREMIER EXPLOSIVES LIMITED

ISO 9001 : 2000 COMPANY

**Manufacturers of various types of quality
Detonators, Detonating Fuse,
Penta Erythritol Tetra Nitrate, Styphnic Acid,
Slurry & Emulsion Explosives etc.**

Factory :

**P.O. Peddakandukur - 508 286
Yadagirigutta Mandal, Nalgonda District (A.P.)
Phone No. Gutta : 236684, 236662 (08685)**

ఆగష్టు - 2004

కార్మికశోకం

సి.ఐ.టి.యు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ మాసపత్రిక

సంపుటి 20

సంచిక 8

విడి ప్రతి వెల : రూ. 5

సం||ర చందా : రూ. 50

విషయ సూచిక

సంపాదకీయం	1
కవర్ స్టోరీ-	
సంస్కరణల చెరలో కేంద్ర బడ్జెట్	3-5
'హైపర్ బైటిన్ జి'	6
ఉద్యమవార్తలు	8-12
ఇన్స్టాల్మెంట్ రంగంలో విదేశీ పెట్టుబడి	13
మోడువారుతున్న బీడికార్మికుల జీవితాలు	14
బడ్జెట్లో మహిళల వాటా ఎంత	15
సదస్సుల దృశ్య మాలిక	16-17
విద్యుత్ తాత్కాలిక కార్మికుల చలో అసెంబ్లీ	18
మళ్ళీ ఎజెండా పైకి భూ సమస్య	19
కథ-నిర్ణయం	20-21
పని పై యాజమాన్యం అజమాని	22-23
మేధావి- పశుల కాపరి	24
ఎన్.ఎం.ఆర్.లు గ్రాట్టుటికి అర్హులా?	25
ప్రాఫైల్-లోకమాన్య బాలగంగాధర్ తిలక్	26
అమెరికా దుష్ప్రత్యానికి 50 సం లు	27
సిఐటియు జనరల్ కౌన్సిల్ నిర్ణయాలు	28
కదం తొక్కిన సహకార ఉద్యోగులు	29
చక్కలిగింతల నటన అల్లు స్వంతం	30
పాట	31
బిటిఆర్-మతోన్మాద శక్తులపై నిరంతర పోరాటం	32

మేనేజర్

కార్మికశోకం

యన్.ఐ.ఐ. స్ట్రాక్ కేంద్రం, 1-1-60/4,

ఆర్ట్స్ క్లాస్ రోడ్, ముషీరాబాద్, హైదరాబాద్ - 20.

ఫోన్ : 27612474 ఫ్యాక్స్ : 27610128

సంపాదక వర్గం

సర్, సత్యనారాయణ

ఎం.ఎ. గృహ, ఎస్. వీరయ్య

ఆర్. సుధాభాస్కర్, కోడా

జ్యోతి, డి.యస్.ఎ. రమణ

ఎడిటర్ : వై. సిద్ధయ్య

మేనేజర్ : పి.రాజారావు

సంపాదకీయం

స్వాతంత్ర్యోద్యమ స్ఫూర్తి - మనకు మార్గదర్శి

57వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవానికి స్వాగతం. ఆగష్టు 15 అనగానే మన స్వాతంత్ర్య సమరానికి ప్రేరణగా నిలిచిన రెండు కీలక అంశాలు మన స్మృతి పథంలో మెదులుతాయి. ఒకటి - సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక చైతన్యం-ఈ స్ఫూర్తి మన ప్రజలలో దేశభక్తిని రగిల్చి, త్యాగాలు, ఆత్మబలిదానాల వైపు వారిని నడిపించింది. సమరశీల పోరాటాలతో కార్మికవర్గం వీరోచిత పాత్రను నిర్వహించింది.

రెండు-లౌకికతత్వం. బ్రిటీష్ పాలకుల, మతోన్మాదుల విభజించి పాలించే కుట్రలను ప్రజలు ఎదిరించారు. 'హిందూ ముస్లిం భాయి...భాయి' నినాదాన్ని చేపట్టారు. దేశ సమైక్యతకు చెరగని బాటలు వేశారు. ప్రస్తుత సవాళ్ళను ఎదిరించి, అధిగమించేందుకు సమరయోధుల త్యాగాలతో పునీతమైన మార్గాలే మనకు శరణ్యం.

ఇటీవలి ఎన్నికలలో మతోన్మాద శక్తులను ప్రజలు గద్దె దించేశారు. లౌకిక పాలనను కాక్షించారు. అలాంటి పాలనతాము అందిస్తామని ప్రజలకు వాగ్దానం చేసి కాంగ్రెస్ సంకీర్ణ ప్రభుత్వం (యు.పి.ఎ) అధికారం చేపట్టింది. మతోన్మాద వ్యతిరేక పోరులో ఆ పార్టీ గతంలో నికరంగా నిలబడలేదు. ఊగిసలాటలతో అవకాశవాద వైఖరి అవలంబించింది. ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండి కాంగ్రెసు ఊగిసలాటలను సరిచేయాలి. అన్ని రకాల మతోన్మాదులను అదుపు చేయాలి.

సి.ఎం.పి. స్ఫూర్తితో బడ్జెట్ ప్రతిపాదిస్తున్నట్లు ఆర్థిక మంత్రి చిదంబరం ప్రకటించారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల అభివృద్ధి, కార్మికుల సంక్షేమం తమ బడ్జెట్లోని ప్రధాన అంశాలని ప్రచారం చేశారు. బడ్జెట్లో- ఉపాధి గ్యారంటీ బిల్లుకు వాగ్దానం, పనికి ఆహారం పథకంలో కేటాయింపుల పెంపు, ప్రాథమిక విద్యకు ప్రాధాన్యతల ప్రకటన, కొన్ని ఖాయిలాపడ్డ పరిశ్రమల పునరుద్ధరణకు నిధుల కేటాయింపు వగైరాలు కొంత ఊరట కలిగించాయి.

ఆచరణలో దేశానికి, కార్మిక వర్గానికి నష్టం కలిగించే అంశాలే మెండుగా ఉన్నాయి. ఇన్సూరెన్స్, టెలికం వంటి కీలక రంగాలలో విదేశీ పెట్టుబడుల పెంపు, ఇ.పి.ఎఫ్. వడ్డీ రేట్లు కుదింపు, లాభాలతో నడిచే ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు - బొంబాయి, ఢిల్లీ, విమానాశ్రయాల ప్రైవేటీకరణ, ఎన్.టి.పి.సి పేర్ల అమ్మకం, చిన్న పరిశ్రమల పరిధి నుండి 85 రకాల సరకులను మినహాయించడం వంటివి నష్టం కలిగించే ప్రతిపాదనలు.

ఈ చర్యలు అమలైతే విదేశీ కంపెనీల పట్టు పెరుగుతుంది. సామ్రాజ్యవాదుల విష చట్రంలోకి దేశం దిగజారుతుంది. పై ప్రతిపాదనలు ఉపసంహరించాలని వామపక్షాలు, కార్మిక సంఘాలు పట్టుబట్టాయి. దేశ ప్రయోజనాలను దృష్టిలో వుంచుకొని వామపక్షాల సూచనలను ప్రభుత్వం అమలు జరపాలి.

మేము 'సంస్కరణల బాట వీడం' అంటూ హామీలతో పెట్టుబడిదారులను, షేర్ మార్కెట్ శక్తులను ప్రసన్నం చేసుకునేందుకే ప్రభుత్వం ప్రాధాన్యత నివ్వటం శోచనీయం. షేర్ మార్కెట్ టర్నోవరుపై రూ.7000 కోట్లు పన్ను ప్రతిపాదించి, దానిని రూ.1000 కోట్లకు తగ్గిస్తున్నట్లు చిదంబరం ప్రకటించటం ఎవరి మెప్పుకోసం?

ప్రావిడెంట్ ఫండ్ వడ్డీ రేటును 9.5 శాతంగా ఉంచితే ప్రభుత్వానికి రూ. 927.15 కోట్ల లోటు ఏర్పడుతుందని దానిని 8 శాతానికి తగ్గించి రూ. 26 కోట్లు మిగిల్చుకోవాలని పాలకులు పడుతున్న పాట్లు ఎవరి కోసం ?

అందుకే కాంగ్రెస్ తనంతతాను సిఎంపి అమలుకు పూనుకుంటుందని ఆశించలేము. ప్రజలు, ముఖ్యంగా కార్మికవర్గం సి.యం.పి. అమలుకై ప్రభుత్వం పై వత్తిడి తేవాలి. దిగువ స్థాయి నుండి కార్మికవర్గాన్ని అప్రమత్తం చేయాలి. వారి కదలికను బట్టి ప్రభుత్వ విధాన నిర్ణయాలలో జోక్యం చేసుకునే అవకాశంవామపక్షాలకు లభిస్తుంది.

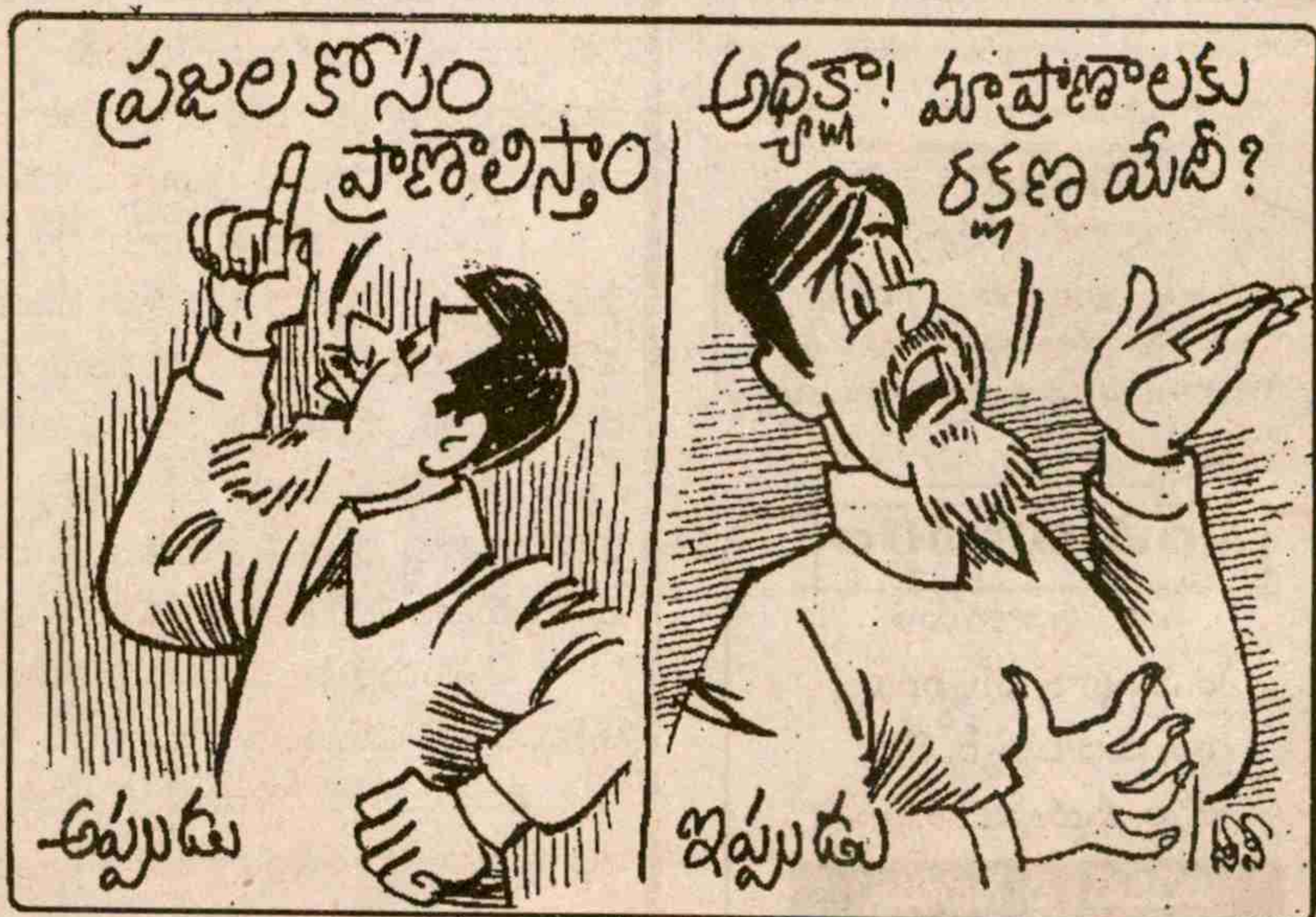
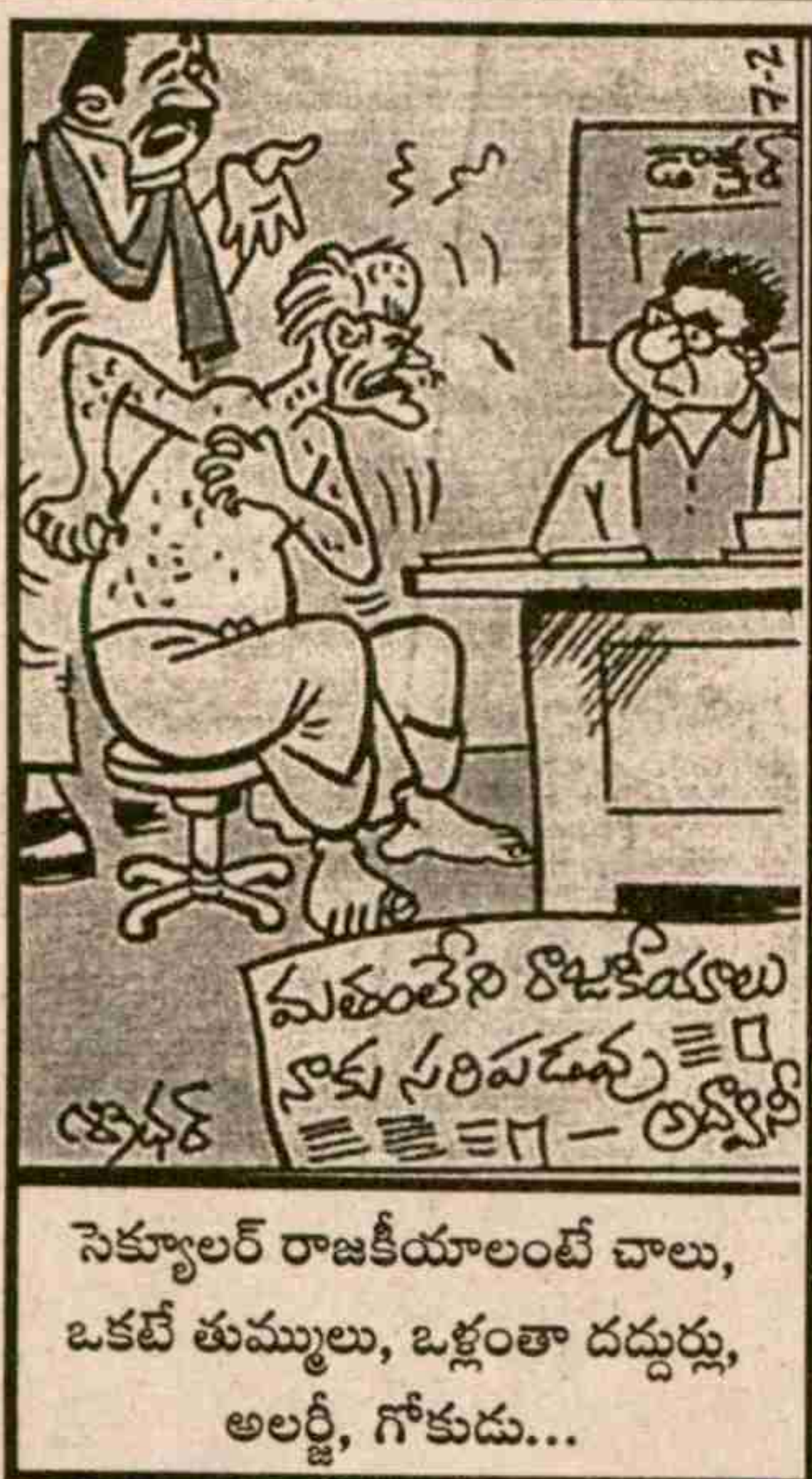
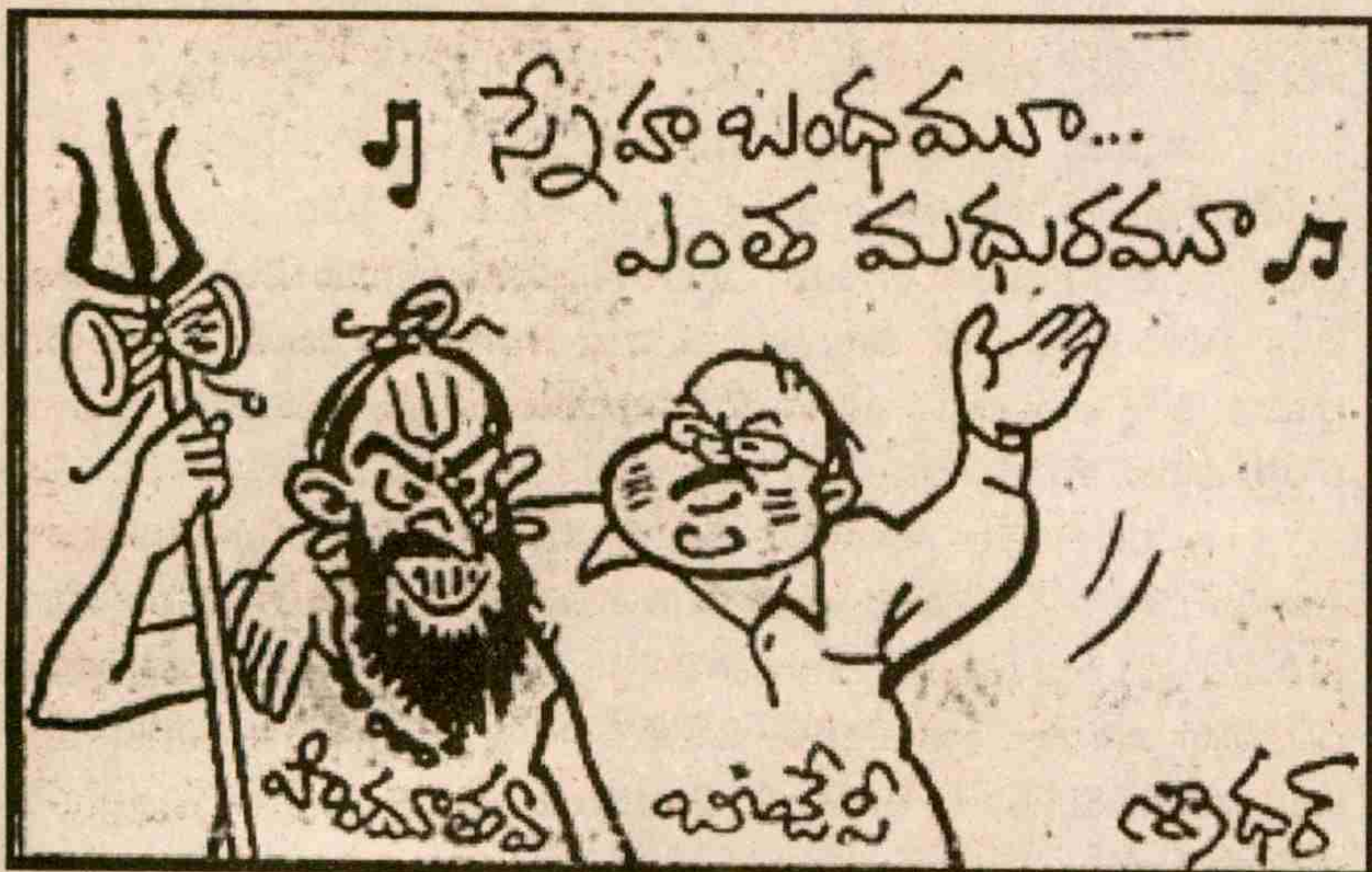
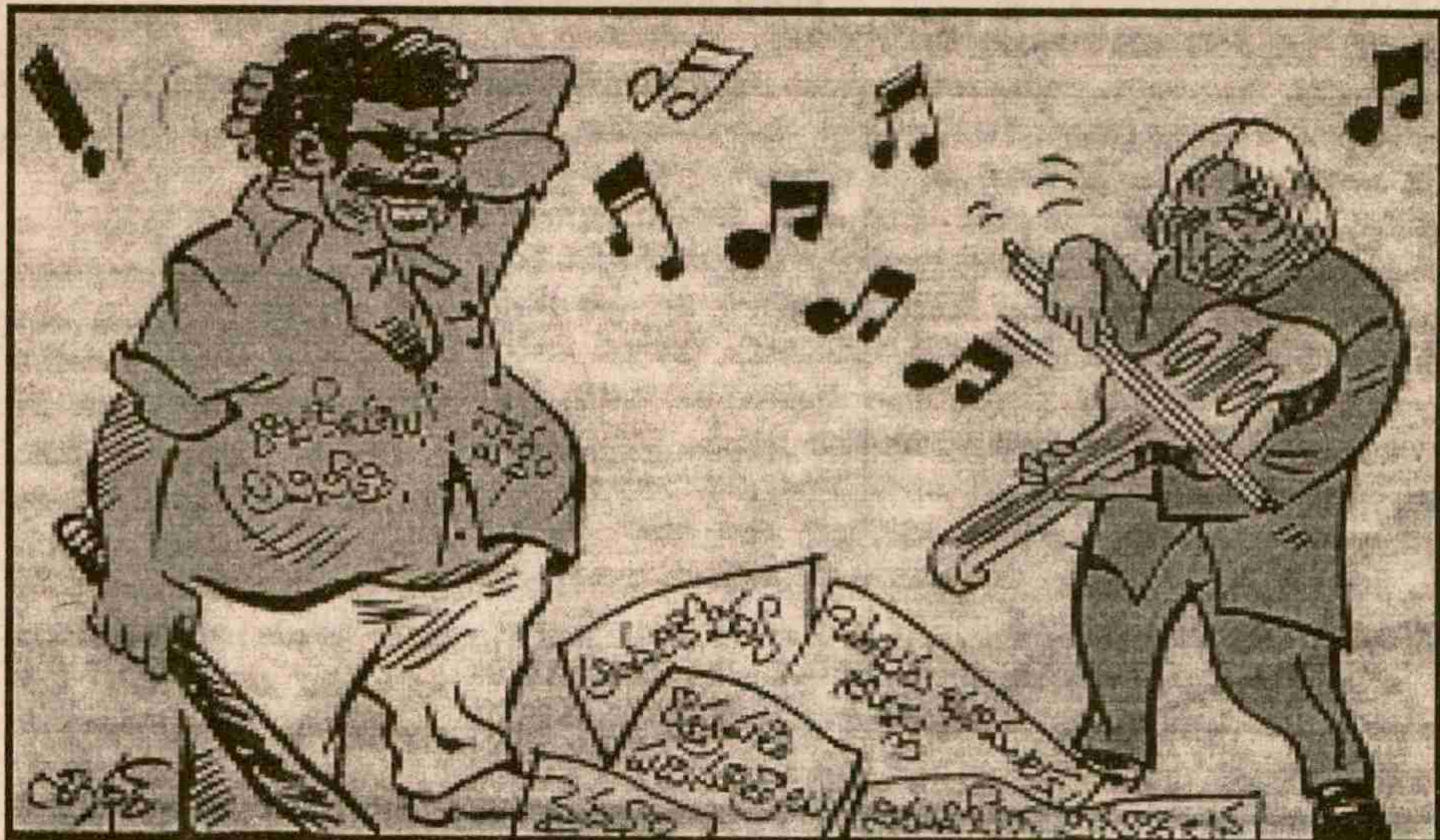
అందుకు కార్మికవర్గం స్వాతంత్ర్యోద్యమ స్ఫూర్తిని మార్గదర్శకంగా తీసుకొని ముందుకు సాగాలి.

...

మనవి

వివిధ పత్రికల
సౌజన్యంతో

సంస్కరణల చెరలో కేంద్ర బడ్జెట్

“కొండంత రాగం తీసి, పిచ్చికుంట పాట పాడినట్లున్నాయి బడ్జెట్ కేటాయింపులు.”

“రెండు పడవలపై కాళ్ళు పెట్టడం ప్రమాదకరం. చిదంబరం బడ్జెట్ ఆ తీరుగా ఉంది.”

‘ప్రజల సంక్షేమం వదలం- సంస్కరణల బాట వీడం’ అంటున్నారు.

మొదటిది- అధికారం కట్టబెట్టిన ప్రజలను జోకొట్టేందుకు, రెండవది- ప్రపంచ బ్యాంకు ను విదేశీ, స్వదేశీ సంపన్నులను ప్రసన్నం చేసుకునేందుకు. పై రెండు అంశాలు పరస్పర విరుద్ధమైనవి. ఒక ఒరలో రెండు కత్తులు ఇమడవు. మరి పాలకులు అమాయకులా? కానే కారు... మోసకారులా? అలా మోసపు పనులకు పాల్పడే గతంలో చాలాసార్లు ప్రజల ఆగ్రహానికి గురయ్యారు. గతం గుర్తు చేసుకొని ప్రజల తీర్పుకు కట్టుబడి బడ్జెట్ రూపురేఖలను మార్చుతారని ఆశిద్దాం.

* * *

“పేదలు తమ పిల్లల కోసం మౌళిక విద్య కోరుకుంటున్నారు. తాగు నీరు కోరుకుంటున్నారు.

ప్రాథమిక ఆరోగ్య సౌకర్యాలు కోరుకుంటున్నారు. ఉద్యోగాలు- ఉపాధి కావాలని కోరుతున్నారు”.

2004-05 కేంద్ర బడ్జెట్ను ఆర్థిక మంత్రి చిదంబరం గారు పార్లమెంటులో ప్రవేశపెడుతూ పలికిన పలుకులవి.

బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలపై భిన్న అభిప్రాయాలు వ్యక్తం అవుతున్నాయి. వ్యవసాయ రంగానికి, ఉపాధి కల్పనకు పెద్దపీట వేసి గ్రామీణ ప్రాంతాన్ని ఉద్ధరించే బడ్జెట్గా అధికార కూటమి (యు.పి.ఎ) వారు చెప్పుకున్నారు. ప్రపంచబ్యాంకు వారు బడ్జెట్ను మెచ్చుకున్నారు. పెట్టుబడిదారుల సంఘాలు సంతృప్తి వ్యక్తం చేశాయి. ఇది దండగమారి బడ్జెట్ అని ప్రతిపక్ష బిజెపి తిట్టిపోసింది. వామపక్షాలు ముఖ్యంగా సిపిఐ(ఎం) దీనిని ‘మిక్స్డ్’ (మంచి చెదులతో కూడిన) బడ్జెట్గా బేరీజు వేశాయి.

నేపథ్యం:

ఏ అంశాన్నయినా దాని నేపథ్యంలోని పరిస్థితుల నుండి బేరీజు వేస్తేనే సహేతుకమైన నిర్ధారణకు రాగల్గుతాము. నేపథ్యం నుండి విడదీసి ఒంటరిగా చూస్తే మన విశ్లేషణ పాక్షికమే అవుతుంది. ఈ బడ్జెట్ ఏ పరిస్థితుల్లో రూపొందింది?

ఎన్నికలలో ప్రజలిచ్చిన తీర్పు- గత ప్రభుత్వపు దివాళా కోరు ప్రపంచబ్యాంకు సంస్కరణలకు వ్యతిరేకంగా వుంది. ప్రత్యామ్నాయ ఆర్థిక విధానాలతో తమను, దేశాన్ని కాపాడాలని వారి కోర్కెను స్పష్టంగా తెలిపారు.

కొత్త సంకీర్ణ ప్రభుత్వం (యు.పి.ఎ) తన పాలనకు మార్గదర్శిగా, ప్రజల ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా కనీస ఉమ్మడి కార్యక్రమం (సిఎంపి) రూపొందించినట్లు ప్రకటించింది. ఈ

ప్రభుత్వానికి బయట నుండి మద్దతునిస్తున్న సిపిఐ(ఎం) వామపక్షాల జోక్యంతో పలు ప్రజానుకూల అంశాలు సి.ఎం.పి.లో చేర్చారు. సి.ఎం.పి. అమలు దేశ సుస్థిరతకు పునాదులు వేస్తుంది.

మన్మోహన్ సింగ్ ప్రభుత్వ మనుగడ వామపక్షాల మద్దతుపై ఆధారపడినందున బడ్జెట్ లాంటి కీలక విధాన నిర్ణయాలన్నింటా వారి అభిప్రాయాలకు విలువ నివ్వాలని పరిస్థితి నెలకొని ఉంది.

యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వం తన నిజాయితీని ప్రజల ముందు నిరూపించు కునేందుకు బడ్జెట్ మొదటి అవకాశం. ఈ సదవకాశాన్ని అలా వినియోగించుకుంటారో వేచి చూద్దాం. పై నేపథ్యాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని బడ్జెట్ను పరిశీలిద్దాం.

సానుకూల అంశాలు:

“నా హృదయం పేదలు ఎక్కడ వున్నారో అక్కడ వుంది.” - బడ్జెట్ ఉపన్యాసంలో ఆర్థిక మంత్రి ఉవాచ.

1. ఉచిత నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్య, మధ్యాహ్నం భోజన పథకం అమలుకు రూ.5000 కోట్లు సంపన్నుల పన్నులపై 2శాతం సర్చార్జి విధించడం ద్వారా సేకరిస్తామన్నారు. సాంప్రదాయక పరిశ్రమల పునరుద్ధరణ నిధిని ఏర్పర్చటం కొంత ఉపశమనం. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలకు రు.14,194 కోట్లు ఈక్విటీ మద్దతు. రు. 2132 కోట్లు రుణం ఇస్తామని ప్రకటించడం ఆహ్వానించదగ్గ అంశం. కాని మన రాష్ట్రంలో ఐ.డి.పి.ఎల్. పునరుద్ధరణ ప్రతిపాదనలు లేకపోవడం విచారకరం. గ్రామీణ మౌళిక సౌకర్యాలు పద్దు క్రింద రూ.8 వేలు కోట్లు కేటాయించడం మంచి విషయం. ఈ అంశాన్ని యు.పి.ఎ ప్రభుత్వం కొనసాగిస్తుందని ఆశిద్దాం. ఆదాయ పన్ను పరిమితిని రూ.1 లక్ష పెంచాలన్న దీర్ఘకాల కోర్కెను ఈ బడ్జెట్ ఆమోదించింది. ఈ చర్య 1 కోటి 40 లక్షల మంది చిన్న ఉద్యోగులకు ఊరట కలిగించింది.

రూ.26వేల కోట్లతో వెనుకబడిన రాష్ట్రాల సహాయనిధిని,

వాటి నిర్వహణ కొరకు ఒక కమిటీని ప్రకటించటం బీహార్, సిక్కిం ఈశాన్య రాష్ట్రాల ప్రజలకు కొంత విశ్వాసం కలిగిస్తున్నది.

అంత్యోదయ పథకం- గత ప్రభుత్వం ఈ పథకం క్రింద 1 కోటి 50 లక్షల కుటుంబాలకు సబ్సిడీ ధరపై ఆహార ధాన్యాలను సప్లయ చేస్తే ఇప్పుడు ఆ సంఖ్యను 2 కోట్లకు పెంచారు. రూ.507 కోట్లు ఈ పథకుకు కలిపారు. దేశంలో అర్హులందరికీ సార్వత్రికంగా ఈ పథకం అమలు కావాలని ప్రజలు కోరుతున్నారు. గత ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన టార్గెట్ (ఎంపిక చేసిన వారికే) గ్రూపుకే పరిమితం చేయటం నిరాశపరుస్తున్నది. రూ.3.18 కోట్ల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు ప్రభుత్వ గోడౌన్లలో మూలుగుతున్నాయి. ఆకలితో అలమటించే కోట్లాది అన్నార్తులకు ఆ ధాన్యం అందించి ఆకలిచావులు నివారించవచ్చు.

అరకొర కేటాయింపులు :

కొండంత రాగం తీసి, పిచ్చికుంట పాట పాడినట్లున్నాయి కొన్ని బడ్జెట్ కేటాయింపులు. ప్రకటించిన గొప్ప లక్ష్యాలకు కేటాయింపులు ఏ మూలకూ చాలవు.

గ్రామీణ అభివృద్ధికి 2003- 2004లో రూ.15,517 కోట్లు కేటాయించగా, ఈ బడ్జెట్లో ఆ మొత్తం రూ.11,456 కోట్లకు తగ్గింది. గ్రామీణ ఉపాధి కల్పనకు గతంలో రూ.14,751 కోట్లు కాగా ఇప్పుడు రూ.4,590 కోట్లకు పడిపోయింది. గ్రామీణ గృహ నిర్మాణం, గ్రామీణ నీటి సరఫరా వగైరాలకు కేటాయింపులు గతం కంటే పెరగలేదు.

గొప్పగా ప్రచారం చేసి సార్వత్రిక ఆరోగ్య బీమా పథకం కోసం రూ.40 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. కార్పొరేట్ ఆసుపత్రులకు పలు రూపాలలో పన్నులు మినహాయించటానికి పెద్దపీట వేసింది.

వ్యవసాయ పరపతికి 8 సంవత్సరాలలో వ్యవస్థాగత రుణాలు రెట్టింపు చేస్తామని వాగ్దానం చేశారు. ఇందుకు బడ్జెట్ కేటాయింపులు లేవు. ప్రభుత్వ సహకార బ్యాంకులపైనే ఆధార పడాలన్నారు. నిర్దిష్టతలు లేవు.

గ్యారంటీ ఉపాధి కల్పనా పథకం- ఇది స్వాగతించదగ్గ ప్రతిపాదన. ప్రతి కుటుంబంలో ఒకరికి 100 రోజుల పాటు పని కల్పించే బాధ్యతను ప్రభుత్వం చేపడుతుంది. ఇందుకోసం పార్లమెంటు లో చట్టం చేస్తానని వాగ్దానం చేశారు. దీని అమలుకు కనీసం రూ.45 వేల కోట్లు కావాలి. కానీ బడ్జెట్లో ఎలాంటి కేటాయింపులు లేవు. రూ.10 వేల కోట్లు సి.ఎం.పి. అమలు పేర ప్రణాళికా సంఘానికి ప్రత్యేక కేటాయింపు నిచ్చారు.

సంస్కరణల మార్గానికి పెద్దపీట:

ద్రవ్యలోటు 4శాతానికి మించ రాదన్న ప్రపంచబ్యాంకు షరతుకు తలొగ్గారు. గ్రామ సీమలు వనరుల సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కొంటున్నాయి. వ్యవసాయం, గ్రామీణ అభివృద్ధిపై పరిశ్రమలు విధించటం సబబు కాదు. ద్రవ్యం లోటు 5శాతంకు అనుమతించినా రూ.20 వేల కోట్లు గ్రామీణ అభివృద్ధికి అదనంగా వినియోగించవచ్చు.

రక్షణ వ్యయాన్ని 27 శాతానికి పెంచవలసిన అవసరం లేదు. అంతటి యుద్ధ ప్రమాదాలు ప్రస్తుతం లేవు.

స్టాక్ మార్కెట్పై రూ.7,000 కోట్లు టర్నోవర్కు పన్ను

ప్రతిపాదించి వారి వత్తిడిపై దాన్ని రూ.1000 కోట్లకు తగ్గించు తున్నట్లు చిదంబరం ప్రకటించారు.

గత ప్రభుత్వం అనేక కార్మిక చట్టాలను నిర్వీర్యం చేసింది. ఉద్యోగుల సమ్మె హక్కును రాజ్యాంగం ప్రాథమిక హక్కుగా చేర్చాలని ఫిబ్రవరి 29న దేశ వ్యాపిత సార్వ త్రిక సమ్మె చేశారు. కార్మికవర్గాన్ని కలవర పరుస్తున్న పై అంశాలపై బడ్జెట్ ప్రసంగంలో మంత్రి నోరు మెదపకపోవటం ఆశ్చర్యకరం.

కీలక ఉల్లంఘనలు :

1.విదేశీ పెట్టుబడుల పెంపు: ఇన్సూరెన్స్, టెలికాం, పౌర విమానయాన సంస్థలలో విదేశీ పెట్టు బడుల శాతాన్ని గణనీయంగా పెంచారు. విదేశీ పెట్టుబడి పెంపుతో కీలక విభాగాలలో విదేశీ కంపెనీల పట్టు పెరుగుతుంది. తద్వారా అమెరికా సామ్రాజ్య వాదులు మన సార్వభౌమత్వానికి ఎసరు పెట్టే ప్రమాదం ఉంది.

ధిల్లీ, ముంబాయి విమానాశ్రయాలు ప్రైవేటుపరం చేసే పథకంలో ప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్ళటం ప్రజల తీర్పును ధిక్కరించటమే.

2. గత ప్రభుత్వం విచ్చలవిడి ప్రైవేటీకరణకు పాల్పడింది. ఈ ప్రభుత్వం రూ.4000 కోట్లు విలువైన 5శాతం ఎన్టీపిసి షేర్లను అమ్ముతానంటున్నది. అంటే పేరు మార్చి ప్రైవేటీకరణ కొనసాగిస్తారు. ప్రైవేటీకరణ స్పీడు తగ్గింది. కానీ ప్రమాదం పోలేదు.

3. వడ్డీ రేట్లు కుదించు: కార్మికుల కష్టార్జితం ప్రావిడెంట్ ఫండ్పై వడ్డీరేటును, ఎన్డిఎ పాలనలో 12 నుండి 9.5 శాతంకు కోత పెట్టారు. చిదంబరం గారు దాన్ని 8 శాతానికి కత్తిరించే ప్రతిపాదన చేశారు. వారి కడుపుకొట్టి రు.26 కోట్లు ప్రభుత్వానికి మిగుల్చుతారట! 9.5ను యధాతథంగా వుంచితే రు.927.15 కోట్లు, 12 శాతం అయితే రు.2728.87 కోట్లు లోటు వస్తుందని లెక్కలు వల్లెవేస్తున్నారు. సంపన్నులకిచ్చే రాయితీల ముందు ఈ మొత్తాలు దిగదుడుపే నన్నది వాస్తవం!

ఈ ప్రతిపాదనలు ఉపసంహరించాలని వామపక్షాలు, కార్మిక సంఘాలు పట్టుబడుతున్నాయి.

జోడు గుర్రాలపై స్వాగతం :

రెండు పడవలపై కాళ్ళు పెట్టడం ప్రమాదకరం. చిదంబరం బడ్జెట్ ఆ తీరుగా ఉంది.

‘ప్రజల సంక్షేమం వదలం- సంస్కరణల బాట వీడం’ అంటున్నారు. మొదటిది- అధికారం కట్టబెట్టిన ప్రజలను జోకొట్టేందుకు, రెండవది- ప్రపంచ బ్యాంకును విదేశీ, స్వదేశీ సంపన్నులను ప్రసన్నం చేసుకునేందుకు. పై రెండు అంశాలు పరస్పర విరుద్ధమైనవి. ఒక ఒరలో రెండు కత్తులు ఇమడవు. మరి పాలకులు అమాయకులా? కానే కారు... మోసకారులా? అలా మోసపు పనులకు పాల్పడే దేశంలో చాలాసార్లు ప్రజల ఆగ్రహానికి గురయ్యారు. గతం గుర్తు చేసుకొని ప్రజల తీర్పుకు కట్టుబడి పాలకులు బడ్జెట్ రూపురేఖలను మార్పుతారని ఆశిద్దాం.

వనరులు లేవా? :

ప్రజల కోర్కెలన్నీ తీర్చాలంటే ప్రభుత్వం వద్ద నిధులెక్కడవని చప్పరించే వారున్నారు. 120 బిలియన్ విదేశీ మారకద్రవ్యం గుట్టలు పడి ఉంది. ఒక లక్ష కోట్లకు పైగా సంపన్నుల పన్నుల బకాయిలు పేరుకుపోయాయి. జాతీయ బ్యాంకుల నుండి సంపన్నులు రూ.ఒక

లక్ష కోట్లు (అసలు) పైగా రుణాలు (ఎన్పిఎ) తిరిగి చెల్లించలేదు. ఈ మొత్తాలలో పావలా వంతు వసూలు చేసినా రూ.50వేల కోట్లు ప్రభుత్వానికి అదనపు నిధులు సమకూరు తాయి. కార్పొరేట్ వ్యవసాయం, విద్యా, వైద్య సంస్థలు వగైరాలపై ప్రత్యక్ష పన్నులు వేయవచ్చు. మనసుంటే మార్గాలు అనేకం.

వామపక్షాల మాట వినాలి :

ఈసారి పార్లమెంటులో వామపక్షాల బలం బాగాపెరిగింది. వారి మద్దతు లేకుండా మన్మోహన్ సింగ్ ప్రభుత్వం మనలేదు. ప్రభుత్వం ప్రజా వ్యతిరేక చర్యలు చేబడితే వామపక్షాలు పార్లమెంటులో అడ్డుకుంటాయన్న ఆశలు కార్మికవర్గంలో మెండుగా వున్నాయి. ఆ దిశలో వామపక్షాలు కృషి చేస్తున్నాయి. వామపక్షాల జోక్యం బాగా పెరగాలంటే బయట కార్మిక వర్గం కదలికలు పెరగాలి. వారు ప్రజలతో కలసి ఉద్యమించాలి. నిరంతరం అప్రమత్తంగా ఉండాలి. తమ వత్తిడితో ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించాలి. అప్పుడు మాత్రమే వామపక్షాలు జోక్యానికి ఫలితం వస్తుంది. కార్మిక వ్యతిరేక చర్యలు ఉపసంహరించకపోతే ప్రభుత్వానికి మద్దతు విషయం పునరాలోచిస్తామని వామపక్షాలు హెచ్చరించారు. ప్రభుత్వ విధాన నిర్ణయాలలో జోక్యం చేసుకునేందుకు వీలుగా యు.పి.ఎ., వామపక్షాలతో సమన్వయ కమిటీ వుండాలని పట్టుపట్టి సాధించారు. ఇది అశావహ పరిణామం.

జి.జె.పి. కి అవకాశం ఇవ్వద్దు :

సి.ఎం.పి. అమలును నిర్లక్ష్యం చేస్తే ప్రజల అసంతృప్తి పెరుగుతుంది. ఈ వాతావరణం బి.జె.పి. సంఘపరివార్ శక్తులు తమకు అనుకూలంగా వినియోగించుకుంటాయి. దేశానికిచేటు తెస్తాయి.

ప్రజాతీర్పు వమ్ము చేస్తే ప్రతిఘటన :

ప్రజల తీర్పును గౌరవించి బడ్జెట్ ప్రాధాన్యతలు ప్రజల కనీస అవసరాలను తీర్చాలి. ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు, ఉపాధి కల్పన, పరిశ్రమల పునరుద్ధరణ వంటి దీర్ఘకాల ప్రయోజనాలపై దృష్టి పెట్టాలి.

- అందుకు భిన్నంగా వామపక్షాలు, కార్మిక సంఘాల అభ్యంతరాలను ఖాతరు చేయకుండా ప్రపంచబ్యాంకు సంస్కరణల బాటపట్టాడు. కాదంటే గత పాలకులకు పట్టిన గతే వీరికి పట్టడం ఖాయం.

2004 కేంద్ర బడ్జెట్ పై ...

2004-2005 సంవత్సరానికి యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ వ్యవసాయం, గ్రామీణ అభివృద్ధి, నీటి పారుదల తదితర విషయాలలో సరైన లక్ష్యాలనే ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. వాటిని అమలు చేయాలి. గ్రామీణ మౌలిక సౌకర్యాల అభివృద్ధి నిధిని ఏర్పాటు చేయటం కూడా మంచిదే. విద్యకు కూడా కొంత ప్రాధాన్యత నిచ్చారు. ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను బలోపేతం చేస్తామని కూడా ప్రకటించారు.

స్థూలంగా పారిశ్రామిక రంగ విషయంలో ప్రైవేటీకరణ, సరళీకరణ విధానాలు కొనసాగించే దిశలోనే ఈ బడ్జెట్ వున్నది.

1. ప్రభుత్వరంగ సంస్థల పునర్ నిర్మాణ బోర్డు (బిఎఫ్ఆర్పిఎస్ఇ) :

ఈ బోర్డును ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ప్రకటించారు. ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను పునర్ నిర్మించటం అంటే పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ, ప్రైవేటీకరణ, మూసివేతలకు ప్రాధాన్యత వస్తుంది. బడ్జెట్ ప్రసంగంలో కూడా పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ, ప్రైవేటీకరణలు ప్రభుత్వరంగ సంస్థల సమస్యల పరిష్కారానికి మంచి సాధనాలుగా పేర్కొనటం ఈ అనుమానానికి తావిస్తుంది. కావున దీన్ని ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల పునరుద్ధరణ బోర్డుగా (బోర్డ్ ఫర్ రివైవల్ ఆఫ్ పబ్లిక్ సెక్టార్ ఎంటర్ ప్రైసెస్) మార్చాలి. ప్రభుత్వరంగ సంస్థలకు కేటాయించిన 14,194 కోట్ల రూపాయలు పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించటానికి మాత్రమే ఉపయోగించాలి.

2. పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ : పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ టార్గెట్ కేవలం 4వేల కోట్ల రూపాయలు ఉండటం సానుకూలమే. కానీ ఈ డబ్బు లాభాలు బాగా ఆర్జించుతున్న ఎన్టీపిసి ని డిసిన్వెస్ట్ చేయటం ద్వారా సంపాదిస్తామని చెప్పటం సి.ఎం.పి.కి విరుద్ధం. 2003-2004 సంవత్సరంలో 14,500కోట్ల రూపాయల మేర పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ జరిగింది. లాభాలు ఆర్జిస్తున్న సంస్థల నుండి పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ కొనసాగుతుందని బడ్జెట్ ప్రసంగంలో పేర్కొనటం కూడా సి.ఎం.పి. స్ఫూర్తికి విరుద్ధంగా వుంది.

3. సంస్కరణలు : బడ్జెట్లో చూస్తే ఈక్రింద

పేర్కొన్న విధంగా సంస్కరణలు కొనసాగుతాయని తెలుస్తోంది. అవి 'కార్మికులు, ఉద్యోగులకు మాత్రమే గాక మొత్తం దేశ ఆర్థిక రంగానికి హానిని చేస్తాయి. వీటిని వ్యతిరేకించాల్సిన అవసరం వుంది. అవి -

- ఇన్సూరెన్సు, టెలికం, ఎయిర్లైన్స్ రంగాలలో విదేశీ పెట్టుబడి వాటాల పెంపు.
- బ్యాంకులు, షేర్ మార్కెట్లో మరిన్ని పెట్టుబడులు పెట్టేందుకు ప్రోత్సహించటం.
- సహకార బ్యాంకులలో సంస్కరణలను సిఫార్సుకు టాస్క్ఫోర్స్ కమిటీ ఏర్పాటు.
- అప్పు పత్రాలలో విదేశీ మదుపు సంస్థలు పెట్టే పెట్టుబడుల సీలింగ్ను 100 కోట్ల డాలర్ల నుండి 175 కోట్ల డాలర్లకు పెంచటం.
- చిన్న పరిశ్రమలకు రిజర్వు చేసిన లిస్టు నుండి 85 వస్తువులను తొలగించటం.
- గత ప్రభుత్వం ఉద్యోగులకు ప్రతిపాదించిన కంట్రీబ్యూటరీ పెన్షన్ స్కీంకు అవసరమైన చట్టాన్ని తెస్తామని ప్రకటన చేయటం.
- ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలుల (ఎస్ఇజిడ్) సంఖ్య పెంచటం.
- కొత్త వాణిజ్య విధానాన్ని తెస్తామని చెప్పటం.
- ద్రవ్యలోటు తగ్గించే పేరుతో సబ్సిడీలు, అభివృద్ధి ఖర్చులపై కేటాయింపులు పెంచక పోవటం.

4. ఇతరములు :

- లక్ష్యాలకు తగిన వ్యవసాయం, గ్రామీణాభివృద్ధిలకు కేటాయింపులు లేవు.
- నబ్బిడీలకు కేటాయింపులు గత సంవత్సరం కంటే తగ్గాయి.
- 100 రోజుల ఉపాధి గ్యారంటీకి సరైన నిధుల కేటాయింపు జరగ లేదు.
- ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీలకు కేటాయింపులలో పెంపు చాలా నామమాత్రంగా వుంది.
- ప్రభుత్వం పెట్టే మొత్తం ఖర్చు (ప్లాను, రెవెన్యూ)లో గత సంవత్సరం రు. 4,77,800 కోట్లు కంటే కేవలం రు.3,500 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే పెంపు వుంది.

కాలేయానికి సంబంధించిన ఈ వ్యాధి 'ఎయిడ్స్' కన్నా ప్రమాదకరమైనదేనని నిపుణులు తేల్చి చెప్పారు. అంగ్లంలో 'హెపటైటిస్ బి' అని వ్యవహరించే ఈ వ్యాధి క్కూడా ప్రపంచంలో సరైన మందు లేదంటే ఆశ్చర్యపోతాం!

► 'హెపటైటిస్' అంటే ఏమిటి?

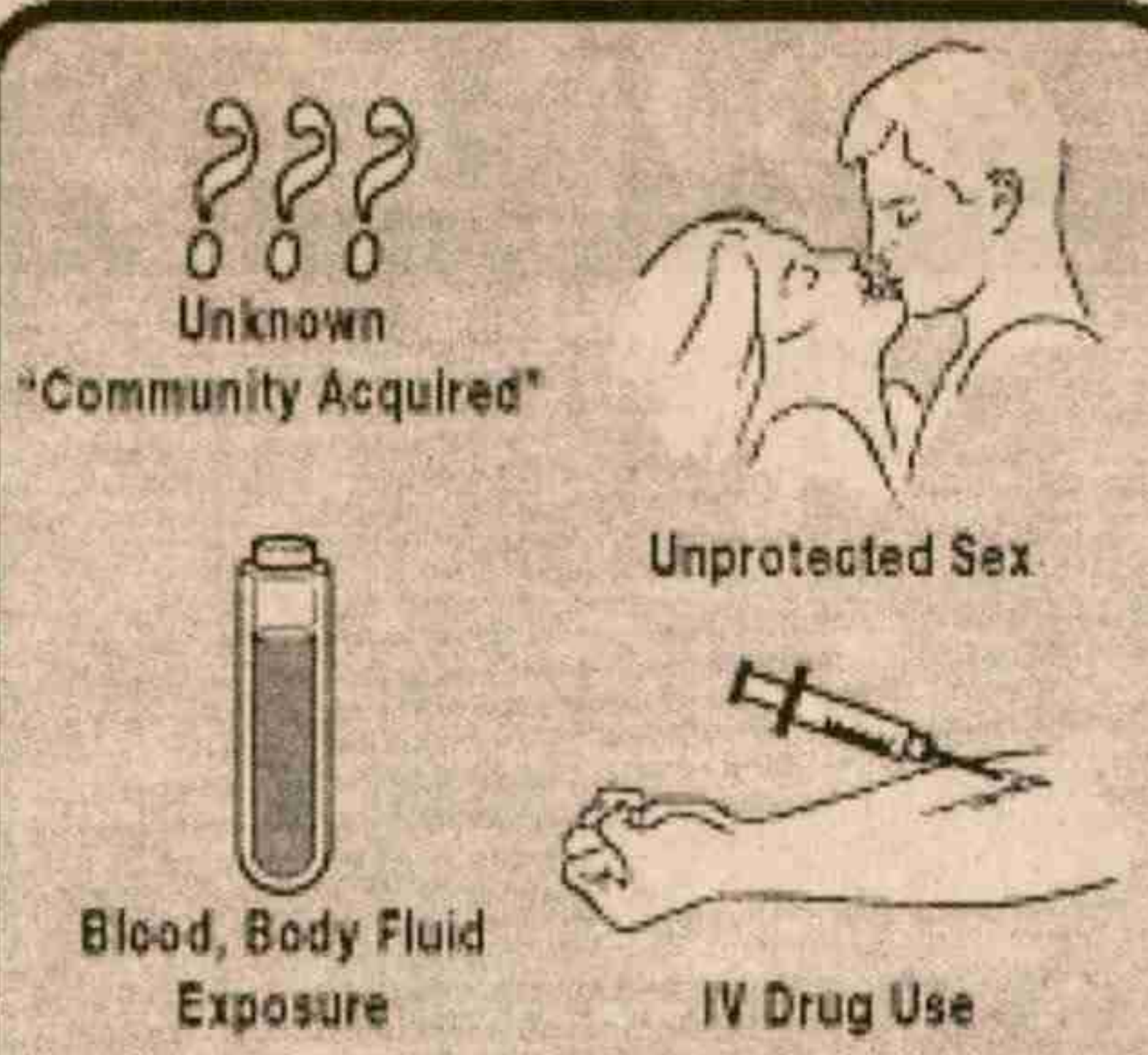
హెపటైటిస్/ కాలేయ వ్యాధి (లివర్ వ్యాధి) అంటే ఏమిటో ముందు కొంత తెలుసుకోవాలి. మన శరీర అవయవాలలో కాలేయం (లివర్) సున్నితమైన అవయవాలలో ఒకటి. దీనిని అతి జాగ్రత్తగా కాపాడుకోవాల్సిన అవసరం ఎంతో వుంది. ఈ హెపటైటిస్ ఎ,బి,సి,ఇ అనే నాలుగు రకాలున్నాయి. వీటిలో ఎ,బి లకు మాత్రమే వ్యాధి నిరోధక వ్యాక్సిన్ (టీకా)లున్నాయి. సి,ఇ రకాల నుండి రక్షణ కలిగించే టీకా మందు ఇంకా కనిపెట్టలేదు.

► వ్యాధిలో రకాలు- వ్యాపించే విధానం

'ఎ' రకం హెపటైటిస్ ఆహార నాశాల ద్వారా వ్యాపిస్తే, 'బి' రకం రక్తం, శరీర ద్రవాల ద్వారా వ్యాపిస్తాయి. 'సి' రకం కేవలం రక్తం ద్వారానే వ్యాపిస్తుంది. 'ఇ' రకం కూడా ఆహార నాశాల ద్వారానే వ్యాపిస్తుంది. వీటన్నిటిలో బి రకం వ్యాధి మరింత ప్రమాదకరం. వైరస్ వల్ల కలిగే ఈ అంటు వ్యాధి ఊపిరి తిత్తులకు సంబంధించినది. ఏమాత్రం నిర్లక్ష్యం చేసినా రోగి మృత్యువాత పడక తప్పదు! హెపటైటిస్ బి వైరస్ క్రిములు మొదట శరీరంలోకి ప్రవేశించి తద్వారా నెమ్మదిగా రక్తప్రవాహం ద్వారా కాలేయానికి (లివర్కి) చేరి, అక్కడ తిప్టవేసి ప్రాణం తీయడం మొదలుపెడతాయి. ఈ వైరస్ కాలేయానికి చేరే లోపలే మనం గుర్తించి అంతం చేయడానికి ప్రయత్నించాలి. ఈ వైరస్లు కాలేయాన్నే అంటి పెట్టుకుని జీవితాంతం ఇబ్బంది పెడుతూ ఉంటాయి. ఇది సోకిన వారిని 'క్రానిక్ క్యారియర్స్' అంటారు.

► ఎలా వ్యాపిస్తుంది?

సురక్షితం కాని సెక్సువల్ ఇంటర్ కోర్స్ (రతిసలపడం), కలుషితమైన ఇంజెక్షన్ ద్వారా, డ్రగ్స్ తీసుకోవడం, వ్యాధిగ్రస్తుని రక్తాన్ని గానీ, గాయాల్ని గానీ, పుండ్లను గానీ తాకడం వల్ల ఈ వైరస్ ఆరోగ్యవంతుని శరీరంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. ఇతరులు వాడిన బ్లేడ్స్, టూత్బ్రష్లు, టంగ్ క్లీనర్స్ వంటివి వాడటం వలన, చూయింగ్ గమ్ వంటి

'హెపటైటిస్ బి'

ఎంగిలి చేసిన పదార్థాలు పంచుకోవడం వలన స్పెరిలైజ్ చేయని ఇంజెక్షన్ ద్వారా ఇమునైజేషన్ చేయడం వలన, బజారులో అమ్మే దుమ్ము, ధూళి పడిన తినుబండారాలు తినడం వలన, జనన సమయంలో వ్యాధి సోకిన తల్లి నుండి బిడ్డకు సంక్రమిస్తుంది. 'క్రానిక్ క్యారియర్స్' నుండి సేకరించిన రక్తాన్ని ఆరోగ్యవంతులకు ఎక్కించడం వలన ఈ వ్యాధి సంక్రమించడం జరుగుతుంది.

► వ్యాధి లక్షణాలు :

పెద్దలలో కన్పించినంతగా ఇది పసి పిల్లల్లో కనిపించదు. ఈ వ్యాధి అంతర్గత కాలం 45 రోజుల నుండి 160 రోజులు (సగటున 120 రోజులు) వుంటుంది. ఈ వ్యాధి లక్షణాలు సాధారణంగా 3 దశల్లో కన్పిస్తాయి. 1. తొలిదశ, 2. పసికర్ల దశ, 3. కోలుకునే దశ.

తొలిదశ: కొద్దిపాటు రోగ లక్షణాలు మొదలు పసికర్లు. కామెర్లు కనబడే దాకా తొలిదశగానే పిలుస్తారు. ఈ దశ 3 నుండి 10 రోజుల వరకూ ఉంటుంది. ఈ దశలో నీరసం, ఆహారం తినాలన్నించక పోవడం, కడుపులో వికారం, వాంతులు కావడం వంటివి వుంటాయి. కామెర్లు కనపడ్డానికి ఒకటి రెండు రోజుల ముందుగా కడుపులో కుడివైపున, పక్కటెముకల కింద భాగంలో నొప్పి, జ్వరం, తలనొప్పి, చర్మం మీద మచ్చలు, కీళ్ళనొప్పులు, ముదురు రంగు మూత్రం రావడం మొదలైన లక్షణాలు కనపడతాయి.

పసికర్ల దశ : ఈ దశలో కనపడే లక్షణాలు అందరిలో ఒకే మాదిరిగా ఉండక పోవచ్చు. సాధారణంగా ఒకటి నుంచి మూడు వారాల దాకా వుంటుంది. ఈ దశలో ప్రధాన లక్షణం రంగు తక్కువ లేదా బూడిద రంగు

మల విసర్జన వుంటుంది. కాలేయాన్ని చేతితో తడితే కొంచెం నొప్పి అనిస్తుంది. చర్మం అక్కడక్కడా దురదగా ఉంటుంది.

కోలుకునేదశ: వ్యాధి నుంచి కోలుకునే దశలో నిస్సత్తువ, అలసట కొన్ని వారాలు లేక నెలలదాకా వుండొచ్చు. కామెర్ల వ్యాధి తగ్గి, ఆకలేయడం ప్రారంభిస్తుంది.

సాధారణంగా పెద్దవారిలో హెపటైటిస్ బి నుండి పూర్తి స్వస్థత కలుగుతుంది. హెపటైటిస్ బి కి వ్యతిరేకంగా శరీరం రోగ నిరోధక కణాలను ఉత్పత్తి చేస్తుండడంతో వ్యక్తికి భవిష్యత్తులో కూడా రోగ నిరోధక శక్తితగ్గుతుంది.

ఈ వ్యాధి వల్ల కలిగే తీవ్ర పరిణామాలు: ఈ వ్యాధి నుండి స్వస్థత కలిగి నట్లే కనిపిస్తుంది. కానీ మళ్ళీ తిరగబెట్టి 63 శాతం నుంచి 93 శాతం వరకు మరణాలకు దారి తీస్తుంది. ఏటా దాదాపు 200 నుండి 300 వరకు ఈ విధంగా మరణిస్తున్నారు. ఒక్కసారిగా ఉధృతంగా బాధపడే వారి కంటే ఎక్కువ కాలంగా వ్యాధి వలన బాధపడే వారిలో పరిణామాలు చాలా తీవ్రంగా వుంటాయి.

► చికిత్సా విధానం :

ఖచ్చితమైన చికిత్సా విధానం కనుగొనలేదు. ప్రస్తుతం ఈ వ్యాధికి లభించే మందులు కేవలం 'వైరస్'ను వృద్ధి కాకుండా చేయడానికి లేదా శరీరంలో రోగ నిరోధక శక్తిని పెంచడానికి మాత్రమే తోడ్పడతాయే తప్ప వ్యాధిని పూర్తిగా నిర్మూలించలేవు.

నివారణ : హెపటైటిస్ గా బి చికిత్స లేని వ్యాధి అయినా టీకాల ద్వారా నివారణ కొంత వరకూ సాధ్యమౌతుంది. సకాలంలో ఈ టీకా మందును సరైన మోతాదులో వాడితే 95 శాతం వరకూ ఈ వ్యాధి నుండి రక్షణ కలుగుతుంది. అన్ని వయసుల వారికీ ఈ వ్యాక్సిన్ సురక్షితమైనది. గర్భిణీ స్త్రీలకు కూడా సురక్షితమైనది. పుట్టబోయే బిడ్డలకు ఈ వ్యాధి వ్యాపించకుండా నివారిస్తుంది. దీనివల్ల కలిగే దుష్పరిణామాలు చాలా స్వల్పమే. అన్ని వయసుల వారు ఈ హెపటైటిస్ బి వ్యాక్సిన్ ను మూడు దఫాలుగా వేయించు కుంటే వ్యాధికి దూరంగా వున్నట్లే!

లాల్లా ఆలోచన భేష్

లాల్లా ప్రవేశ పెట్టిన రైల్వే బడ్జెట్ గతం కంటే భిన్నంగా ఉన్నది. రైల్వే ద్వారా జరిగే సరుకుల రవాణాలో కీలక స్థానంలో ఉన్న పోర్టల్ల సంక్షేమం గురించి, గ్రామీణ చేతివృత్తులకు ప్రాణం పోసే అనేక చర్యలు చేపట్టారు. మొదటిది రైల్వేలలో మట్టితో చేసిన టీ కప్పులను వాడాలని ఆదేశించారు. ఆ నిర్ణయం వెంటనే అమల్లోకి వచ్చింది. దీనికి ప్రయాణికుల నుండి కూడా హర్షామోదాలు వ్యక్తమయ్యాయి. పర్యావరణానికి కూడా మేలు చేసి కూలిపోయిన కుమ్మరి వాములకు చేయూత నిస్తుంది. రోజు లక్షలాది కప్పులు అవసరమవుతాయి. తద్వారా వారికి ఉపాధి దొరికినట్లవుతుంది.

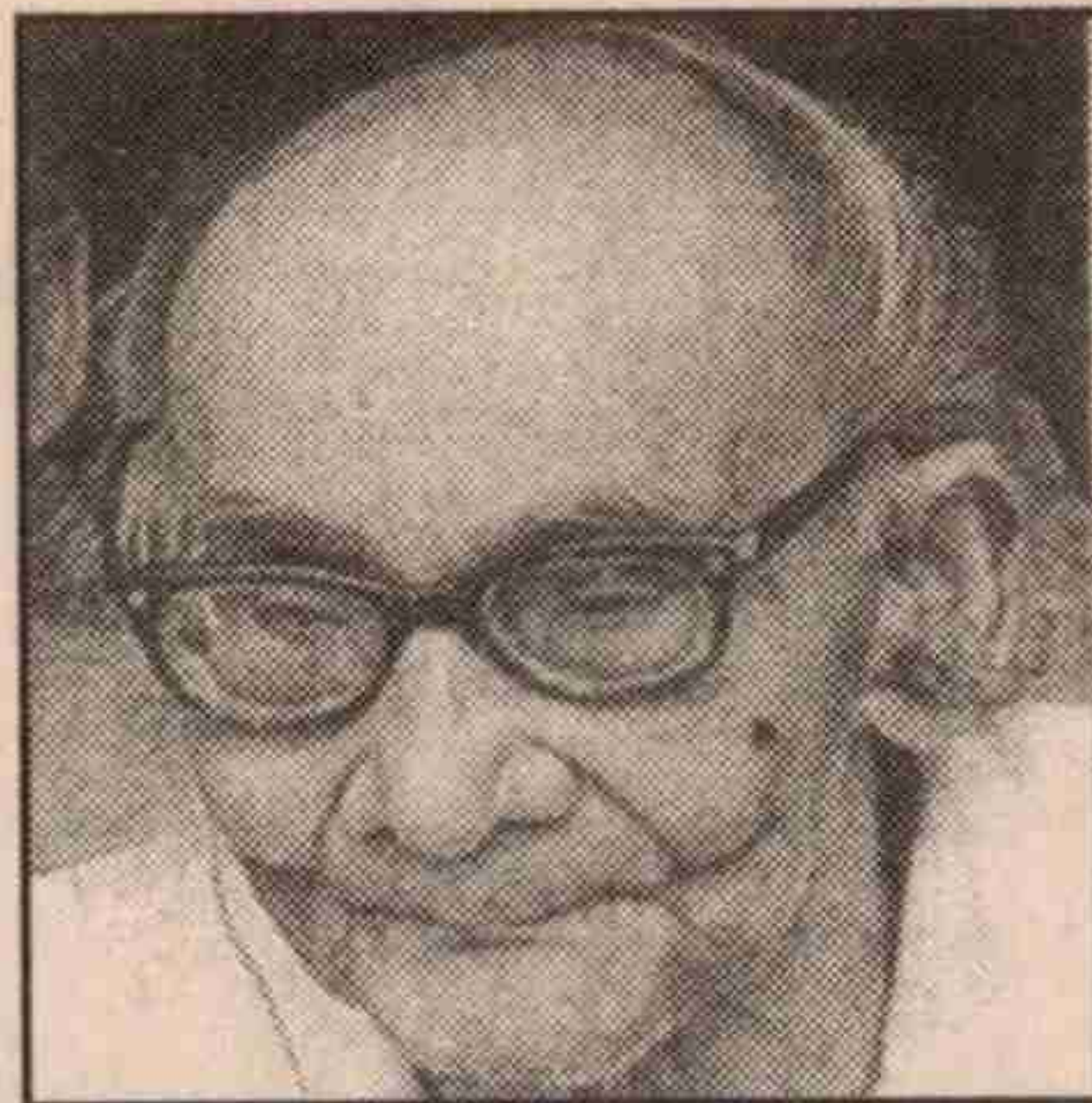
రెండవది రైల్వేలలో ఉపయోగించే కర్టెన్లు, సీటు కవర్లు, టేబుల్ కవర్లు, కర్చీఫ్లు, టవల్స్ కు ఖాదీ వస్త్రాలనే వాడాలనే ఆలోచన కూడా మంచిదే. రైల్వేశాఖ ఫర్నిచర్ కోసం యేటా 200 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తోంది. వీటి కోసం అందులో 10శాతం అంటే 20 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడతానంటోంది. ఇది చేనేత పరిశ్రమకు ఒక మేరకైనా ఊరట కల్పిస్తుంది. మూడవది రైలు సీట్లకు స్పాంజ్ కు బదులు కొబ్బరి పీచు (కాయిర్) వాడాలనే ఆలోచన. ఇది కూడా సంక్షోభంలో ఉన్న కొబ్బరి పీచు పరిశ్రమకు ప్రోత్సాహాన్నిస్తుంది.

రైల్వేలలో లక్షలాది పోర్టర్లు పనిచేస్తున్నారు. బండ చాకిరి వారిది. వారి గురించి ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. ఈ బడ్జెట్ లో వారికి విశ్రాంతి గదుల నిర్మాణానికి నిధులు కేటాయించారు. వారసులకు రెండు సంవత్సరాల కొకసారి దేశంలో ఎక్కడికి వెళ్లినా తిరుగు ప్రయాణపు టిక్కెట్టును ఉచితంగా ఇస్తారు. వీర జవానుల వితంతువులకు ఉచిత ప్రయాణ సౌకర్యం కల్పించారు. నిరుద్యోగులు కేంద్ర ప్రభుత్వ శాఖలలో ఉద్యోగాల కోసం ఇంటర్వ్యూకు ఉచిత ప్రయాణ సౌకర్యం కల్పించారు. అసంఘటిత రంగ కార్మికుల కోసం ప్రారంభించిన సామాజిక భద్రతా పథకం పోర్టర్లకు వర్తింపచేసి, ప్రారంభ వాయిదాలను రైల్వే బడ్జెట్ నుండే కేటాయిస్తారు. రైల్వే పనులతో సంబంధం కలిగిన ప్రతి అసంఘటిత కార్మికునికి ఈ స్కీం వర్తించేలా చూస్తారు. రైల్వేలలో అత్యధికులు కాంట్రాక్టు కార్మికులే. ఈ స్కీం చెల్లింపుల్ని కాంట్రాక్టర్లు చెల్లించేట్లు చూస్తారు.

ఇవి కేవలం నిర్ణయాలకే పరిమితం కాకుండా ఆచరణ రూపం దాల్చాలని, మిగతా మంత్రులు కూడా ఇలానే ఆలోచించి దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడాలని కోరుకుందాం.

సంస్కరణ

జోహార్ కామెట్రి హీరేన్ ముఖర్జీ

ప్రఖ్యాత పార్లమెంటేరియన్, సీనియర్ కమ్యూనిస్టు నాయకులు కామెట్రి హీరేన్ ముఖర్జీ (97) జూలై 30న కలకత్తాలో మరణించారు.

కలకత్తాలోని ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలలో డిగ్రీ, ఇంగ్లాండ్ ఆక్స్ ఫర్డ్ లో చరిత్రలో మాస్టర్స్ డిగ్రీ పూర్తి చేశారు. దేశంలోని పలు యూనివర్సిటీలలో ప్రొఫెసర్ గా పని చేశారు.

1952 నుండి 1977 వరకు ఉమ్మడి పార్టీలో, సి.పి.ఐ.కి పార్లమెంటులో నాయకుడిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు.

పోస్టల్, బీమా, బ్యాంకు ఉద్యోగులు, బెంగాల్ చలన చిత్ర రంగ ఉద్యోగుల సంఘాలకు నాయకత్వం వహించిన కార్మిక నాయకుడాయన.

ఫిక్స్డ్ టరమ్ ఎంప్లాయిమెంట్ కు చెల్లుచేటి

బిపాంకర్ ముఖర్జీ ప్రశ్న: కార్మిక మంత్రి హామీ

కాంట్రాక్టు వర్కర్స్ యాక్టు కార్మికుల పాలిట శాపంగా మారిందని, దాన్ని సవరించాలని కార్మికవర్గం పోరాడింది. కొండ నాలుకకు మందు వేస్తే ఉన్న నాలుక ఊడిపోయిందన్న చందంగ గత ఎన్.డి.ఎ. ప్రభుత్వం అత్యంత దుర్మార్గమైన “ఫిక్స్డ్ టరమ్ ఎంప్లాయిమెంట్ చట్టం” తెస్తున్నట్లు నోటిఫికేషన్ విడుదల చేసింది. ఇది చట్ట రూపం దాల్చివుంటే అసంఘటిత రంగంలోని కార్మికులలోనే కాదు సంఘటిత రంగంలో శాశ్వత పనుల్లో సహితం “నిర్దిష్ట కాలపరిమితికి” ఉద్యోగంలో పెట్టుకొని అనంతరం నిర్దాక్షిణ్యంగా గెంటివేయడం జరుగుతుంది. వీరికి ఎలాంటి హక్కులు వుండవు. ఇదే “హైర్ అండ్ ఫైర్” (యూజ్ అండ్ త్రో) విధానం.

ఎన్.డి.ఎ ప్రభుత్వం ఈ నోటిఫికేషన్ ను సి.ఐ.టి.యు. వ్యతిరేకిస్తూ పెద్ద ఎత్తున నిరసన వ్యక్తం చేసింది. ఎన్.డి.ఎ. ఓటిమితో ఏర్పడిన యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వం ఆ నోటిఫికేషన్ ను రద్దు చేయాలని సిఐటియు ఒత్తిడి చేసింది. ఈ నేపథ్యంలో 15-07-2004న సిపిఐ(యం) సభ్యులు కా.దీపాంకర్ ముఖర్జీ రాజ్యసభలో ఈ అంశంపై యు.పి.ఎ. ప్రభుత్వాన్ని నిలదీశారు. చివరకు కార్మిక మంత్రి ఆ నోటిఫికేషన్ రద్దు చేస్తున్నట్లు హర్షధ్వనాల మధ్య ప్రకటించారు. కార్మికమంత్రి ప్రకటనను సిఐటియు స్వాగతిస్తున్నది. వెంటనే దానికి చట్టరూపం ఇచ్చి అమలులోకి తేవాలని సిఐటియు ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నది.

అంతర్జాతీయ కార్మిక ప్రమాణాల మేరకు మార్కెటింగ్ యార్డులు, ఎస్ డబ్ల్యుసి గోడౌన్లు, డాల్ మిల్స్, రైస్ మిల్స్ నందు వాడుకలో వున్న 50 కిలోలకు మించిన బరువు బస్తాలను నిషేధించాలని కోరుతూ జూలై 12న తెనాలి ఎఎల్ ఓ

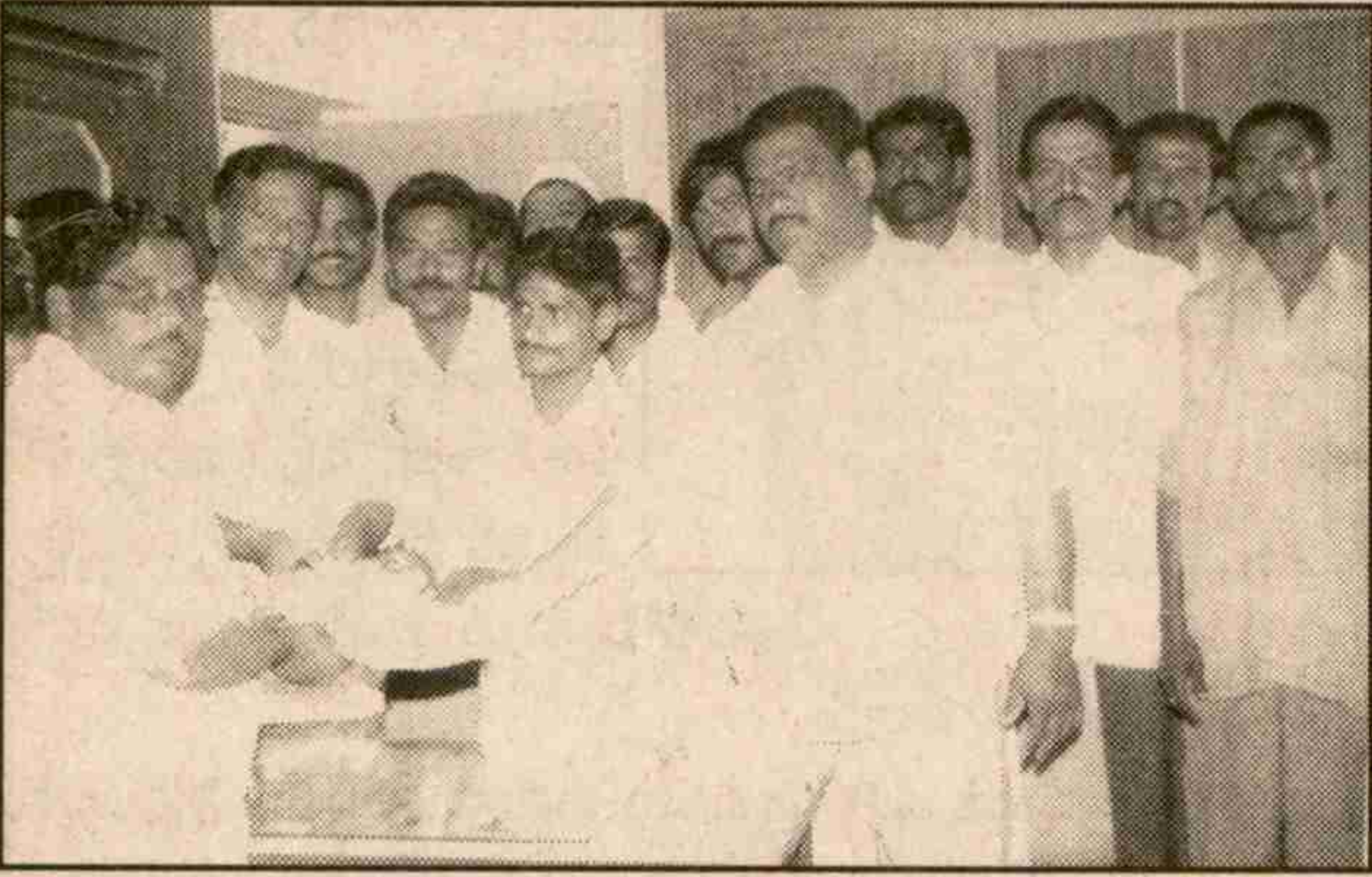
తెనాలి కార్మిక శాఖ కార్యాలయం ముందు ధర్నా

కార్యాలయం ముందు సిఐటియు తెనాలి డివిజన్ కమిటీ ఆధ్వర్యంలో ధర్నా జరిగింది. ధర్నాలో డాల్ మిల్ వర్కర్స్, యార్డు ముఠా కార్మికులు పాల్గొన్నారు. ధర్నానుద్దేశించి సిఐటియు తెనాలి డివిజన్

కార్యదర్శి కె. ఉమామహేశ్వరరావు, సహాయకార్యదర్శి పొన్నం శ్రీనివాస్, శ్రామిక మహిళా సమన్వయ కమిటీ కన్వీనర్ శ్రీమతి కె. ధనలక్ష్మి, డాల్ మిల్ వర్కర్స్ యూనియన్ ప్రెసిడెంట్ ఉల్లి వెంకట్రామయ్య, ఉపాధ్యక్షులు మాచర్ల వినాయకరావు, టి. వీరాంజనేయులు, ఎన్. నర్సయ్య, రాడ్ బెండింగ్ వర్కర్స్ నాయకుడు కె. రవికుమార్, తదితరులు ప్రసంగించారు. అనంతరం ఎఎల్ ఓకు మెమోరాండం అందజేశారు.

ప్రైవేట్ బస్ సిబ్బందికి ఇ.ఎస్.ఐ

హిందుపూర్ ప్రైవేట్ బస్ సిబ్బందికి ఇ.ఎస్.ఐ. సౌకర్యం కల్పించాలని అధికారులకు విజ్ఞాపనపత్రం అందిస్తున్న యూనియన్ సిబ్బంది నాయకులు

ప్రైవేట్ బస్ సర్వీస్ లో పని చేస్తున్న 220 మంది వర్కర్లకు ఇ.ఎస్.ఐ, కనీసవేతనాలు, పి.ఎఫ్. లాంటి సౌకర్యాలు కల్పించాలని కోరుతూ అనంతపురం జిల్లా హిందూపురం ఇ.ఎస్.ఐ. మేనేజర్ హనుమాన్ కు ప్రైవేట్ బస్ సర్వీస్ వర్కర్స్ యూనియన్ ప్రతినిధి బృందం జులై 16న వినతిపత్రం అందజేసింది.

ఈ కార్యక్రమంలో సి.ఐ.టి.యు. జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి ఎం.ఇంతీయాజ్, హిందూపురం డివిజన్ ప్రధాన కార్యదర్శి ఎ.శ్రీనివాసులు, పి.లక్ష్మీనారాయణ రెడ్డి, యూనియన్ ప్రధాన కార్యదర్శి ఎన్.ఫకృద్దీన్, ట్రెజరర్ బి.నాగరాజు, రొడ్డంబాషా, కె.శ్రీనివాసులు, ఎన్.పోతరెడ్డి పాల్గొన్నారు.

కనీస వేతనం కోసం విద్యుత్ కాంట్రాక్టు జెఎల్ఎం ల ధర్నా

ధర్నాలో ప్రసంగిస్తున్న డివిజన్ కార్యదర్శి శ్రీ కె.భాస్కరరావు, ధర్నాకు హాజరైన కాంట్రాక్టు కార్మికులు

జీ.వో.524 ప్రకారం విద్యుత్ కాంట్రాక్టు కార్మికులకు కనీస వేతనాలు ఇవ్వాలని కోరుతూ యునైటెడ్ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ (యుఇయు) ఆధ్వర్యంలో జులై 1న విశాఖజిల్లా అనకాపల్లి డివిజన్ లో ఇంజనీరు కార్యాలయం వద్ద ధర్నా నిర్వహించారు. విద్యుత్ కాంట్రాక్టు జెఎల్ఎంలకు పిఎఫ్, ఇఎస్ఐ సౌకర్యం కల్పించాలని, ఇతర కాంట్రాక్టు కార్మికులతో సమానంగా వేతనం పెంచాలని, ఉద్యోగాలను పర్మినెంట్ చేయాలని ధర్నాలో డిమాండ్ చేశారు.

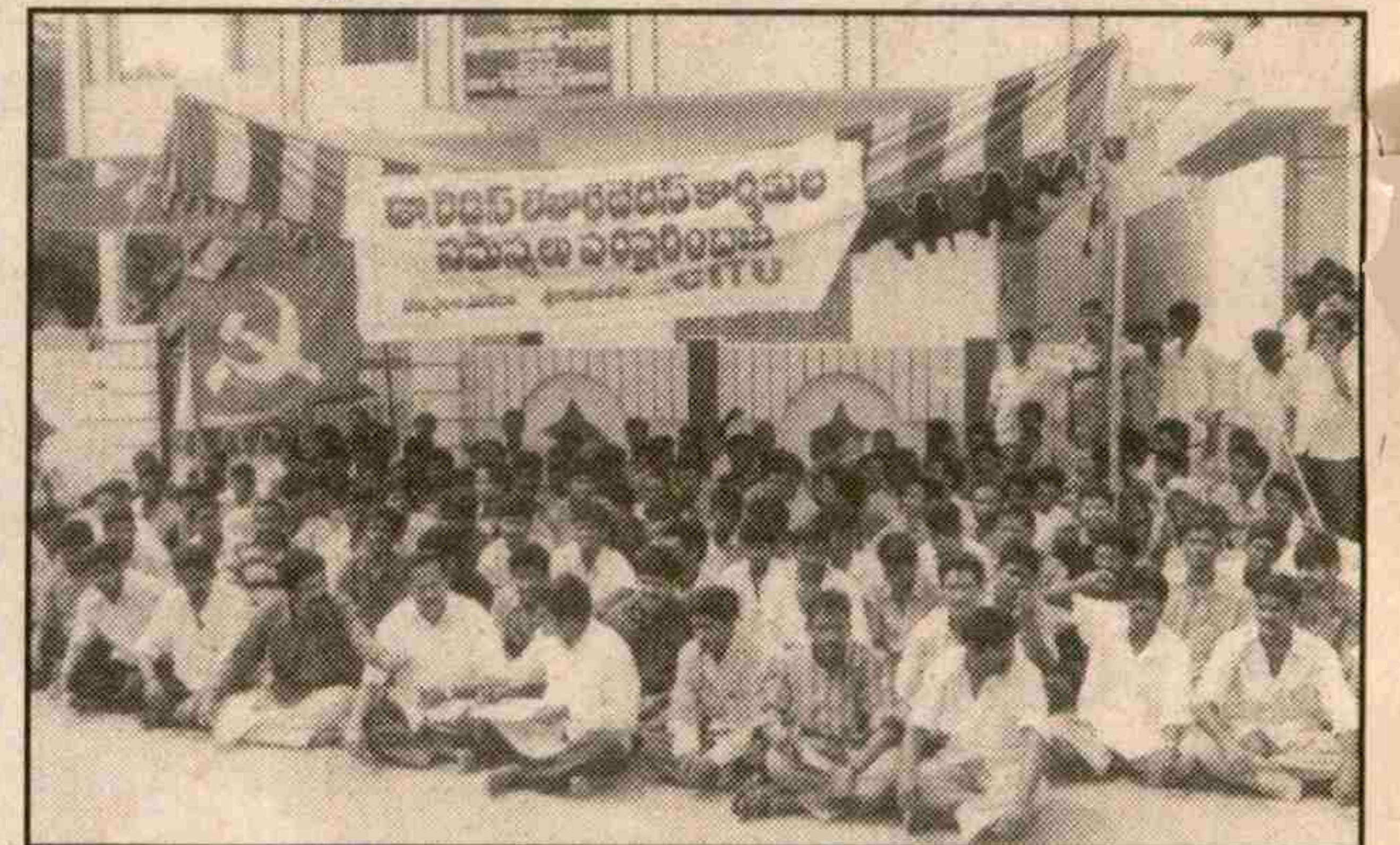
ఎ.ఐ.ఐ.ఇ.ఎ. 53వ వ్యవస్థాపక దినోత్సవం

ఆల్ ఇండియా ఇన్స్పెక్షన్స్ ఎంప్లాయిస్ అసోసియేషన్ 53వ, వ్యవస్థాపక దినోత్సవాన్ని పురష్కరించుకుని జులై మొదటివారంలో ఎ.ఐ.ఐ.ఇ.ఎ. వారోత్సవాలను గూడూరు బ్రాంచిలో ఘనంగా జరిపారు. ఇందులో భాగంగా జులై 1వ తేదీన స్థానిక ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో రక్తదాన శిబిరాన్ని నిర్వహించారు. జులై 2న ఐ.సి.ఇ.యు. సభ్యులందరికీ 'క్విజ్'ను నిర్వహించారు.

ఈ వారోత్సవాలలో భాగంగా జులై 16న బ్రాంచిలో సర్వ సభ్య సమావేశము ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సమావేశానికి ముఖ్య అతిథిగా డివిజన్ ప్రధాన కార్యదర్శి కె.కోటేశ్వరరావు పాల్గొన్నారు.

రెడ్డిస్ ల్యాబ్ కార్మికుల ధర్నా

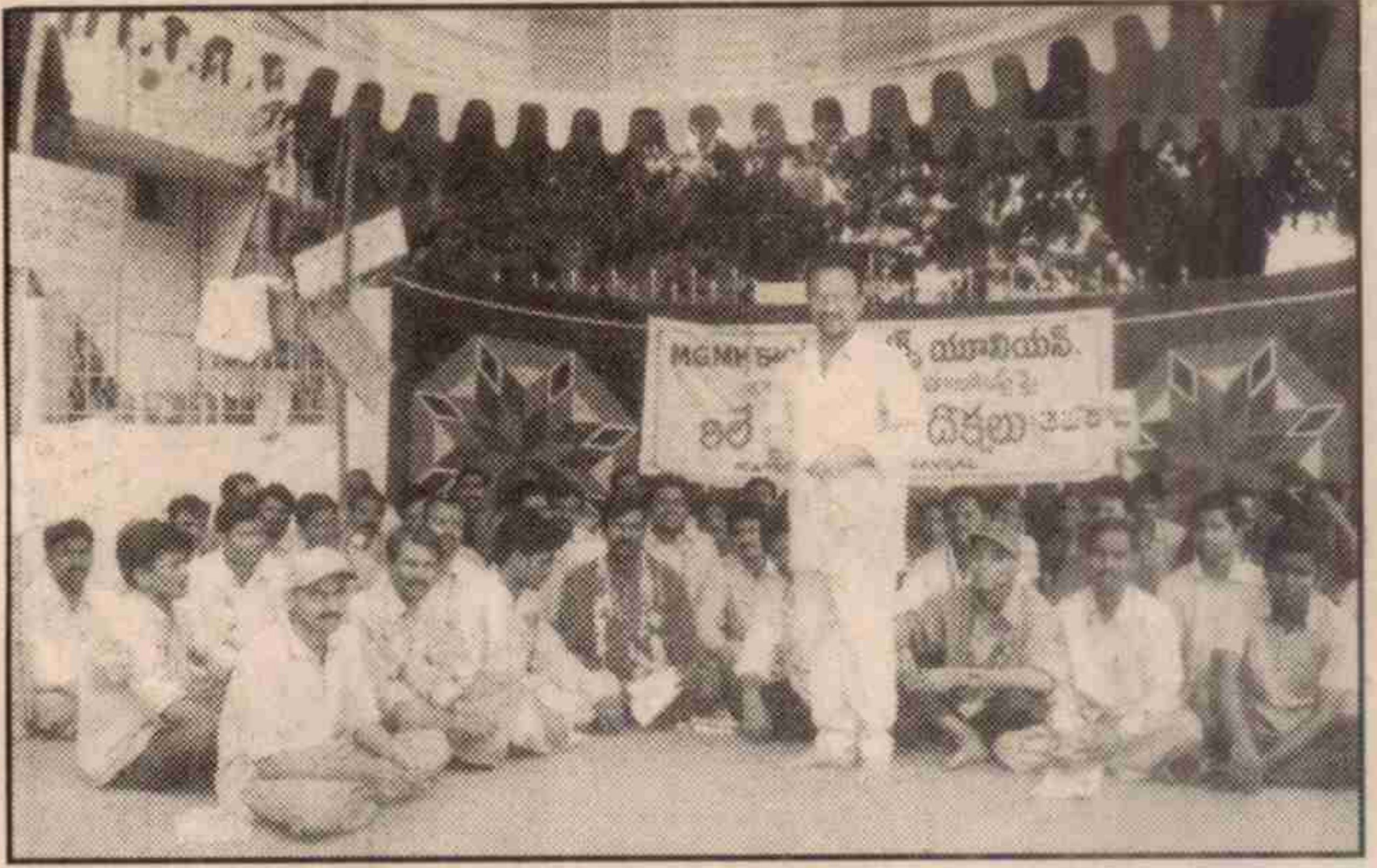
శ్రీకాకుళం ఫ్యాక్టరీస్ ఇన్స్పెక్షర్ వారి కార్యాలయం వద్ద ధర్నా నిర్వహిస్తున్న రెడ్డిస్ లేబరేటరీస్ కార్మికులు

శ్రీకాకుళం జిల్లా రణస్థలం మండలం, పైడిభీమవరం వద్ద గల డా॥రెడ్డిస్ లేబరేటరీస్ కార్మికుల సమస్యలు పరిష్కరించాలని కోరుతూ శ్రీకాకుళం ఫ్యాక్టరీస్ ఇన్స్పెక్షర్ కార్యాలయం వద్ద జులై 5న సిబ్బంది ఆధ్వర్యంలో ధర్నా జరిగింది. కార్మికులకు ప్రభుత్వం నిర్దేశించిన బోనస్ చెల్లించాలని, క్యాంటీన్ సౌకర్యం కల్పించాలని, ఓ.టి. చేస్తే డబుల్ వేతనం ఇవ్వాలని నినాదాలు చేశారు. 370మంది కార్మికుల సమస్యలు పరిష్కరించకపోతే పోరాటం ఉధృతం చేస్తామని సిబ్బంది జిల్లా కార్యదర్శి కె.శ్రీనివాస్ హెచ్చరించారు. సిబ్బంది మండల కన్వీనర్ పి.తేజేశ్వరరావు అధ్యక్షతన జరిగిన ధర్నానుద్దేశించి సిబ్బంది జిల్లా కార్యదర్శి డి.గోవిందరావు మాట్లాడారు. ఈ ధర్నాలో డా॥రెడ్డిస్ లేబరేటరీస్ స్టాఫ్ & వర్కర్స్ యూనియన్ నాయకులు ప్రసంగించారు.

హోరాటంతో బకాయి వేతనాలు సాధింపు

సిఐటియు ఆధ్వర్యంలో 15 రోజుల పాటు ఆందోళన చేసి మెదక్ మున్సిపాలిటీ కార్మికులు 5 నెలల వేతన బకాయిలను సాధించుకున్నారు. 4రోజుల పాటు మున్సిపల్ కార్యాలయం ముందు ధర్నా చేశారు. అనంతరం పట్టణంలో భారీ ర్యాలీ నిర్వహించి, ఆర్డిష కార్యాలయం ముందు ధర్నా చేశారు. నల్లబ్యాడ్జీలతో విధులు నిర్వహించి నిరసన వ్యక్తం చేశారు. వారంరోజులు రకరకాల పద్ధతిలో ఆందోళన తరువాత మున్సిపల్ ముందు “రిలే నిరహార దీక్షలు” ప్రారంభించారు. మూడు దఫాలుగా మున్సిపల్ కమిషనర్, చైర్మన్లు చర్చలకు వచ్చారు. 3 నెలల వేతనం వెంటనే ఇవ్వడానికి, 2 నెలల వేతనాన్ని వాతం రోజుల తరువాత ఇవ్వగలమని హామీ ఇచ్చారు.

ఎంజిఎం కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగుల ఆందోళన

ఫలితంగా నెలరోజుల పాటు కొనసాగింపు

తెలంగాణలోని అతిపెద్ద ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి అయిన మహాత్మా గాంధీ మెమోరియల్ హాస్పిటల్ (ఎంజిఎం)లో ల్యాబ్, ఎలక్ట్రిషియన్, స్కానింగ్, ఎక్స్రే, కంప్యూటర్ తదితర విభాగాలలో ఖాళీ పోస్టులను భర్తీ చేసేందుకు 78 మంది ఉద్యోగుల్ని కాంట్రాక్ట్ పద్ధతి ద్వారా నియమించింది. వీరికి నెలసరి వేతనాలు యూజర్చార్జీల వసూళ్ళు నుండి ఇవ్వాలని గత టిడిపి ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. యూజర్చార్జీల వసూళ్ళు నిలిపివేశాం కాబట్టి కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగుల్ని జీతాలు మేమివ్వం బడ్జెట్ మా దగ్గర లేదని సంబంధిత అధికారులు చెబుతున్నారు. తొలగించిన 78 మంది ఉద్యోగులను తిరిగి విధుల్లోకి తీసుకోవాలని ఎంజిఎం కాంట్రాక్ట్ వర్కర్స్ యూనియన్ ఆధ్వర్యంలో 6 రోజులపాటు రిలే నిరహారదీక్షలు చేపట్టి విజయం సాధించారు. నెలరోజుల పాటు కొనసాగిస్తామని అధికారులు హామీ ఇచ్చారు.

గుంటూరు డిసిఎల్ కార్యాలయం ముందు ధర్నా

50

కిలోలకి మించిన బరువు బస్తాలను నిషేధించి కార్మికుల ప్రాణాలకు రక్షణ కల్పించాలని, కార్మిక శాఖాధికారుల తనిఖీలు నిర్వహించకుండా అడ్డుపడుతున్న జి.ఓ.నెం.40ని రద్దు చేయాలని, అసంఘటిత కార్మికులందరినీ పి.ఎఫ్, బోనస్, గ్రాట్యుటీ, ప్రమాద బీమా సౌకర్యాలను కల్పించాలని కోరుతూ గుంటూరు జిల్లా ముఠా వర్కర్స్ యూనియన్ (సిఐటియు) ఆధ్వర్యంలో జూలై 11న గుంటూరులోని డిసిఎల్ కార్యాలయం ముందు 2 గంటల పాటు ధర్నా నిర్వహించారు.

రాయవరం అంగన్ వాడీల ప్రదర్శన

కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగుల కన్వీనింగ్ కమిటీ

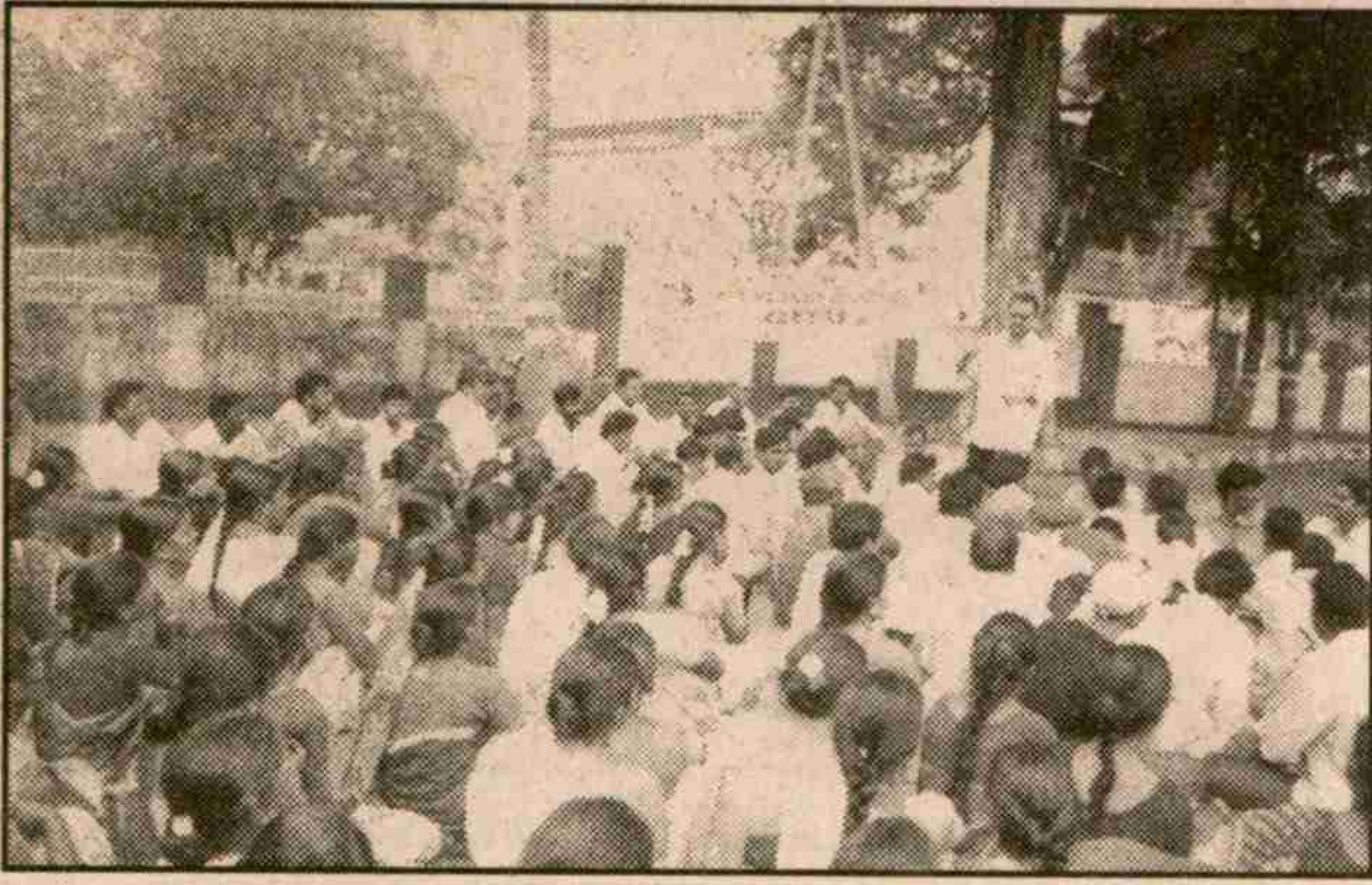
ఎ.పి.స్టేట్ గరవ్మెంటు కాంట్రాక్ట్ ఎంప్లాయిస్ ఫెడరేషన్ మెదక్ జిల్లా కన్వీనింగ్ కమిటీని జిల్లా సదస్సులో ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నారు. కె.రాజయ్య (జిల్లా కన్వీనర్), కమిటీ సభ్యులు-డి.అశోక్, బి.పుణ్ణదాస్(ఎంపిఇఓ), పట్టాభిరామ్, ప్రభాకర్ (ఎంపిహెచ్ఎ), శంకర్, ప్రసాద్ (అన్ట్రైన్డ్ టీచర్స్), శంకర్గౌడ్ (విద్యాలంటీర్స్), శేషగిరి (కాంట్రాక్ట్ లెక్చరర్స్), జీవరత్నం, కె.లక్ష్మన్ (పార్ట్టైమ్ లెక్చరర్స్), సందీప్, ముజీప్ (డాటా ఎంట్రీ ఆపరేటర్స్)

శ్రీకాళహస్తి డివిజన్ అంగన్ వాడీ సదస్సు

శ్రీకాళహస్తి డివిజన్ అంగన్ వాడీ సదస్సు శ్రీకామాక్షి కళ్యాణ మండపం నందు జి.భారతి, డి.జలజ, నిర్మల అధ్యక్షతన జరిగింది. దీనికి సత్యవేడు, తొట్టంబేడు, శ్రీకాళహస్తి ప్రాజెక్టులోని అంగన్ వాడీ కార్యకర్తలు హాజరయ్యారు.

కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల జిల్లా సదస్సు

జూలై 25న ఎ.పి.కాంట్రాక్ట్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ ఆధ్వర్యంలో వివిధ రంగాల కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల వరంగల్ జిల్లా సదస్సు హన్మకొండలోని పబ్లిక్ గార్డెన్లో పెద్దారపు రమేష్ అధ్యక్షతన జరిగింది. ఈ సదస్సుకు ముఖ్యఅతిథులుగా ఎ.ముత్యంరావు, ఎం.చుక్కయ్య హాజరయ్యారు. కాంట్రాక్ట్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ జిల్లా కమిటీని ఎన్నుకొని ఆకమిటీ ఆధ్వర్యంలో ముందుకు పోవాలని తీర్మానించారు.

నూతన కమిటీ: ఎ.పి.కాంట్రాక్ట్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ జిల్లా కమిటీ అధ్యక్షులుగా వై.సుధీర్ కుమార్, ఉపాధ్యక్షులు ఎం.శ్యాంసుందర్, బి.సాంబయ్య, పి.సుకన్య, ప్రధాన కార్యదర్శి పెద్దారపు రమేష్, సహాయ కార్యదర్శులు జె.సాంబయ్య, ఎం.నర్సింగరావు, ఆర్.రమేష్, హెచ్.పుష్ప, కార్యవర్గ సభ్యులు 8 మందిని ఎన్నుకున్నారు. ఈ సమావేశంలో ఎలక్ట్రిసిటీ, మెడికల్ & హెల్త్, ఆర్టీసి, గ్రామపంచాయతీ, వ్యవసాయ మార్కెట్ సెక్యూరిటీ, సింగరేణి, మున్సిపాలిటీ రంగాలలో పని చేసే కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు 400 మంది పాల్గొన్నారు.

సిఐటియూలో ఆటో డ్రైవర్ల చేరిక

ఆటో డ్రైవర్స్ ఎదుర్కొంటున్న పోలీసు, ఆర్టీఓ వేధింపుల ను అరికట్టి, ప్రభుత్వం రుణ సదుపాయ సౌకర్యాలను కల్పించాలని సిఐటియూ తెనాలి డివిజన్ కార్యదర్శి కె.ఉమామహేశ్వరరావు విజ్ఞప్తి చేశారు. తెనాలి డివిజన్ పరిధిలోని మండల కేంద్రమైన కొల్లూరులో ఆటో డ్రైవర్స్ సిఐటియూలో చేరిన సందర్భంగా జూలై 16న ఆలూరి సురేష్ అధ్యక్షతన జనరల్ బాడీ సమావేశం జరిగింది. ఆటో డ్రైవర్స్ కి, ఆయా పట్టణాలలోను, మండలాల్లోను ఆటోలను నిలుపుకునేందుకు స్థలాలు లేకపోవటం వల్ల తీవ్ర ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారని, స్టాండింగ్ స్థలాలను కేటాయించాలని, అర్హులైన వారందరికి తెల్లరేషన్ కార్డులు, నివాస స్థలాలు మంజూరు చేయాలని ఆయన ప్రభుత్వాన్ని కోరారు.

నూతన కమిటీ: కొల్లూరు మండల ఆటో డ్రైవర్స్ యూనియన్ (సిఐటియూ) నూతన కమిటీ గౌరవాధ్యక్షులుగా టి.వెంకట్రామయ్య, ప్రెసిడెంట్ గా గౌరికపూడి అంకమ్మరావు, ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఆలూరి సురేష్, కోశాధికారిగా మురాలి కోటేశ్వరరావు లతో పాటు మొత్తం 9 మందితో నూతన కమిటీ ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికైనది.

చిత్తూరుజిల్లా ఎస్.డబ్ల్యు.ఎఫ్.జిల్లా స్థాయి సదస్సు

డిపో సెక్రటరీ ఎం.సి.రాయలు అధ్యక్షతన జూన్ 29న ఎస్.డబ్ల్యు.ఎఫ్. చిత్తూరు జిల్లా సదస్సు జరిగింది. ఈ సందర్భంగా రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఆర్.లక్ష్మయ్య మాట్లాడుతూ ద్యూటీచార్జ్ వేయడం, రెస్టరూమ్ లకు టాయిలెట్స్ ఏర్పాటు చేయడం, లోకల్ మెడికల్ ఆఫీసర్ గారిచ్చిన సిక్ సర్టిఫికేట్లు చెల్లవని కార్మికులను వేధించడం, అక్రమ రవాణాకు కళ్ళెం వేయుటకు ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తీసుకొని రావడం, తదితర అంశాలపై జిల్లాలో పలు డిపోలలో పై సమస్యలతో కార్మికులను వేధించడం మానుకోవాలని, తక్షణం సమస్యలను పరిష్కరించాలని డిమాండ్ చేశారు. సిఐటియూ డివిజనల్ కార్యదర్శి ఎ.పుల్లయ్య మాట్లాడుతూ ఎపిఎన్ఆర్టీసి సంస్థను కాపాడుకోవడంలోను, కార్మికుల సమస్యలను పరిష్కరించుకోవడం లోను ఎస్.డబ్ల్యు.ఎఫ్. ముందంజలో వున్నదని అన్నారు.

ఆర్.లక్ష్మయ్య సమక్షములో శ్రీకాళహస్తి డిపో కమిటీ ఎన్నిక జరిగింది. కమిటీ వివరాలు : గౌరవాధ్యక్షులు ఎ.పుల్లయ్య, డిపో ప్రెసిడెంట్ డి.ఆర్.కుమార్, వైస్ ప్రెసిడెంట్స్ కె.వి.క్రిష్ణయ్య, ఎ.ఆర్.క్రిష్ణ, కె.బి.నాయుడు, డిపో సెక్రటరీ ఎం.సి.రాయలు, జాయింట్ సెక్రటరీ పి.గోపి, అసిస్టెంట్ సెక్రటరీ పి.కాటయ్య, పబ్లిసిటీ సెక్రటరీ కె.పి.ఎన్.రాజు, ట్రెజరర్ పి.జె.సి.రెడ్డి, డెలిగేట్స్ ఆర్.వి.రామయ్య, కె.గోవర్ధన్, ఎం.మురళి, కె.ఆర్.సి.బాబు

ఎన్నికల్లో సి.ఐ.టి.యూ. విజయం

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా తాడేపల్లిగూడెం సమీపంలోని పుడ్స, ప్యాట్స్ & ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్ నందు జూలై 21న జరిగిన గుర్తింపు ఎన్నికల్లో సి.ఐ.టి.యూ. ఘన విజయం సాధించింది. ఎఫ్ఐటియూ కు చెందిన ఎఫ్ఎఫ్ఎఫ్ ఎంప్లాయిస్ & స్టాఫ్ యూనియన్ పై సిఐటియూ అనుబంధ ఎఫ్ఎఫ్ఎఫ్ స్టాఫ్ అండ్ వర్కర్స్ యూనియన్ 86 ఓట్లు మెజారిటీతో గెలిపొందింది.

సుమారు 1000 మంది పైగా కార్మికులు పని చేస్తున్న ఈ ఫ్యాక్టరీలో ఓటుహక్కు పొందిన కార్మికులు 346 మంది ఉన్నారు. ఈ ఎన్నికల్లో 336 ఓట్లు పోలైనవి. వీటిలో సి.ఐ.టి.యూ.కు 191 ఓట్లు రాగా, ఎఫ్ఐటియూ అనుబంధమైన ఎఫ్ఎఫ్ఎఫ్ ఎంప్లాయిస్ & స్టాఫ్ యూనియన్ కు 105 ఓట్లు, ఎఐటియూకు చెందిన ఎఫ్ఎఫ్ఎఫ్ వర్కర్స్ యూనియన్ కు 40 ఓట్లు వచ్చాయి. గతంలో అనేక సంవత్సరాలుగా ఈ ఫ్యాక్టరీలో గుర్తింపు యూనియన్ ఉన్న ఎఫ్ఐటియూ కార్మికులుపై భారాలు మోపే విధంగా ఇటీవల కాలంలో వేతన ఒప్పందాన్ని, సర్వీసు కండిషను మార్పు, సెలవులు, రాయితీలు కోత తదితర విధానాలు సాగించినందున కార్మికులు మద్దతు కోల్పోయింది.

సి.ఐ.టి.యూ.కు అత్యధిక ఓట్లు ఇచ్చి అఖండ మెజారిటీతో గెలిపించినందున ఎఫ్ఎఫ్ఎఫ్ కార్మికులందరికి సి.ఐ.టి.యూ. యూనియన్ తరుపు అధ్యక్షులు చింతకాయల బాబురావు, ప్రధాన కార్యదర్శి సోమాసుబ్బారావు, సి.ఐ.టి.యూ. తాడేపల్లిగూడెం డివిజన్ కార్యదర్శి కర్రి నాగేశ్వరరావు, ఎఫ్ఎఫ్ఎఫ్ కార్మికులకు అభినందనలు తెలియజేశారు. ఈ సందర్భంగా సి.ఐ.టి.యూ. ఆధ్వర్యమున విజయోత్సవ ప్రదర్శన జరిగింది.

స్పిన్నింగ్ మిల్ క్యాజువల్ & కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల సదస్సు

అనంతపురం జిల్లా హిందూపురం డివిజన్ పరిధిలోని సూపర్ స్పిన్నింగ్ మిల్లులు మూడు వున్నాయి. ఇందులో పని చేస్తున్న కార్మికులు 4,500 మంది పని చేస్తున్నారు. ఇందులో పర్మినెంటు బదిలీ కార్మికుల సంఖ్య 1690 మందిపోసు మిగిలిన 2810 మంది క్యాజువల్, కాంట్రాక్టు కార్మికులుగా పని చేస్తున్నారు. వీరిలో గత 10 సంవత్సరాల నుండి పని చేస్తున్న వారు వున్నారు. ఇప్పటి వరకు కనీసవేతనాలు, బోనస్, పి.ఎఫ్., ఇ.ఎస్.ఐ, తదితర సౌకర్యాలు కల్పించాలని కోరుతూ జూలై 21న సదస్సు జరిపారు.

ఏ సౌకర్యాలు కల్పించని యాజమాన్యాలపై ఎసిఎల్, కలెక్టర్ దృష్టికి తీసుకొని పోవాలని ఈ సదస్సు తీర్మానించింది. ఫ్రీకాట్ మిల్లు యందు గుర్తింపు ఎన్నికలు జరగాలి. ఈ ఎన్నికల్లో ఓటింగ్ హక్కు కల్పించాలని డిమాండ్ చేసింది. ఈ కార్యక్రమం ఫ్రీకాట్ మిల్లు అధ్యక్షుడు డి.రఘునాథ రెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగింది. సి.ఐ.టి.యు. జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి ఎం.ఇంతియాజ్, ఉపాధ్యక్షులు ఎ.జి.రాజమోహన్, పి.నరసింహులు పాల్గొన్నారు.

కలెక్టరేట్ ముందు సిఐటియు ధర్నా

మెదక్ జిల్లా పటాన్చెరు మండలంలోని ఆల్కబీర్ పరిశ్రమ యాజమాన్యంపై చర్య తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేస్తూ సిఐటియు ఆధ్వర్యంలో జూలై 19న కలెక్టరేట్ ముందు ధర్నా జరిపారు.

ఈ ధర్నానుద్దేశించి సిఐటియు జిల్లా కార్యదర్శి కె.రాజయ్య మాట్లాడుతూ ఆల్కబీర్ పరిశ్రమపై ప్రభుత్వం వెంటనే చర్యలు తీసుకోకపోతే పరిశ్రమను ముట్టడిస్తామని హెచ్చరించారు. ఈ పరిశ్రమ కార్మికుల పాలిట శాపంగా మారింది. అది ఒక 'హత్యల పరిశ్రమ'గా వెలుగుతుందని ఆరోపించారు. అనేక మంది పరిశ్రమలో చనిపోతున్నారని అన్నారు. కార్మికులు చనిపోతున్నా యాజమాన్యం ఎవరికి కూడా ఎక్స్‌గ్రేషియా చెల్లించటం లేదని అన్నారు.

సిఐటియు జిల్లా నాయకులు ఎ.మాణిక్యం మాట్లాడుతూ ఆల్కబీర్ పరిశ్రమలో ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన కనీసవేతనాలు అమలు చేయటం లేదని అన్నారు. రోజుకు రూ.85/-లు ఇవ్వాల్సి ఉండగా కేవలం 37/-రూ.లు మాత్రమే ఇస్తూ శ్రమదోపిడి చేస్తున్నదని అన్నారు. ఈ ధర్నా అనంతరం కలెక్టర్‌కు మెమోరాండం ఇచ్చారు.

సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న కిసాన్ సభ ప్రధాన కార్యదర్శి వరదరాజన్

“రైతుల ఆత్మహత్యలు- రుణ విమోచనపై రాష్ట్ర సదస్సు”

రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ విధానాల ఫలితంగా రైతుల ఆత్మహత్యలు కొనసాగుతున్నాయి. ఈ సంవత్సరం 588 కి సంఖ్య చేరింది. వ్యవసాయ సంక్షోభపు ప్రతిరూపమే రైతు ఆత్మహత్యలు. ఎన్నికలు ముగియడంతో బ్యాంకులు అప్పుల వసూళ్లు కొనసాగిస్తున్నారు. కొత్త ప్రభుత్వం, ప్రైవేటు రుణదాతలు అప్పు వసూలుకు వత్తిడి పెంచారు. ఈ అన్ని కారణాలూ రైతు ఆత్మహత్యలు పెరగడానికి దారి తీసాయి. కౌలుదారులు, పేదలు పెద్ద ఎత్తున ఆత్మహత్యలకు గురవుతున్నారు. రైతు ఆత్మహత్యలకు ప్రధాన కారణం గత ప్రభుత్వం అనుసరించిన సంస్కరణల విధానాలే తప్ప వేరు కాదు. వ్యవసాయ రంగంలో నున్న రైతు సంఖ్యను సగానికి తగ్గించడానికి గత ప్రభుత్వం పథకం ప్రకారం సంక్షోభాన్ని పెంచింది.

ఇన్ని వైపుల నుండి ఏకకాలంలో జరిగిన ఆర్థిక దాడుల మధ్య వ్యవసాయం సంక్షోభంలోకి జారింది. ఒకవైపున పెట్టుబడులు పెరగడంతోపాటు, మరొకవైపున వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ధరలు తగ్గాయి. పెట్టుబడులకు మరియు ఆదాయానికి మధ్య వ్యత్యాసం అనేక రెట్లు పెరిగింది. వ్యవసాయ రంగానికి గతంలోనున్న రక్షణలను నేడు సరళీకరణ పేరుతో ప్రభుత్వం తొలగించింది. సబ్సిడీని తగ్గించింది. రైతుకు రక్షణ లేకుండా చేసింది. ఐచ్ఛికంగా రైతులు భూములు కోల్పోయే విధానాలు అమలు జరిపింది. మరో ప్రత్యామ్నాయంలేని రైతులు రుణ భారం పెరిగి నిరాస నిస్పృహలకు గురై ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు. కొత్త ప్రభుత్వం ఆత్మహత్య చేసుకున్న వారి కుటుంబాల్ని ఆదుకోవడానికి లక్షన్నర రూపాయల ప్యాకేజీని ప్రకటించింది. ఆర్.డి.ఓ, డిఎస్.పి, వ్యవసాయ శాఖ ఎ.డి.లు ఆయా కేసుల్ని పరిశీలించి నిర్ధారిస్తారు. 50 వేలు అప్పులు తీర్చడానికి, లక్ష రూపాయలు కుటుంబ భవిష్యత్తు అవసరాల నిమిత్తం కేటాయిస్తారు. ఈ ప్యాకేజీ మృతుల కుటుంబాలకు సహాయ పడుతుంది. కాని ఆత్మహత్యల నివారణకు తోడ్పడదు.

కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన (వడ్డీని అసలులో కలిపే) రుణ ప్యాకేజీ వలన రైతుల రుణభారం పెరుగుతుంది. రీ-షెడ్యూలు పథకం, కొత్త వారికి రుణాలు ఇవ్వడానికి బ్యాంకులు సుముఖంగా లేవు. నామమాత్రంగా కేంద్ర పథకాన్ని అమలు జరుపుతున్నాయి.

డిజైన్ స్లేట్ కార్మికుల నిరవధిక సమ్మె

► **యజమానులు-**

అక్రమాలు :

జి.వో.నెం.90
ప్రకారం కార్మికునికి
రోజు కూలీ రూ.

111.00 యివ్వాలి వుండగా కేవలం
రూ.66 మాత్రమే యిస్తున్నారు. రాయల్టీ
సక్రమంగా చెల్లించకుండా ప్రభుత్వ
రెవిన్యూకు గండికొడుతున్నారు. మైనింగ్ సెస్
చెల్లించరు. కొంత స్థలం లీజుకు తీసుకొని
ఎక్కువ స్థలంలో రాళ్ళు తీస్తారు. బాల
కార్మికులను వినియోగించుకుంటున్నారు.
ఇలా యధేచ్ఛగా చట్టాలను ఉల్లంఘిస్తూ
పెద్దయెత్తున దోచుకుంటున్నారు.

ప్రకాశం జిల్లా మార్కాపురం
మున్సిపల్ పట్టణం ఇండస్ట్రియల్ ఎస్టేట్లో
గల డిజైన్ స్లేట్ పరిశ్రమలో 2200 మంది
కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. ఈ పరిశ్రమలో
తయారైన పలకలను గృహ అలంకరణలకు
ఉపయోగిస్తారు. అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత గల దేశా
ల్లో దీనిని ఎక్కువగా వినియోగించటం వలన
అంతర్జాతీయ మార్కెట్ కి విస్తరించింది.
పెద్దమొత్తంలో లాభాలు వస్తుండటంతో
యజమానులు తక్కువ కాలంలోనే కోటీశ్వరు
లౌతున్నారు. కానీ పరిశ్రమలో పని చేస్తున్న
కార్మికులు దుర్భర దారిద్ర్యంలో
మగ్గుతున్నారు.

► **తీవ్ర దోపిడికి గురౌతున్న కార్మిక వర్గం:**

నిరంతరం కరువుతో అల్లాడిపోతున్న
ఈ ప్రాంత ప్రజానీకానికి గల ఏకైక ఉపాధి
పలకల పరిశ్రమ. అందులో డిజైన్ స్లేట్
విభాగం చాలా కీలకమైనది. ఇందులో పని
చేస్తున్న కార్మికవర్గం తీవ్రమైన శ్రమ దోపిడికి
గురౌతున్నారు. పి.ఎఫ్., ఇ.ఎస్.ఐ వంటి
చట్టబద్ధ సౌకర్యాలు అమలు కావడం లేదు.
పని ప్రదేశంలో యంత్రాల వలన ప్రమాదం
జరిగి వేలు తెగినా, అంగవైకల్యం చెందినా,
మరణించినా యజమాని బాధ్యత వహించుట
లేదు. అడగడుగునా యజమానులు కార్మిక
వర్గాన్ని అవమానపరుస్తూ కట్టుబానిసల వలె
చూస్తున్నారు. ప్రశ్నించే హక్కునే సహించని
దుర్మార్గ విధానం కొనసాగుతున్నది. ఇంతటి
దోపిడికి గురౌతున్న కార్మిక వర్గం సిఐటియు
అండతో ఐక్యమైంది. 1996నం||లో
సి.ఐ.టి.యు.కి అనుబంధంగా సంఘాన్ని
ఏర్పరచుకొని ఏకోన్ముఖంగా పోరాటం జరిపి
వేతన అగ్రిమెంటు ప్రతి 2 సం||ల కొకమారు
సాధించుకుంటున్నది.

**మార్కాపురం కార్మికులు,
యజమానుల మధ్య జూన్ 8న
ఒప్పందం కుదిరింది. 11.5 శాతం
వేతనం పెరిగింది. కార్మికులు
సమ్మెను ఉపసంహరించుకున్నారు.**

► **అపూర్వ ఐక్యత - సమరశీల పోరాటం :**

సాంప్రదాయ బద్ధంగా 2 సం||లకొక
సారి జరగాల్సిన అగ్రిమెంటు కాల పరిమితి
14-4-2004తో ముగిసింది. ముందుగానే
నోటీసు ఇచ్చినప్పటికీ యజమాన్యం
స్పందించలేదు. గత్యంతరం లేక కార్మికవర్గం
ఏప్రిల్ 15 నుండి సమ్మెలోకి నెట్టబడింది.
యజమానులు, కార్మికులకు మధ్యపలు
దఫాలుగా లేబర్ ఇన్ స్పెక్టర్ సమక్షంలో
జరిగిన చర్చలు విఫలమయ్యాయి. దీంతో
కార్మికవర్గం సమ్మెను ఉధృతం చేసింది.
ఆర్డీవో సూచించిన పరిష్కారాలను యజ
మానులు తిరస్కరించారు. ఎ.సి.ఎల్. సమక్షం
లో జరిగిన చర్చలు విఫలమయ్యాయి.

కార్మికవర్గ పోరాటానికి సిఐటియు
మార్కాపురం డివిజన్ కమిటీ మండల కేంద్రా
ల్లో రాస్తారోకోలు జరిపి సంఘీభావం
ప్రకటించింది. అనంతరం 2 సార్లు జరిగిన

చర్చలు కూడా విఫలమయ్యాయి.

కార్మికవర్గం పోరాటాన్ని ఉధృతం
చేసి 100 కి.మీ దూరంలో ఉన్న జిల్లా
కేంద్రానికి చేరుకొని కలెక్టరేట్ ముందు భారీ
ధర్నా చేసి కలెక్టర్ ని కలిశారు. కలెక్టర్ పంపిన
ప్రతినిధి బృందం, స్థానిక యంఎల్ఎ సమక్షం
లో జరిగిన చర్చలు కూడా విఫలమయ్యాయి.
సమ్మెను పరిష్కరించాలని పెద్ద సంఖ్యలో
జిల్లాలోని యూనియన్లు కలెక్టర్ కి టెలిగ్రామ్లు
పంపాయి. జూన్ 1 జిల్లా వ్యాప్తంగా నిరసన
కార్యక్రమానికి సిఐటియు జిల్లా కమిటీ పిలుపు
నిచ్చింది. బలవంతంగా ఫ్యాక్టరీలు తెరిపించా
లనే యజమానుల కుట్రలను ఎదిరించి
కార్మికవర్గం సమరశీలంగా పోరాడింది.

► **పోరాటాలే పరిష్కారం చూపాయి :**

సమ్మె ఉధృతమవుతున్నది. నానాటా
సమ్మెకు సంఘీభావం పెరిగింది. ప్రజా
ప్రతినిధులు సమ్మె పరిష్కారానికై ప్రయత్నాలు
పెంచారు. జిల్లా కలెక్టరు గారు సమ్మెలో
జోక్యం చేసుకోక తప్పలేదు. జూన్ 5న
నిరవధిక నిరాహారదీక్షలు ప్రారంభమయ్యాయి.
ఉద్రెక్త వాతావరణం ఏర్పడింది. సమ్మె
ను పరిష్కరించకపోతే తీవ్ర పరిణామాలు
రావచ్చని ప్రభుత్వ ఇంటిలిజెన్స్ వారు
అధికారులకు నివేదిక పంపారు. దీనితో
అధికారులు కదిలారు. స్థానిక శాసన సభ్యుడు
కూడా నిరాహారదీక్ష శిబిరాన్ని సందర్శించారు.
జిల్లా సిఐటియు నాయకత్వ బృందం
హైదరాబాద్ లేబరు కమిషనరును కలిసి
చర్చించి విజ్ఞాపన పత్రం అందించారు. జూన్
8న 54 రోజుల అనంతరం పలు దఫాలు
చర్చలు జరిగాయి.

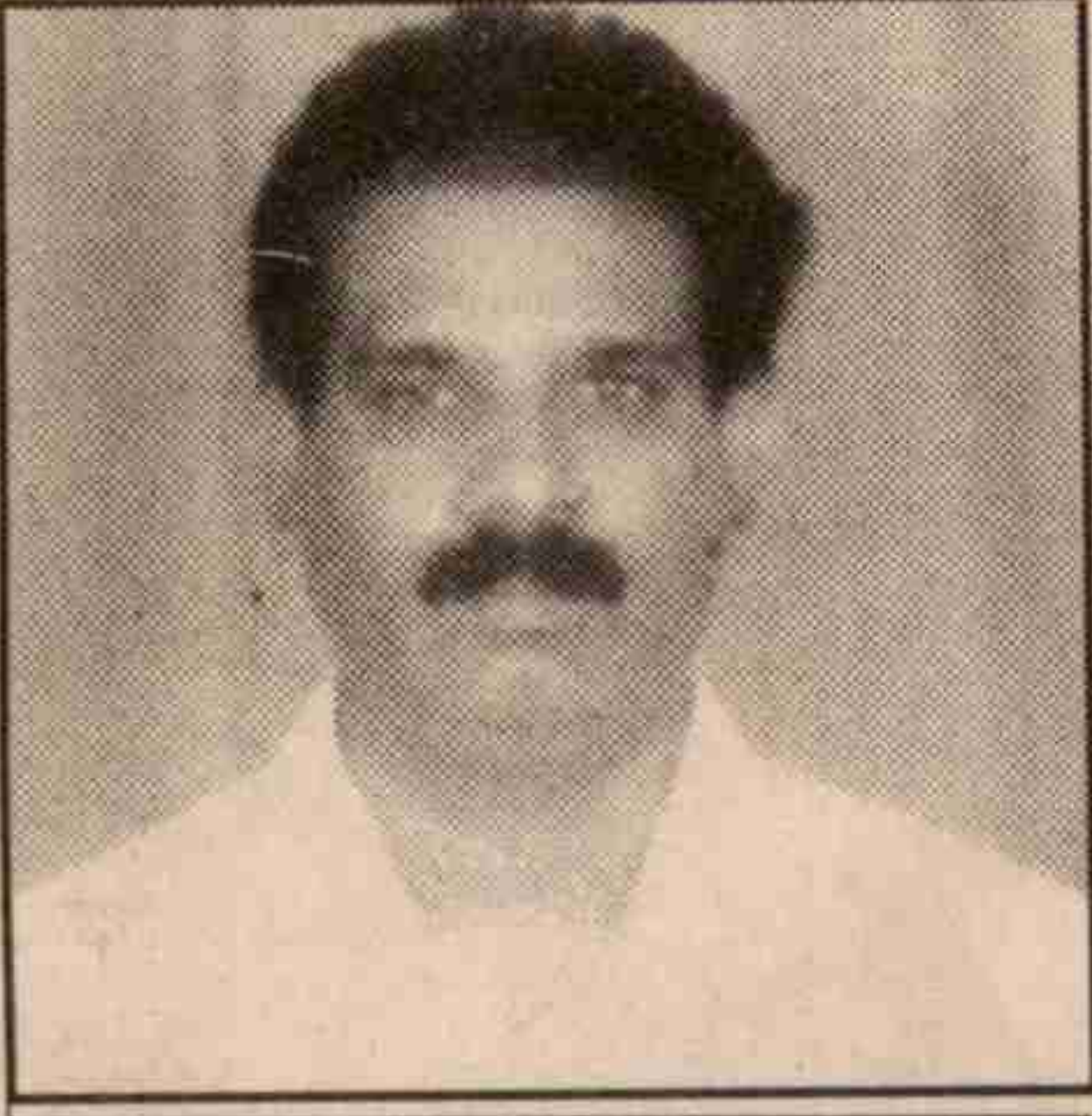
కార్మికులు అనుమతిలో 11.5%
పెరుగుదల వేతన ఒప్పందం కుదిరింది.
కార్మికుల సంఘటిత పోరాటం ముందు
యజమానుల మొండి వైఖరి సడలిపోయింది.
పోరాటాలు చేస్తే సమస్యలు పరిష్కారమౌ
తాయన్న నమ్మకాన్ని డిజైన్ స్లేట్ కార్మికులు
మరొకసారి నిరూపించారు.

■ జి.వి.కొండారెడ్డి

సిఐటియు జిల్లా అధ్యక్షులు, ఒంగోలు.

ఇన్సూరెన్స్ రంగంలో విదేశీ పెట్టుబడి పెను ప్రమాదం

వి.రమేష్
ఎఐఐఎ సాత్ సెంట్రల్ జోన్
ప్రధాన కార్యదర్శి

(వి.రమేష్, ఎఐఐఎ సాత్ సెంట్రల్ జోన్ ప్రధాన కార్యదర్శితో 'కార్మికలోకం' ప్రతినిధి ఇంటర్వ్యూ)

ప్ర: ఇన్సూరెన్స్ రంగంలో ప్రైవేటు పెట్టుబడులను ఆహ్వానించడానికి గల కారణం ఏమిటి?

జ: ఇన్సూరెన్స్ రంగంలో విదేశీ పెట్టుబడులను 26 నుండి 49 శాతంకి పెంచాలని కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి చిదంబరం బడ్జెట్లో ప్రతిపాదించారు. అందుకు మూడు కారణాలు చూపించారు. ఆధునిక

టెక్నాలజీ, మౌలిక సదుపాయాల కల్పన, ఎగుమతులకు ప్రోత్సాహం.

ఈ మూడు అంశాలు ఇన్సూరెన్స్ రంగానికి వర్తించవు. ఈ రంగం వస్తువులను వుత్పత్తి చేసే పరిశ్రమకాదు. ప్రజల సొమ్ముతో వారి జీవితాలకు భద్రత కల్పించే సంస్థ. ప్రజల నమ్మకానికి బాధ్యత వహించాల్సిన బాధ్యతాయుతమైన రంగమిది. నమ్మకానికి పునాది ప్రభుత్వం కంట్రోలు. ప్రైవేటు యాజమాన్యం కాదు.

ప్ర: ఇన్సూరెన్స్ రంగాన్ని ఎప్పుడు ప్రభుత్వపరం చేశారు?

జ: 1956 నాటికి దేశంలో 245 ప్రైవేటు ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలు ఉండేవి. అవి ప్రజల నమ్మకాన్ని వమ్ము చేశాయి. అందుకే 1956లో నెహ్రూ ప్రభుత్వం ఈ రంగాన్ని ప్రభుత్వపరం చేసింది. గత 48 సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వ రంగంలోని సిఐసి, జిఐసి లు దేశానికి, ప్రజలకు నమ్మకంగా సేవలందిస్తున్నాయి. లాభాల బాటలో నడుస్తున్నాయి.

ప్ర: మళ్లీ ఇప్పుడు ప్రయివేటీకరణకు ప్రయత్నించడం వెనుక గల కారణాలు?

జ: విదేశీ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలు, స్వదేశీ గుత్త పెట్టుబడి దారులు చాలా కాలంగా మన ఇన్సూరెన్స్ రంగాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవాలని పాలకులపై వత్తిడి చేస్తున్నారు. వాజ్పేయి ప్రభుత్వం తొలిసారిగా వారి వత్తిడికి లొంగింది. ఈ రంగంలో 26 శాతం విదేశీ పెట్టుబడులకు అనుమతించింది. మరలా అధికారంలోకి వస్తే దానిని 49 శాతానికి పెంచుతానని వాగ్దానం చేసింది. ఇలాంటి పనుల వల్లే ఎన్నీయే ను ప్రజలు ఓడించారు.

వాజ్పేయి ప్రభుత్వ విధానాలనే డా॥ మన్మోహన్ సింగ్ ప్రభుత్వం అమలు జరిపే ప్రయత్నం చేయడం దురదృష్టకరం.

ప్ర: ప్రయివేటు సంస్థలను నమ్మవచ్చా?

జ: దేశంలో ప్రస్తుతం ప్రైవేటు రంగంలో 13 ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలు నడుస్తున్నాయి. ప్రతి కంపెనీలో 26 శాతం పెట్టుబడితో విదేశీ కంపెనీలు భాగస్వామిగా వున్నాయి.

ఇన్సూరెన్స్లో ఎఐజి (అమెరికా), బజాజ్ ఇన్సూరెన్స్లో అలియన్స్ (ఇవన్నీ అమెరికా, యూరప్ పెట్టుబడిదారులవి) విదేశీ కంపెనీలు.

అమెరికాలో ప్రజలను మోసగించి, అక్కడ బీర్లు తిప్పేసాయి. ఈ కంపెనీలు అక్కడి పాలసీ దారులకు ఎగ్గొట్టిన 40 బిలియన్ డాలర్లను అమెరికా ప్రభుత్వం సర్దుబాటు చేసింది. ఇది వీటి ఘనమైన చరిత్ర.

ప్ర: ఇన్సూరెన్స్ రంగం ప్రభుత్వ ఆధీనంలో ఉండటం వల్ల ప్రయోజనమేమిటి?

జ: ప్రభుత్వరంగంలోని ఎల్ఐసి, జిఐసి లు ప్రభుత్వ అదుపులో ఉన్నాయి. ప్రజలు ఈ రంగంలో పొదుపు చేసుకున్న డబ్బులో రు. 2 లక్షల 15 వేల కోట్లు వివిధ అభివృద్ధి పనులకు, సంక్షేమ పథకాలకు పై సంస్థలు ప్రభుత్వానికి రుణంగా అందించాయి. ప్రైవేటు ఇన్సూరెన్స్ యజమానులు ప్రభుత్వం, ప్రజల అవసరాలు తీర్చనవసరం లేదు. లాభమే వారికి పరమార్థం.

గ్రామీణ ప్రాంతాల అభివృద్ధి, సంక్షేమం ప్రధాన లక్ష్యాలుగా డా॥ మన్మోహన్ సింగ్ ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఆ దిశలో ఎల్ఐసి, జిఐసిలు పని చేస్తున్నాయి. గ్రామీణ ఇన్సూరెన్స్ వ్యాపారంలో 91.09 శాతం ఆ సంస్థలే చేస్తున్నాయి. గ్రామీణులకు అందుబాటులో వుండేలా సగటు భీమా మొత్తాన్ని రు. 70 వేలుగా నిర్ణయించాయి. వారికి క్రాస్ సబ్సిడీ ఇస్తున్నాయి.

అదే ప్రైవేట్ ఇన్సూరెన్స్ సగటు భీమా మొత్తం రు. 2.20 లక్షలుగా ఉంది. క్రాస్ సబ్సిడీ ఇవ్వటం లేదు. గ్రామీణ వ్యాపారంలో 8.9 శాతానికి మాత్రమే ఈ సంస్థలు పరిమితమయ్యాయి. పట్టణాలు, మహానగరాల సంపన్నులకే ఈ కంపెనీలు అందుబాటులో ఉన్నాయి.

ప్రమాదభీమాలో థర్డ్ పార్టీకి నష్టపరిహారాన్ని ఇవ్వాలని ఇన్సూరెన్స్ రెగ్యులేటరీ ఆదేశిస్తున్నది. ఈ ఆదేశాన్ని ప్రభుత్వరంగంలోని జిఐసి నిజాయితీగా అమలు పరుస్తున్నది. ప్రైవేటు ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీలు ఈ అంశాన్ని అమలు పరచటం లేదు.

ప్రభుత్వ ఇన్సూరెన్స్ రంగంలో లాభాలు వస్తే ప్రభుత్వానికి అందుబాటులో ఉంటాయి. అదే ప్రైవేటు సంస్థలు ముఖ్యంగా విదేశీ సంస్థలు లాభాల పేర, రీ ఇన్సూరెన్స్ పేర పెద్ద మొత్తాలు విదేశాలకు తరలించుకుపోతారు.

ప్ర: ప్రయివేటు, ప్రభుత్వరంగ సంస్థల మధ్య పోటీ వల్ల లాభమా? నష్టమా?

జ: ఎల్ఐసి, జిఐసి లు కూడా విదేశీ కంపెనీల పోటీకి తట్టుకోవాలంటే ప్రజలకు అందించే సేవలు తగ్గించాలి. వ్యాపార దృష్టితో పని చేయాలి. ఈ పోటీలు ప్రభుత్వాలు ప్రైవేటు వారి పక్షాన నిలుస్తాయని అనుభవం చెబుతున్నది. ఎల్ఐసి లాంటి లాభాలతో నడిచే సంస్థలు నష్టాలు పాలు కావచ్చు. మూతకు గురికావచ్చు. ఈ సంస్థ అభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్న ఉద్యోగుల సంఖ్యను కుదించవచ్చు. వారికి ఉద్యోగ భద్రత వుండదు.

ప్ర: ఇన్సూరెన్స్ రంగంలో విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడుల పరిమితి పెంపుదల పట్ల మీ వైఖరి.

జ: దేశానికి, ప్రజలకు, ఉద్యోగులకు నష్టదాయకమైన ఎఫ్డిఐ పెంపు ప్రతిపాదనను వామపక్షాలు బలంగా వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. ప్రజల సహకారంతో మా యూనియన్ కూడా బలంగా పోరాడేందుకు సిద్ధమవుతున్నది. ఈ పొరపాటు నిర్ణయాన్ని ప్రభుత్వం ఉపసంహరించుకుంటుందని ఆశిస్తున్నాం.

మోడు వారుతున్న బీడీ కార్మికుల జీవితాలు

పొద్దంతా పని చేస్తే గాని కాస్తయినా కూలిగిట్టదు. ఉదయం నుండి సాయంత్రం వరకు బీడీలు చుడితేనే పూటగడవని స్థితి బీడీకార్మికులది. నిరుద్యోగం, కరువుకు తోడు పాలకులు అనుసరిస్తున్న విధానాల మూలంగా, అసంఘటితంగా ఉన్న బీడీ కార్మికుల జీవనం దుర్భరంగా మారింది. ఉపాధి కరువవడంతో మహిళలకే పరిమితమైన ఈ రంగంలోకి పురుషులు కూడా వస్తున్నారు. వ్యవసాయరంగం సంక్షోభంలోకి నెట్టబడటంతో పనులు లేక మహిళలు బీడీ పరిశ్రమలను ఆశ్రయిస్తున్నారు. నిజామాబాద్, వరంగల్, కరీంనగర్, ఆదిలాబాద్, మెదక్ జిల్లాలో సుమారు ఏడు లక్షల మంది బీడీ పరిశ్రమపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు.

కరీంనగర్ జిల్లా మెట్పల్లి, కోరుట్ల, జగిత్యాల, సిరిసిల్ల, పెద్దపల్లి ప్రాంతాలల్లో బీడీ పరిశ్రమ విస్తరించి లక్షా 60 వేల మంది పని చేస్తున్నారు. బీడీ కార్మికుల నిరక్షరాస్యతను ఆసరా చేసుకొని బీడీ కంపెనీ యజమానులు, టేకేదారులు శ్రమను దోచుకుంటున్నారు. ప్రధానంగా బీడీ కార్మికుల్లో మూడు రకాల కార్మికులు ఉంటారు.

మొదటి రకం : వీరు గుర్తింపు పొందిన కార్మికులు. ప్రభుత్వం నుండి వచ్చే సౌకర్యాలు వీరికి వర్తిస్తాయి. అయినా దోపిడి కొనసాగుతుంటుంది. వీరికి వెయ్యి బీడీలను ఒక యూనిట్గా గుర్తించి ధర చెల్లిస్తారు. ఆ బీడీలకు సరిపోయే తునికాకును ఇవ్వకుండా నాసిరకం ఆకును అంటగడతారు. తునికాకు తక్కువైతే వీరు కొనుగోలు చేసి, వెయ్యి బీడీలు టేకేదారులకు అప్పగించాలి. అయినా కూడా ఇంటి కట్ట, గుల్లకట్ట పేరిట కొన్ని బీడీల కట్టలకు డబ్బులు చెల్లించకపోవడం కంపెనీలకు రీవాజుగా మారింది. కంపెనీ ప్రమాణాలకు సరిపడా బీడీలు లేవని కొన్నింటిని తీసివేస్తున్నారు. కార్మికులు ఇంటికి వెళ్ళి పోయిన తరువాత కంపెనీ యజమానులు తీసివేసిన బీడీలను అసలు బీడీలతో కలుపడం అందరికీ తెలిసిన విషయమే.

రెండవరకం కార్మికులు : బీడీ

కంపెనీ యజమానులు ప్రభుత్వానికి చట్టబద్ధంగా చెల్లించాల్సిన సెంట్రల్ ఎక్సైజ్ సుంకం లేబుల్, లైసెన్స్ లేకుండా వర్గీ బీడీలను చేసే కార్మికుల కష్టంతో కోట్లకు పడుగలెత్తుతున్నారు. వర్గీ బీడీ కార్మికులు ప్రభుత్వం దృష్టిలోకి రారు. వీరికి ఎలాంటి రాయితీలు లేవు. ప్రావిడెంట్ ఫండ్ లభించదు. బీడీ కార్మికులకు కనీస కూలీగా రోజుకు 50/- రూపాయలు ఇవ్వాలనే డిమాండ్ ఏంతో కాలంగా ఉన్నా అది అమలుకు నోచుకోవడం లేదు. వర్గీ బీడీ కార్మికులకు కనీస కూలీ రెట్లు వర్తించడం లేదు.

మూడవ రకం కార్మికులు : ఈ కార్మికులు బీడీ కంపెనీలలో నెల వారి వేతనంపై పని చేస్తారు. టేకేదారులు తీసుకొచ్చిన బీడీలను సరిచూసుకొని బట్టికి కావలసిన బీడీలను కంపెనీ ప్రమాణాల ప్రకారం తయారు చేస్తారు. అనంతరం వీటిని కంపెనీ యజమానులు మార్కెట్లో అమ్ముతారు. కార్మికులు ఉదయం 8 గంటలకు కంపెనీకి వస్తే మధ్యలో భోజన విరామం పోను సాయంత్రం 6 గంటల వరకు పని చేస్తూ ఉండాలి. ఇంత కష్టించినా నెల వేతనం వెయ్యి నుండి 1500/- రూపాయలు మాత్రమే కంపెనీ చెల్లిస్తుంది. ఇలా పై మూడు క్యాటగిరి కార్మికులతో పాటు ఇతర సిబ్బంది కార్మికులు పని చేస్తారు. వీరికి కూడా కనీసవేతనం అమలు కావడం లేదు.

అందని కనీస సౌకర్యాలు : బీడీ కార్మికులందరికీ చట్ట ప్రకారం గుర్తింపు కార్డులు ఇవ్వాలి ఉండగా 30 నుండి 40 శాతం మందికి మాత్రమే యజమాన్యాలు అందిస్తున్నాయి. నియామక పత్రాలు కూడా అలానే జారి అవుతున్నాయి. గర్భిణీ స్త్రీలకు ప్రసూతికి ముందు, అనంతరం 12 వారాల పాటు సెలవుతో కూడిన వేతనం ఇవ్వాలి. కాని యజమాన్యాలు అమలు జరపటం లేదు. కార్మికులు ఉన్న అన్ని పట్టణాలలో ఇ.ఎస్.ఐ. ఆసుపత్రులు లేక వైద్య సహాయం అందడం లేదు. ప్రభుత్వ రికార్డులో ఉన్న

బీడీ కార్మికుల పిల్లలకు చదువు కొరకు స్కాలర్షిప్ ఇవ్వాలి. అవి కొద్ది మందికి మాత్రమే అందుతున్నాయి. కార్మికుల వేతన ఒప్పందాన్ని అమలు చేయడంలో ప్రభుత్వం యజమాన్యాలపై ఒత్తిడి తీసుకురాలే కపోతున్నది.

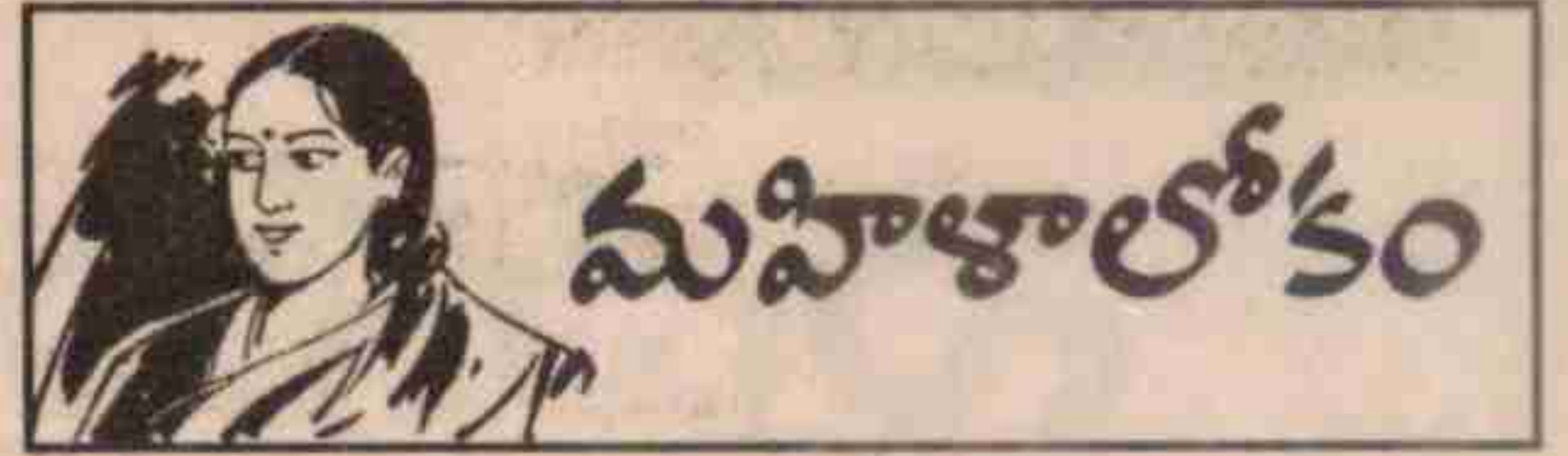
మూడు సంవత్సరాలుగా ముగ్గురు కార్మిక శాఖ మంత్రులు మారినా నాలుగు మార్లు లేబర్ కమిషనర్ల సమక్షంలో చర్చలు జరిగినా నూతన వేతన ఒప్పందం అమలుకు నోచుకోకపోవడం శోచనీయం. రోజుకు 50/-రూపాయల కూలీ ఇవ్వాలనీ, నెలలో 26 రోజులు మాత్రమే విధులు నిర్వహించాలని కార్మికులు కోరుతున్నారు. కంపెనీలు వెయ్యి బీడీలకు 35 నుండి 40 రూపాయలు మాత్రమే చెల్లిస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం మినీ సిగరెట్లపై ఎక్సైజ్ సుంకాన్ని రద్దు చేసి ప్రోత్సహించడం వల్ల బీడీ కార్మికుల ఉపాధి హరించుకుపోతోంది. బీడీ కార్మికులకు ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్న గృహవసతి రాజకీయ అండదండలున్న వారికే అందుతోంది.

పాలకులు అనుసరిస్తున్న నిర్లక్ష్య వైఖరి కారణంగా బీడీ కార్మికుల బ్రతుకులు బజారు పాలవుతున్నాయి. అమలు కాని కార్మిక చట్టాలు, పొట్టకొడుతున్న యజమాన్యాల విధానాల కారణంగా ఇంటిల్లి పాది దినమంతా కష్టించినా బీడీ కార్మికులకు అర్థాకలి, అనారోగ్యం తప్ప ఏమి మిగలడం లేదు. ఇంత వరకు బీడీ కార్మికుల పట్ల నిర్లక్ష్య వైఖరితో ఉన్న ప్రభుత్వాలు గద్దె దిగాయి. నూతన ప్రభుత్వాలైనా వీరి ఆశలను నెరవేర్చాలని కోరుకుందాం.

■ **టేకుమల్ల సమ్యయ్య**
సిబిటియు జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి
కరీంనగర్

బడ్జెట్‌లో మహిళల వాటా ఎంత?

■ బృందాకరణ్
ఐదవ ప్రధాన కార్యదర్శి

సమైక్య ప్రగతిశీల కూటమి ప్రభుత్వ పు తొలి బడ్జెట్‌ను సమర్పిస్తూ ఆర్థికమంత్రి తన ప్రసంగంలో లైంగిక బడ్జెట్ విధానాల గురించి ప్రస్తావించిన తీరు చూస్తే, అది ప్రపంచబ్యాంక్, ఐఎంఎఫ్‌ల అవగాహన పరిధిలోనే చేసినట్లు కన్పిస్తున్నది.

యుపిఎ ప్రభుత్వ కనీస ఉమ్మడి కార్యక్రమాన్ని (సిఎంపి) ప్రతిబింబిస్తూ ఆర్థిక మంత్రి ప్రసంగం పూర్తిగా సదుద్దేశాలతో నిండివున్నప్పటికీ తగిన స్థాయిలో నిధుల కేటాయింపు లేదు. ఆ రకంగా మహిళలకు నిర్దేశించిన పథకాలపై దుష్ప్రభావం పడు తున్నది. సామాజిక సేవా రంగంలో ప్రైవేటీ కరణను ప్రోత్సహిస్తూ, సామాజిక బాధ్యతల నుండి ప్రభుత్వం తప్పుకోవాలని తెలిపే భావ జాలంతో ఈ అరకొర కేటాయింపులను బడ్జెట్ విశ్లేషకులు ముడిపెడుతున్నారు.

భారతదేశాన్ని అతలాకుతలం చేసిన వ్యవసాయ సంక్షోభం గురించి అదేవిధంగా గ్రామీణ పేదల, ప్రత్యేకించి స్త్రీల దయనీయ దుస్థితి గురించిన గ్రహింపు తగినంతగా కన్పించలేదు. మొత్తం మీద పనికి ఆహార పథకం వంటి వాటికి చేసిన తక్కువ కేటా యింపులను గురించి సమర్థించినప్పటికీ రక్షణ వ్యయం పెంపుదలకు మాత్రం ఎలాంటి ఆటంకాలు ఎదురుకాలేదు. ఇతర కేటాయింపులతో పోల్చినపుడు ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యతల పట్ల సందేహాలు తలెత్తుతున్నాయి. నిజానికి స్త్రీల విషయంలో అరమరికలు లేని వివక్షతను ప్రదర్శించిన ఉదాహరణలు లేకపోలేదు.

గతంలో ఎన్నీయే ప్రభుత్వం పేద మహిళలను పూర్తిగా ఉపేక్షించింది. 2002-03 బడ్జెట్‌లో వీరి కుద్దేశించిన కేటాయింపులలో రూ.300 కోట్లు ఖర్చు చేయకుండా వదిలేసింది. దానినొక సాకుగా చూపి ఈ ఏడాది ఫిబ్రవరిలో జస్వంత్ సింగ్ తాత్కాలిక బడ్జెట్‌లో రూ.200ల కోట్ల మేరకు కోత విధించారు. దిగ్భ్రాంతి కల్గించే విషయమేమిటంటే, ఈ ధోరణిని సరిదిద్దడానికి బదులుగా చిదంబరం బడ్జెట్ కూడా మహిళలకు, పిల్లలకు సంబంధించిన పథకాలపై కేటాయింపుల తగ్గింపును యథావిధిగా ఉంచింది.

నమాజంలోని బలహీనవర్గాల వారికీ, గ్రామీణ పేద పిల్లలకు ఉద్దేశించిన సమగ్ర శిశు అభివృద్ధి పథకం (ఐసిడిఎస్), శిశు సంరక్షణ పథకాలకు రూ.58 కోట్లను తగ్గించడం దారుణమైన విషయం. ఈనాడు ఐసిడిఎస్ అంగన్‌వాడీ పథకం దాదాపుగా 2.3 కోట్ల మంది పిల్లలకు ఉపయోగపడు తున్నది. నిజానికి 6 కోట్ల మంది పిల్లలకు ఈ పథకం తో అవసరమున్నది. ఐసిడిఎస్, శిశు సంరక్షణ పథకాలను పునర్వ్యవస్థీకరించ వలసిన తక్షణ అవసరం ఎంతైనా వున్నది. వీటికి అదనపు నిధులు కావలసి వుంది. ఏ విధంగా చూసినప్పటికీ స్త్రీ సంక్షేమ పథకాలకు కేటాయింపులు చాలా తక్కువగా వుంటున్నాయి. 2002-03 బడ్జెట్‌లో రూ.212 కోట్లు కేటాయించగా, ఆ తరువాత రూ.37 కోట్లు కోతపడింది.

వితంతువులకు అదేవిధంగా స్త్రీ పోషణలో వున్న పేద కుటుంబాలకు సహాయం చేయడం గురించి ఈ బడ్జెట్ ఏమీ చెప్పడం లేదు. ఈ పథకాలు స్త్రీల నైపుణ్యాన్ని పెంచడానికి ఉద్దేశించినప్పటికీ, శిక్షణకు మాత్రం ప్రాధాన్యతనివ్వలేదు. స్వయం ఉపాధి మహిళలకు, బృందాలకు రుణాలను ఇవ్వడానికి వుద్దేశించిన రాష్ట్రీయ మహిళా కోశ్‌కు కేవలం ఒక్క కోటి రూపాయలను మాత్రమే అదనంగా కేటాయించారు. వ్యభిచార కూపంలో కూరుకు పోయిన మహిళలకు పునరావాసం కల్పించే చర్యలను తీసుకోవడం హర్షదాయకం.

ఆరోగ్య మంత్రిత్వశాఖ రెండు విభాగాలుగా విభజితమైంది. ఒకటి సాధారణ ఆరోగ్యానికి సంబంధించినది కాగా, రెండవది కుటుంబ ఆరోగ్యానికి సంబంధించినది. అదనంగా పెంచిన రూ.500 కోట్లలో కొంతభాగం పోలియో నిర్మూలనకు పోతుంది. కాగా ప్రసూతి పథకాలకు మూడింట ఒక వంతు పెంచడం హర్షణీయం. సాధారణ ఆరోగ్య పద్ధతులు రూ.200 కోట్లకు మాత్రమే పెంచారు. సిఎంపి చెప్పిన దానికి ఇది చాలా తక్కువగా వున్నది. గ్రామీణ భారతంలో ప్రాథమిక ఆరోగ్య సేవలను అందించేటందుకు గాను 1.37 లక్షల ఉపకేంద్రాలు వున్నాయి. అయితే ఇవి వాస్తవంలో కుటుంబ నియంత్రణ కేంద్రాలుగా పుపయోగపడు తున్నాయి. ఈ కేంద్రాలకు సంబంధించి చిదంబరం బడ్జెట్‌లో ఎలాంటి కొత్త ప్రణాళిక లేదు. పైగా కేటాయింపులో రూ.30 లక్షలను తగ్గించారు.

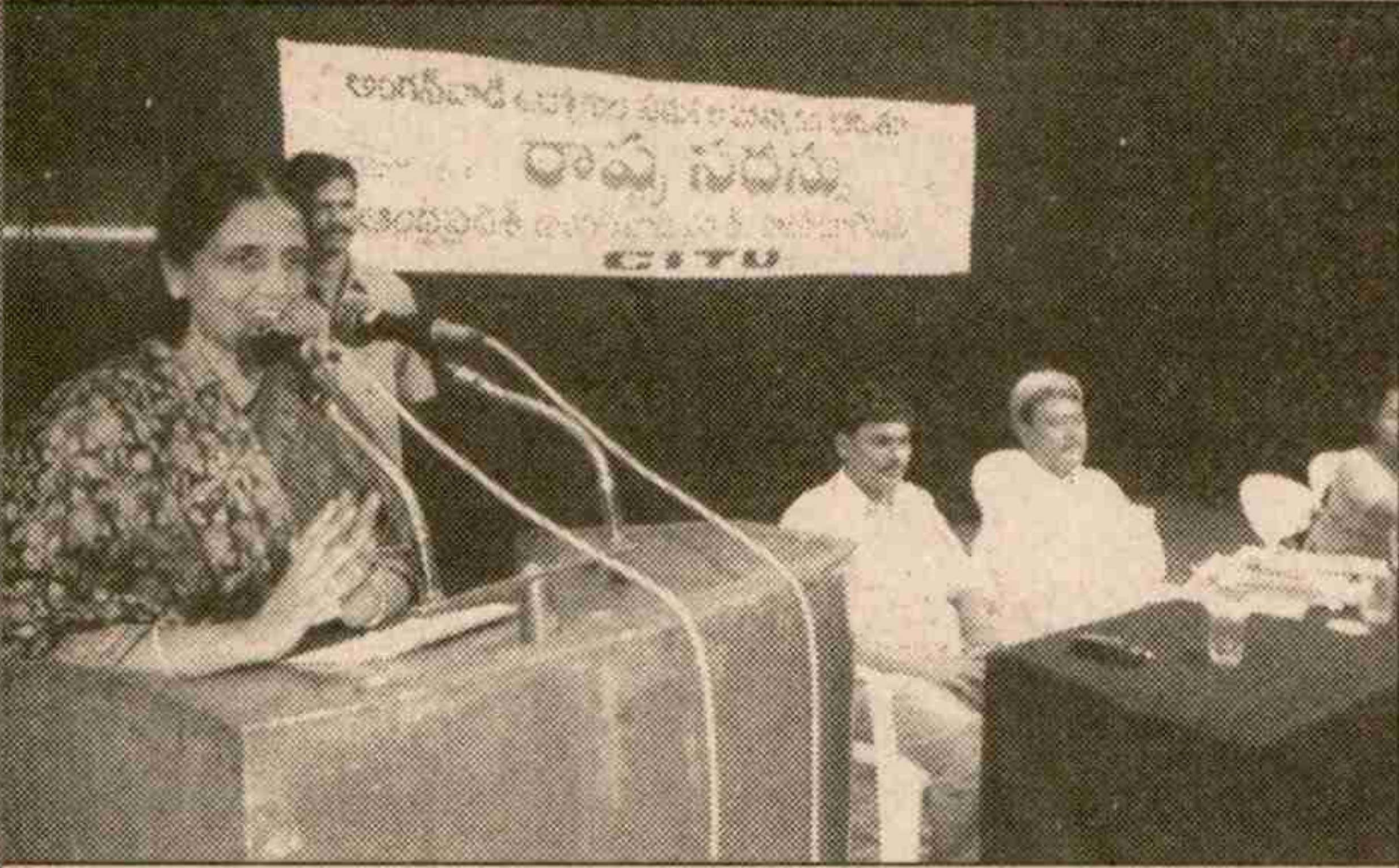
అత్యంత కీలకమైన ఆహార భద్రతకు సంబంధించిన ఒక లోపం కన్పిస్తున్నది. నిజానికి ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థకు సమాధి కట్టే ఈ విధానాన్ని 1997లోనే చిదంబరం ప్రశేషపెట్టాడు. మొత్తం మీద ఆహార పంపిణీ పథకాన్ని సార్వత్రికంగా మార్చడానికి బదులు పైలెట్ ప్రాజెక్టుగా ఫుడ్ స్టాంప్ పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ అనుభవాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొన్నట్లయితే ఇది వినాశనానికి 'పైలెట్' గా ఉపయోగపడుతుందని చెప్పవచ్చు.

ఈ బడ్జెట్ అనుభవాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొన్నప్పుడు, లైంగిక బడ్జెట్ విధానాల యొక్క "రాజకీయ రహిత" భావనను స్త్రీల ప్రతినిధులుగానీ, సంఘాలుగానీ ఆమోదించకపోవడం అత్యంత ప్రధానమైన విషయం. ఈనాటి నయా ఉదారవాద విధానాలకు వ్యతిరేకంగా లైంగిక న్యాయం కోసం సాగే విస్తృత పోరాటంతో గత సంబంధాలలోనే దాని నిస్సందేహమైన ఉపయోగం ఇమిడి ఉన్నది.

(ది హిందూ సౌజన్యంతో)

సదస్సుల దృశ్య మాలిక

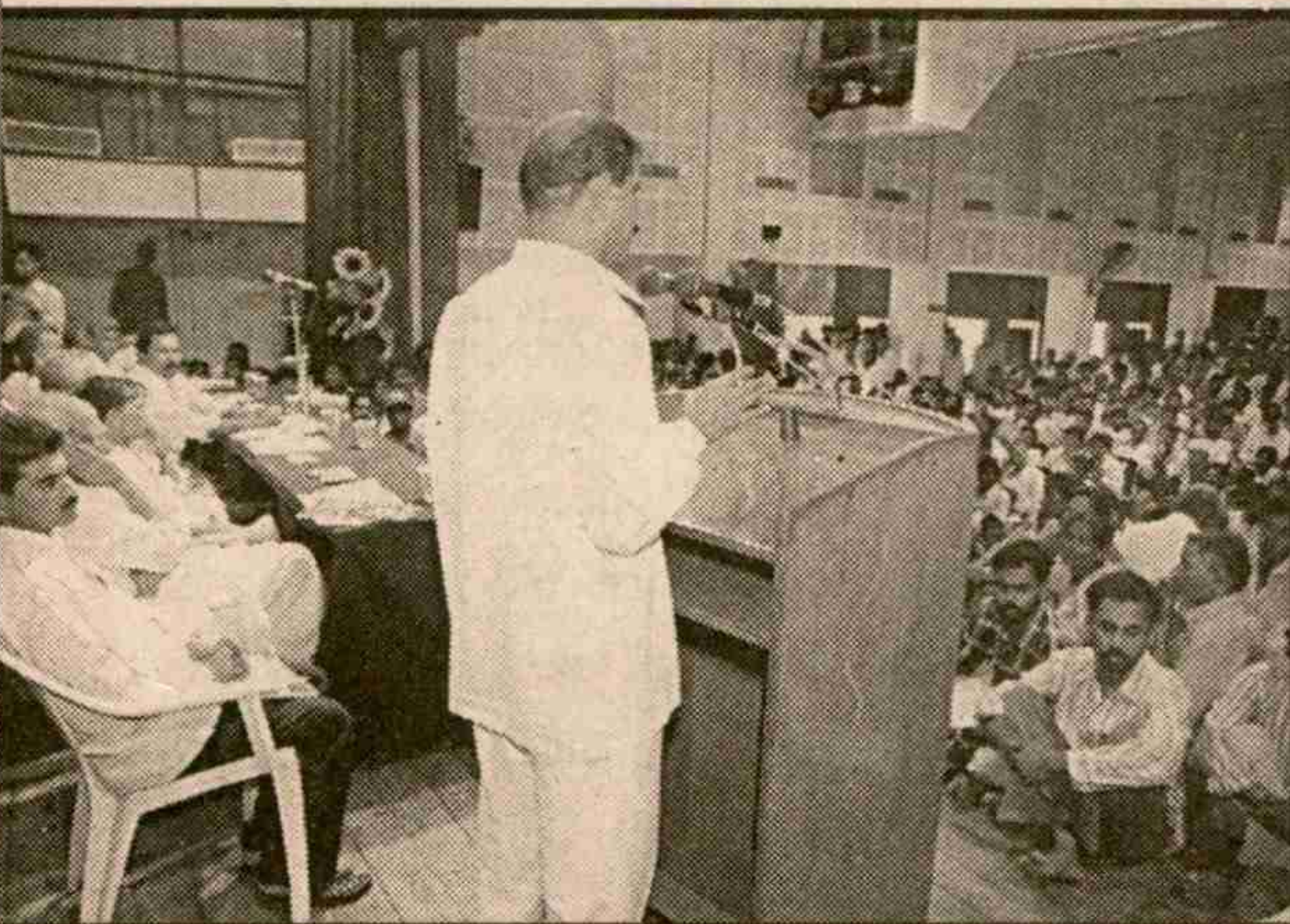
అంగన్వాడీల సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న మంత్రి సబితా ఇంద్రారెడ్డి

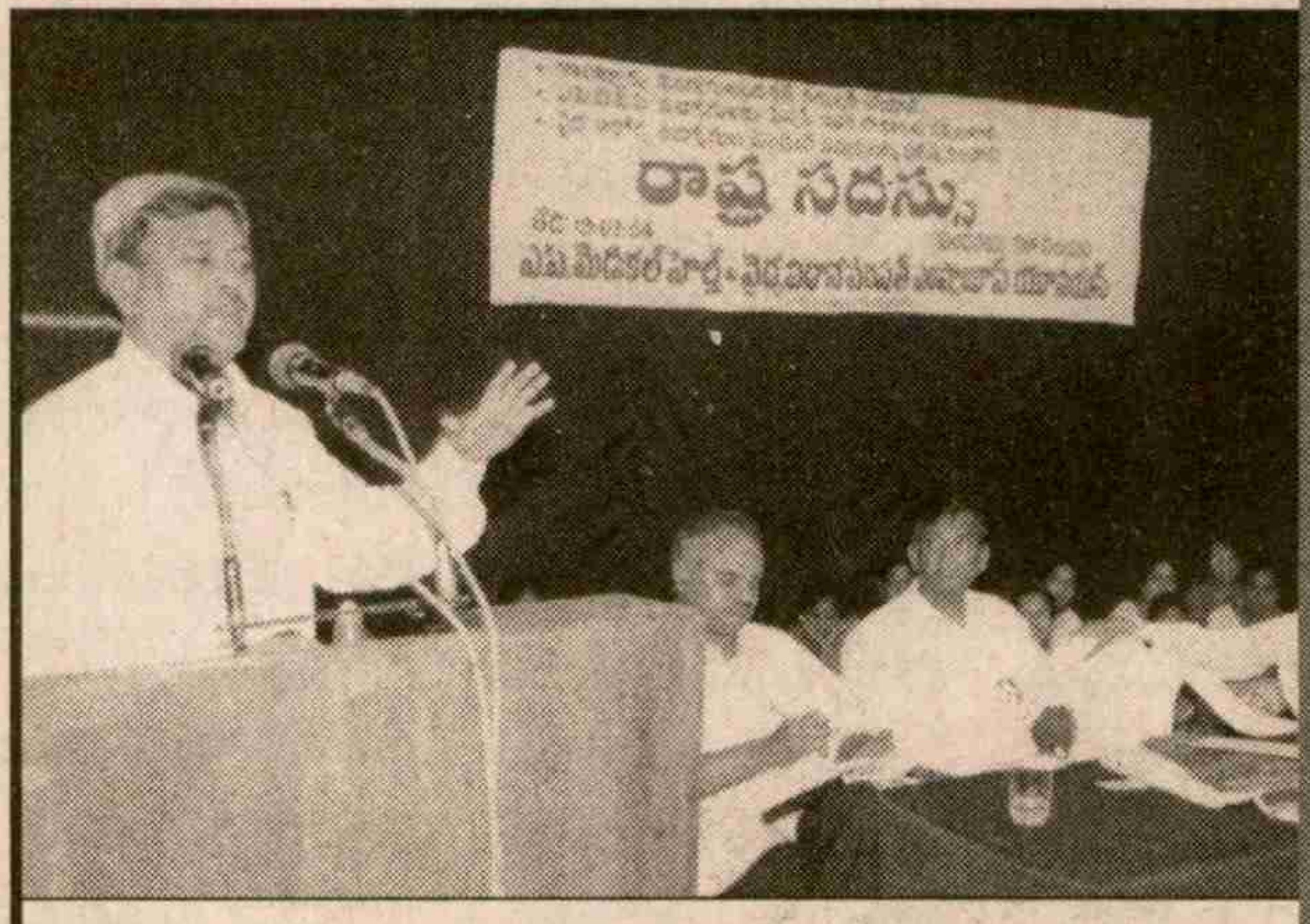
కాంట్రాక్టు కార్మికుల రాష్ట్ర సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న ఎమ్మెల్యే జె.రంగారెడ్డి

చంద్రబాబు ప్రభుత్వ హయాంలో ప్రజాస్వామిక హక్కులు అడుగంటాయి. ప్రజా ఉద్యమాలను ఉక్కుపాదంతో అణిచేశారు. ప్రజల నిరసన వాణిని నొక్కేశారు.

ఎన్నికల అనంతరం కొత్త ప్రభుత్వాల ఏర్పాటు ఆశావహ రాజకీయ వాతావరణానికి స్వీకారం చుట్టింది. ఈ మార్పు ప్రజల ఆశలకు అకాంక్షలకు ఊపిరు లూదింది. ఎంతో కాలంగా ఎదుర్కొంటున్న తమ సమస్యలను కొత్త పాలకులకు విన్నవించాలన్న వాంఛ పెరిగింది. అసెంబ్లీలో బడ్జెట్ సమావేశాల కాలమంతా సదస్సులు, ప్రదర్శనలు, ధర్నాలు, వినతిపత్రాల సమర్పణతో హైదరాబాద్ నగరం హోరెత్తింది. సి.ఐ.టి.యు. ఆధ్వర్యంలో జూలై మాసంలో జరిపిన పలు సదస్సుల దృశ్య మాలిక.

చేనేత కార్మికుల సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న నోముల

వైద్య ఆరోగ్య ఉద్యోగుల సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న గఫూర్

ఆర్టీసీ మహిళా ఉద్యోగుల సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న లక్ష్మయ్య

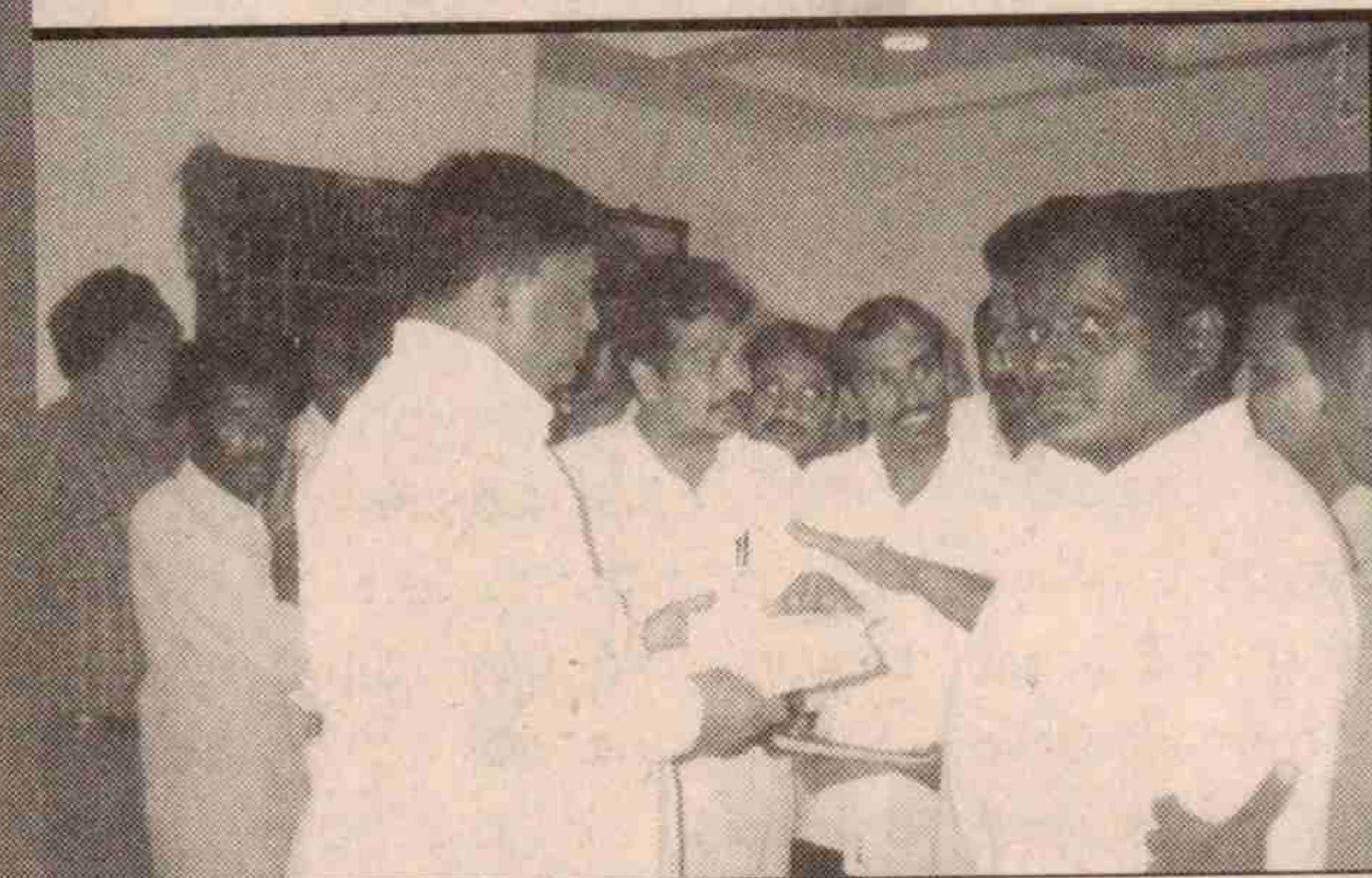
ఎస్డబ్ల్యుఎఫ్లో సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న ఆర్టీసీ ఎమ్డి

ఎన్.ఎం.ఆర్.పార్ట్ టైమ్ బిల్ కలెక్టర్స్ గ్రామపంచాయతీ ఉద్యోగుల సభలో ప్రసంగిస్తున్న తమ్మినేని వీరభద్రం

సహకార చక్కెర, పాడి రంగాల్లోని ఉద్యోగ, కార్మికుల రాష్ట్ర సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న నాగూర్ ఎం.ఎల్.ఎ

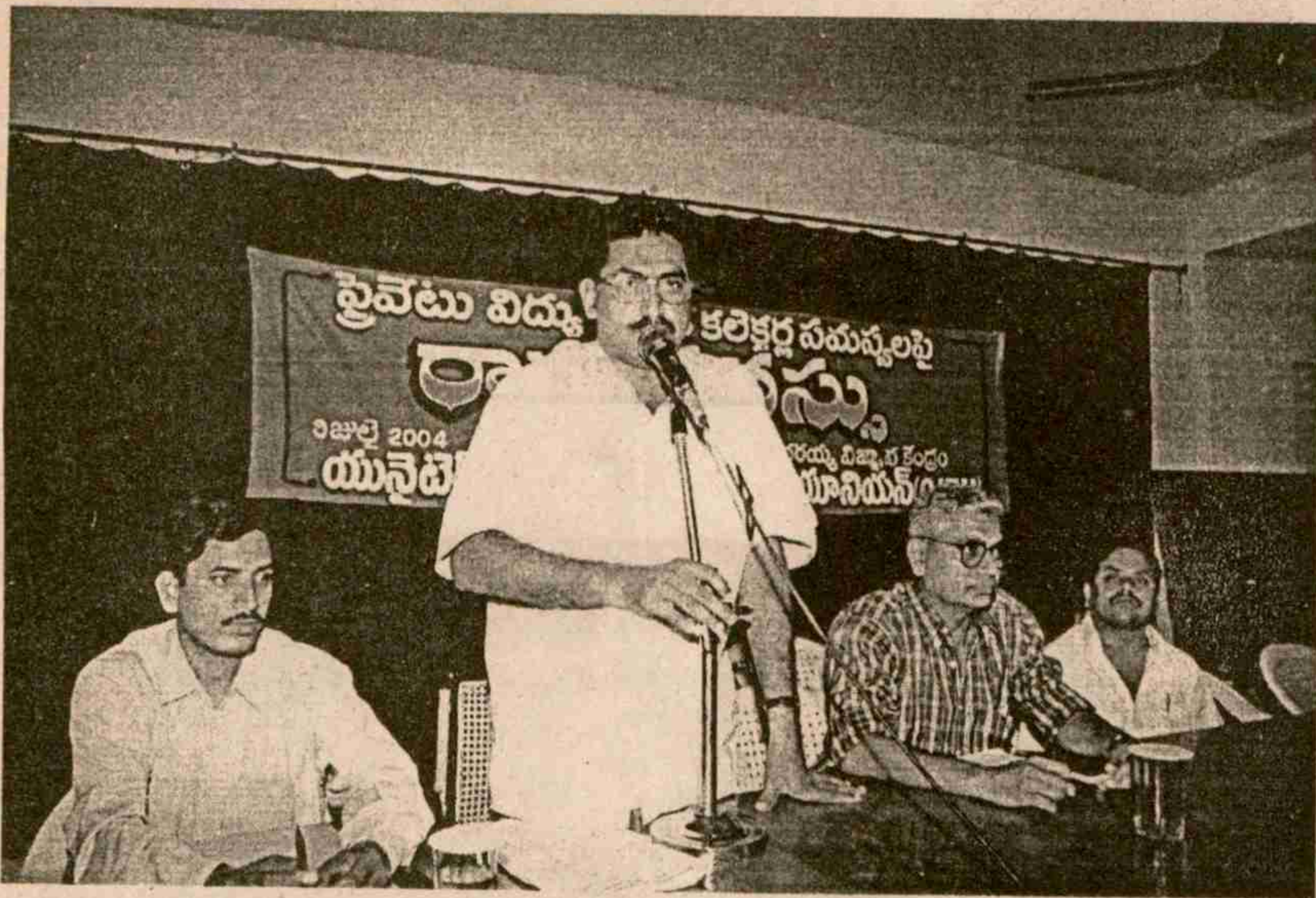
కాంట్రాక్టు కార్మికుల సమస్యలపై కార్మికమంత్రి వినోద్ కు వినతిపత్రం ఇస్తున్న కార్మిక సంఘాల నాయకులు

హైదరాబాద్లో ప్రదర్శన నిర్వహిస్తున్న పంచాయతీ ఉద్యోగులు

కార్మికుల 'చలో అసెంబ్లీ'

విద్యుత్ కాంట్రాక్టు కార్మికుల రాష్ట్ర సదస్సులో ప్రసంగిస్తున్న తమ్మినేని

ఈ చలో అసెంబ్లీని జయప్రదం చేయడం కోసం జూలై 8 నుండి 17 వరకు సిపిడిసిఎల్లోను, 13 నుండి ఎన్పిడిసిఎల్లోను జీపు జాతాలు జరిగాయి. జీపు జాతా సిపిడిసిఎల్లోని 7 జిల్లాల్లోను ప్రతి డివిజన్లోని కాంట్రాక్టు, ఇతర తాత్కాలిక కార్మికులను కలిపి 22న జరుగు చలో అసెంబ్లీలో పాల్గొనాల్సిన ప్రాధాన్యతను నాయకులు వివరించారు. అన్ని జిల్లాల్లోను కార్మికులు పెద్దయెత్తున స్పందించారు. దాని ఫలితమే చలో అసెంబ్లీలో సుమారు 10వేల మంది పాల్గొన్నారు.

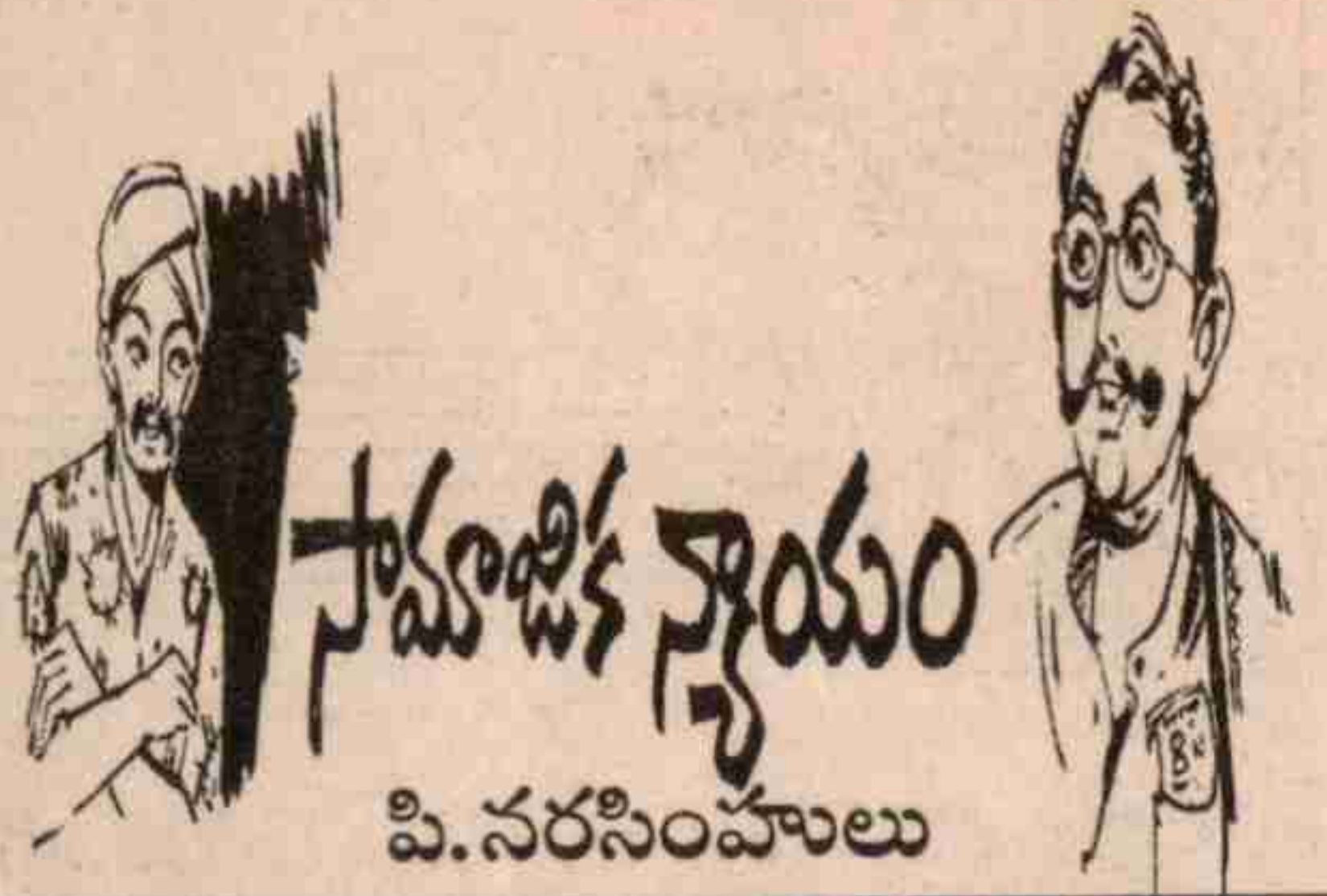
ఈ జాతాల్లో రాష్ట్ర ఆఫీసు బేరర్లు సుధాభాస్కర్, బివిఎస్ మూర్తి, ఎన్.కిరణ్, కె.రమేష్, ఎం.సాంబశివరావు, కె.ఈశ్వరరావు, సిహెచ్.వి.ఎస్.శర్మ, రాష్ట్ర కమిటీ సభ్యులు సుధీర్ రెడ్డి, నరేంద్రాచారి, సురేష్ రెడ్డి, మురళిలు పాల్గొన్నారు. ట్రాన్స్ కోకు సంబంధించిన 220 కెవి, 132 కెవి సబ్ స్టేషన్ ఆవరేటర్లు పెద్ద సంఖ్యలో ఈ సందర్భంగా యూనియన్ వైపు ఆకర్షితులైనారు.

విద్యుత్ రంగంలో పనిచేస్తున్న కాంట్రాక్టు కార్మికులను రెగ్యులరైజ్ చేయాలనీ, కనీస వేతనాలు అమలు చేయాలని యునైటెడ్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ (యుఇయు)

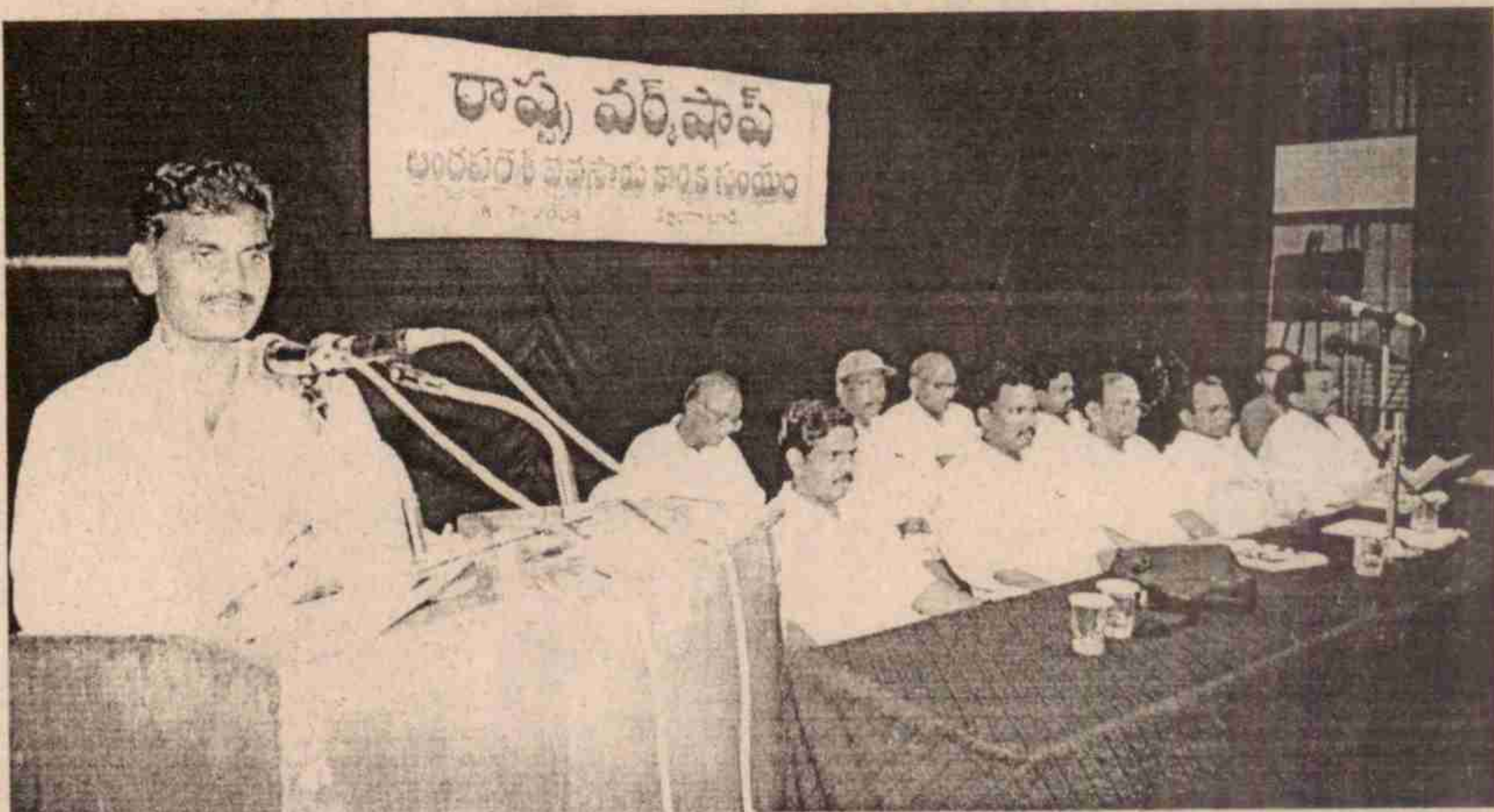
డిమాండ్ చేసింది. విద్యుత్ రంగంలో పనిచేస్తున్న తాత్కాలిక కార్మికుల సమస్యలను పరిష్కరించాలని డిమాండ్ చేస్తూ 22.07.04 న నగరంలో భారీ ప్రదర్శన, రాష్ట్ర స్థాయి సదస్సు జరిగింది. తొలుత వేలాది మంది ఉద్యోగులు ఇందిరాపార్కు నుండి సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రం వరకూ ప్రదర్శన నిర్వహించారు. అనంతరం సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రం వద్ద నిర్వహించిన సదస్సులో సిపిఎం డిప్యూటీ ఫ్లోర్ లీడర్ ఎం.ఎ.గౌర, సిపిఎం ఎమ్మెల్యేలు కట్టా వెంకట నర్సయ్య, తమ్మినేని వీరభద్రం, న్యూడెమోక్రసీ ఎమ్మెల్యే గుమ్మడి నర్సయ్య, సిఐటియు రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి ఎస్.వీరయ్యలు ప్రసంగించారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రపంచబ్యాంకు ఆదేశాల మేరకు కార్మికుల హక్కులను కాలరాసిందని విమర్శించారు. తెలుగుదేశం విధానాలతో విసిగిపోయిన రాష్ట్రంలోని మూడు లక్షల మంది తాత్కాలిక కార్మికులు, ఉద్యోగులు ఎన్నికలో ఆ పార్టీని ఓడించేందుకు కాంగ్రెస్ పార్టీ వాలంటీర్లుగా పని చేశారన్నారు. తాము అధికారంలోకి వస్తే కాంట్రాక్టు ఉద్యోగాలను రద్దు చేసి అందరిని శాశ్వత ఉద్యోగులుగా నియమిస్తామని, వివిధ శాఖలలో ఖాళీగా ఉన్న రెండు లక్షల 50వేల

పోస్టులు భర్తీ చేస్తామని హామీ ఇచ్చిన కాంగ్రెస్ వెంటనే ఆ వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. లేకుంటే టిడిపికి పట్టిన గతే కాంగ్రెస్కూ పడుతుందని హెచ్చరించారు. ప్రాజెక్టులతో పాటు ప్రజల, కార్మికుల సమస్యలపై దృష్టి సారించాలని కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి సూచించారు. ప్రభుత్వం ఏర్పడి రెండు మాసాలు కావస్తున్నా కార్మికుల సమస్యలు పరిష్కారం కావడం లేదని వారు పేర్కొన్నారు. ఐక్యంగా ఉద్యమించి ప్రభుత్వంపై వత్తిడి తీసుకురావాలని ఉద్యోగులకు సూచించారు. యూనియన్ అధ్యక్షులు డి.నూరిబాబు, ప్రధాన కార్యదర్శి ఆర్.సుధాభాస్కర్, రాష్ట్ర ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ కె.ఈశ్వరరావు మాట్లాడుతూ విద్యుత్ రంగంలో గత 15 సంవత్సరాలుగా విలేజ్ ఎలక్ట్రిసిటీ వర్కర్లు, కాంట్రాక్టు కార్మికులు, బిల్ కలెక్టర్లు, మీటర్ రీడర్లు కాంట్రాక్టు కార్మికులుగా పని చేస్తున్నారన్నారు. వారికి ఉద్యోగ భద్రత కరువైందనీ, కనీస వేతనాలు అమలు కావడం లేదని అన్నారు. వారిని వెంటనే రెగ్యులరైజ్ చేయాలనీ, కనీస వేతనాలు అమలు చేయాలనీ కోరారు. కొందరు అధికారులు, కాంట్రాక్టర్లు కుమ్మక్కై కార్మికులను దోచుకుంటున్నారని విమర్శించారు. 17 సంవత్సరాలుగా పని చేస్తున్న బిల్ కలెక్టర్లను రెగ్యులరైజ్ చేయకపోగా 1987లో నిర్ణయించిన వేతనాలనే అమలు చేస్తున్నారని అన్నారు. 'ఇ' సేవా కేంద్రానికి ఒక్కొక్క బిల్లుకు 6.50 నుండి 8.50 రూపాయల వరకు చెల్లించే కంపెనీలు బిల్ కలెక్టర్లకు రూపాయి మించి ఇవ్వడం లేదని వారు విమర్శించారు. 10 సంవత్సరాలకు పైగా విలేజ్ ఎలక్ట్రిసిటీ వర్కర్లుగా పని చేసిన వారిని రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి పరీక్షలు నిర్వహించాలని నిర్ణయించడం సరికాదన్నారు. జి.ఓ 524 ప్రకారం కాంట్రాక్టు కార్మికులకు 3400 రూపాయల వేతనం చెల్లించాలనీ, విధుల్లో మరణించిన కార్మికులకు ఇచ్చే నష్టపరిహారాన్ని 50వేల నుండి రెండు లక్షలకు పెంచాలనీ డిమాండ్ చేశారు. చనిపోయిన కార్మిక కుటుంబంలోని ఒకరికి ఉద్యోగం ఇవ్వాలని కోరారు.

మళ్ళీ ఎజెండా పైకి భూ సమస్య

భూ సమస్య మళ్ళీ ఎజెండా పైకి వస్తోంది. దున్నే వానికి భూమి పంచాలన్నది స్వాతంత్ర్యోదయ కాలం నాటి డిమాండు. స్వాతంత్ర్యం సాధించుకొని 57 సంవత్సరాలు పూర్తవుతున్నా ఆ డిమాండ్ ఇంకా పరిష్కారం కాకపోవడం నిజంగా సిగ్గు చేటైన విషయం. దళితులకు, భూమి లేని నిరుపేదలకు భూములు పంచుతామని ప్రతి ఎన్నికల్లోనూ ప్రధాన వాగ్దానంగా ఉంటున్నది. ఎన్నికల ముగిసిన తరువాత పరిస్థితి యధావిధిగానే కొనసాగుతోంది. నేడు సమాజంలోని మిగతా అందరికంటే దళితులకే భూమి యొక్క అవసరం ఉంది. దళితుల్లోని 85 శాతం మంది నేటికీ వ్యవసాయ కూలీలుగానే కొనసాగుతున్నారు. దేశ జనాభాలో 16 శాతంగా దళితులు అన్ని రకాల వివక్షలను ఎదుర్కోవడానికి ప్రధాన కారణం వారి చేతిలో భూమి లేక పోవడమే.

వేద కాలం నుండి వారిని పంచములుగా, దళితులుగా అన్ని రకాల అవకాశాలకు దూరం చేశారు. భూమి పై ఎటువంటి హక్కులు లేకుండా చేశారు. దాని వల్ల వారు నేటికీ గ్రామాల్లోని పెత్తందారుల పై ఆధారపడాల్సి వస్తోంది. వారికి ఏమాత్రం ఎదురుతిరిగినా కారంచెడు, చుండూరు లాంటి ఘటనలు పునరావృతమవుతున్నాయి. కష్టపడి, కొద్దీ గొప్పా భూమి సంపాదించుకున్నా పెత్తందారులు ఏదో విధంగా వారిని వెళ్లగొడుతున్నారు. లేదంటే బాణామతి, చేతబడి, చిల్లంగి వంటి మూఢనమ్మకాలను రెచ్చగొట్టి, వారిని సజీవదహనం చేయిస్తున్నారు. ఇలా ఏటా పదుల సంఖ్యలో దళితులు దాడులకు, హత్యలకు గురవుతున్నారు. అదే వారి చేతిలో భూమి ఉండి, అది సాగుకుయోగ్యంగా ఉండి, వారి సొంత కాళ్ళపై వారు నిలబడితే, వారికి ప్రభుత్వం వెన్నుదన్నుగా నిలిస్తే, నేటికీ దళితులు దౌర్భగ్య పరిస్థితులు ఎదుర్కోనే పరిస్థితి దాపురించదు.

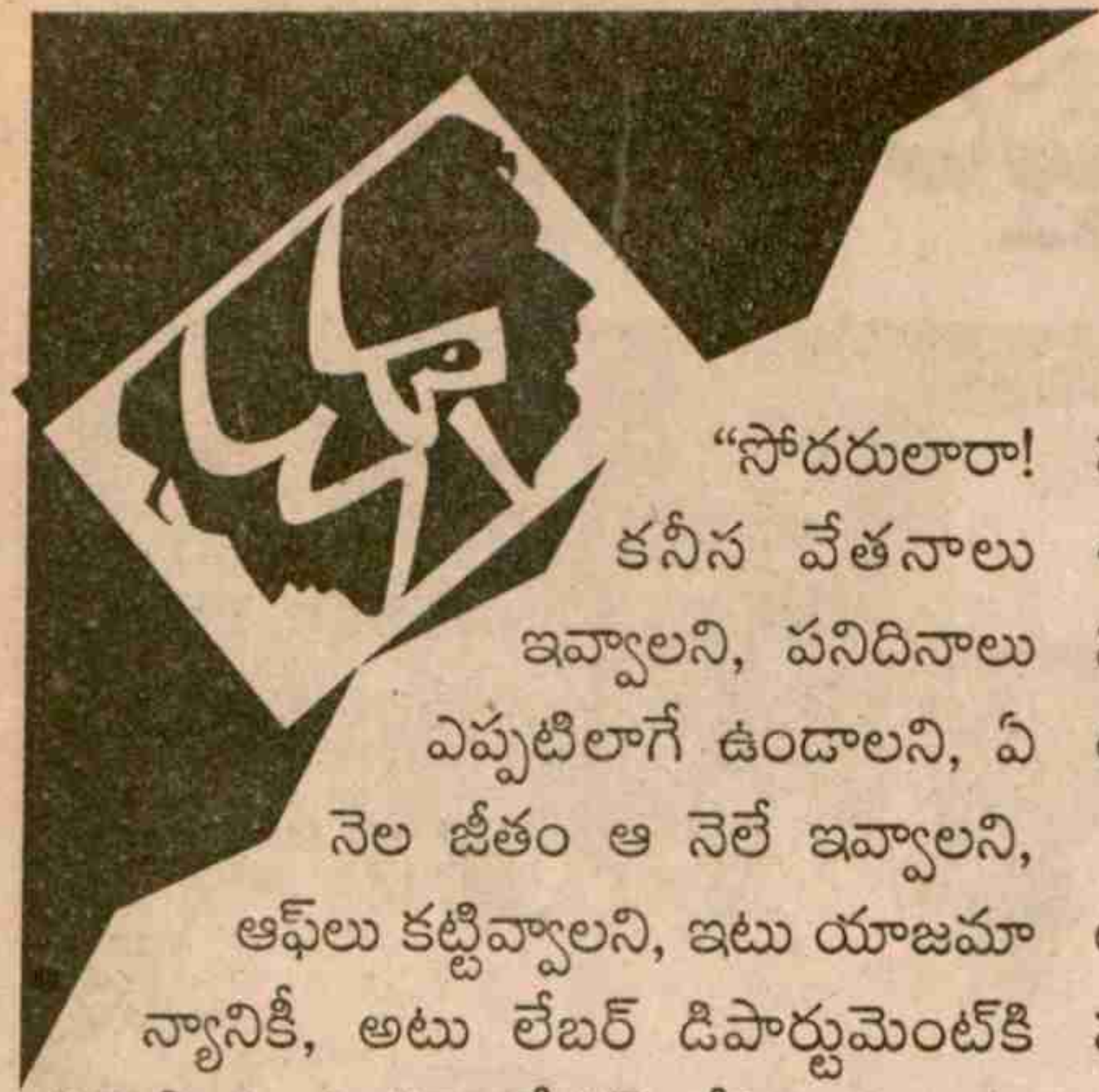
ఒకప్పుడు మనకంటే వెనుకబడిన దేశాలు నేడు ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థనే శాసిస్తున్నాయంటే అందుకు కారణం సమాజంలోని అట్టడుగు వర్గాల వారికి భూమి పంపిణీ చేసి,

వారు ఆర్థికంగా, సామాజికంగా బలోపేతం చేయడమే. వారు ఆర్థికంగా బలపడినప్పుడు సహజంగానే కొనుగోలు శక్తి పెరుగుతుంది. తద్వారా మార్కెట్లో అమ్మకాలు పెరుగుతాయి. అందుకు అనుగుణంగా ఉత్పత్తిని పెంచాల్సి ఉంటుంది. ఉత్పత్తి పెంచాలంటే కార్మికులు అవసరమవుతారు. ఆ విధంగా ఉపాధి అవకాశాలు పెరుగుతాయి. నిరుద్యోగ సమస్యకు పరిష్కారం దొరుకుతుంది. ఒక రకంగా చెప్పాలంటే సమాజంలోని నిరక్షరాస్యత, అధిక జనాభా, మూఢనమ్మకాలు, నిరుద్యోగం వంటి వందలాది సమస్యలకు భూ పంపిణీ ద్వారా పరిష్కారం దొరుకుతుంది. అందుకే అభ్యుదయ వాదులు, వామపక్షాలు, కార్మిక సంఘాలు, రైతు, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘాలు స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం నుండే భూ పంపిణీ జరపాలని పట్టుబడుతున్నాయి. వీటి వత్తిడి మేరకు ప్రభుత్వాలు భూ సంస్కరణల చట్టాన్ని తీసుకు వచ్చినా, అవి అమల్లోకి వచ్చేసరికి అనేక ఆటంకాలు ఎదురవుతున్నాయి. భూ పంపిణీకి ప్రభుత్వం చిత్తుశుద్ధి చూపడం లేదు. ఇటీవల వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం సర్వే జరిపి రాష్ట్రంలో 26 రకాల భూములు పంపిణీ అనువుగా ఉన్నట్లు తెలిపింది. ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారమే రాష్ట్రంలో 60 లక్షల ఎకరాల ప్రభుత్వ భూములు, మూడు లక్షల 70వేల ఎకరాల దేవాలయ భూములు, పదకొండున్నర లక్షల సీలింగ్ మిగులు భూములు, ఫారం భూములు రెండు లక్షల ఎకరాలు, అటవీ భూములు ఏడు లక్షల ఎకరాలు ఉన్నాయి. వీటిని పంపిణీ చేస్తే దళితులు, గిరిజనులు, ఇతర బలహీనవర్గాల వారందరికీ భూమి లభిస్తుంది. తద్వారా వారు

తమ సొంత కాళ్ళపై నిలబడగలుగుతారు. దాడులు, దౌర్జన్యాలు, హత్యకాండల నుండి తమనుతాము రక్షించు కోగలుగుతారు. పశ్చిమబెంగాల్ అనుభవం అదే చెబుతోంది. అక్కడి దళితులు ప్రస్తుతం అన్ని రకాల ఇతరులతోపాటు సమానంగా ముందంజలో ఉన్నారు. స్థానిక సంస్థలు, అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో జనరల్ కేటగిరీ స్థానాల్లో పోటీ చేసి గెలుపొందగలుగుతున్నారు. దీనివల్ల పరిపాలనలో కూడా వారి భాగస్వామ్యం పెరుగుతోంది. తమకు అనుకూలమైన చట్టాలు సాధించుకోగలుగుతున్నారు. మన రాష్ట్రంలోనూ రాజ్యాంగం కల్పించిన అవకాశం ద్వారా శాసనసభకు, పార్లమెంటుకు దళిత, గిరిజన ప్రజా ప్రతినిధులు వెళుతున్నప్పటికీ, ఇక్కడి దళితుల పరిస్థితుల్లో ఏమాత్రం మార్పు లేకపోవడానికి కారణం కూడా వారికి భూమి పై పట్టు లేకపోవడం, ఆర్థికంగా, సామాజికంగా వెనుకబడి ఉండటమే. సంస్కరణలు పల్లవి ఎత్తుకున్న తరువాత 1991 నుండి భూ సమస్య మరుగునపడిపోయిందనుకోవచ్చు. ఎన్డీయే, టిడిపి ల ఓటమి తరువాత మళ్ళీ ఆ సమస్యకు పరిష్కారం దొరుకుతుందనే ఆశాభావంతో దళితులు ఉన్నారు. వారి ఆకాంక్షలకు అనుగుణంగా వామపక్షాలు, వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం ఈ సమస్యపై ముందుకు పోతున్నాయి. భూ సమస్యను పరిశీలిస్తామని ప్రభుత్వం హామీ ఇవ్వడం కూడా కొంత మేరకు విజయం సాధించినట్లే. అయితే భూమి పంపిణీ జరిపేందుకు సమాజంలోని అట్టడుగు వర్గాల వారందరూ కలసికట్టుగా ముందుకు సాగినప్పుడే నిజమైన ఫలితాలు వస్తాయి.

నిర్ణయం

“సోదరులారా! కనీస వేతనాలు ఇవ్వాలని, పనిదినాలు ఎప్పటిలాగే ఉండాలని, ఏ నెల జీతం ఆ నెల ఇవ్వాలని, ఆఫీసు కట్టివ్వాలని, ఇటు యాజమాన్యానికి, అటు లేబర్ డిపార్టుమెంట్ కి ఎన్నిసార్లు రిప్రజెంటేషన్ చేసినా లాభం లేకుండా పోయింది. ఇహ మనకు మిగిలింది సమ్మె చెయ్యడ మొక్కటే. ఐతే ఒక పక్క ప్రభుత్వాలు సమ్మె చెయ్యకూడదంటు చట్టాలు తీసుకొస్తున్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో మనం సమ్మెలోకి దిగితే చాలా సమస్యలు ఎదుర్కోవలసి వుంటుంది. సమ్మె ఎన్ని రోజులు నడుస్తుందో? ఎలా నడుస్తుందో? తెలియదు. సమ్మెను విచ్ఛిన్నం చెయ్యడానికి యాజమాన్యం ఎన్నో ఎత్తులు వేస్తుంది. అందుకే మీరంతా ధైర్యంగా ఒక్కమాట మీద నిలబడి సమ్మె చేస్తే, యాజమాన్యం చచ్చినట్టు దిగివస్తుంది.” యూనియన్ ఆఫీస్ లో సమావేశమైన కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల్ని ఉద్దేశిస్తూ చెప్పాడు శివాజీ.

“చేద్దామంటే సరిగ్గా పని ఇవ్వడం లేదు”

“పెరిగిన జీతాలు ఇవ్వడం లేదు”

కాంట్రాక్టర్ల జులుం రోజు, రోజుకి పెరిగి పోతోంది”

“ఏదైతే అదౌతుంది, సమ్మెకే పోదాం. ఇలా ఇబ్బందులతో రోజూ చచ్చే దానికంటే ఏదో ఒకటి తేల్చుకుందాం” అంటూ సమావేశానికి వచ్చిన కాంట్రాక్ట్ కార్మికులంతా ఎవరి అభిప్రాయాలు వాళ్ళు ఏకరువుపెట్టారు.

ఏకగ్రీవంగా సమ్మె చెయ్యాలనే అందరి నిర్ణయం.

ఫలితం కంపెనీ చరిత్రలో మొట్టమొదటి సారి యాజమాన్యానికి సమ్మె నోటీసు అంద జేయబడింది.

సమ్మె నోటీస్ అందుకున్న యాజమాన్యం వెంటనే హైదరాబాద్ ఆఫీస్ లో కొత్తగా వచ్చిన చైర్మన్ చాంబర్స్ సమావేశమైంది.

“తను ఛార్జి తీసుకోగానే ఎన్నడూ లేంది కంపెనీ చరిత్రలో కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల మూలంగా సమ్మె జరిగితే అది తన ఉనికికి అంత మంచిది కాదు. ఏ విధంగా నైనా ఈ

సమ్మెను నీరుగార్చి, దాని ముఖ్య నాయకుణ్ణి శంకరగిరి మాన్యాలకి పంపించి తనేంటో నిరూపించుకోవాలి” అని కొత్త చైర్మన్ తనలో తను ఆలోచించుకుంటుండగానే...

“కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల వెనుక శివాజీ, అతని యూనియన్ ఉంది సార్” అన్నాడు పర్సనల్ మేనేజర్ చైర్మన్ ను ఉద్దేశించి.

“లేబర్ డిపార్టుమెంట్ తో కూడా మనకు ప్రాబ్లం లేదు గాని, ఈ శివాజీ గాడితోనే చస్తున్నాం”.

“కాకపోతే మన దగ్గర కాంట్రాక్టర్లు కూడా కొంచెం అతిగా చేస్తున్నారు.”

ఏది ఏమైనా ఈ శివాజీ గాడితో చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది సార్! అక్కడికే పర్సనెంట్ వర్క్ లను భయపెట్టో, బతిమాలో గుర్తింపు యూనియన్ ఎన్నికల్లో శివాజీ వాళ్ళ యూనియన్ ని గెలవకుండా చూస్తూనే ఉన్నాం. కానీ, ఈ కాంట్రాక్ట్ లేబర్ విషయంలోనే మనం ఏమీ చెయ్యలేక పోతున్నాం” అంటూ ఉన్నతాధికారులంతా ఎవరికి తోచింది వాళ్ళు చైర్మన్ తో చెప్పుకొచ్చారు..

“.....”

“సరే! ఈ విషయం నేనే డీల్ చేస్తాను గాని మీరేం వగ్రీకాకండి. ఎల్లుండి నేను సైట్ కొస్తాను. అక్కడే అన్ని విషయాలు సెటిల్ చేస్తాను” అంటూ అంతటితో ఆ సమావేశం ముగిసినట్లుగా లేచి నుంచున్నాడు చైర్మన్.

***

ఫ్యాక్టరీ సైట్ ఆఫీస్ లో తన చాంబర్స్ కూర్చున్న చైర్మన్ కి ఎదురుగా జనరల్ మేనేజర్ (వర్క్) పర్సనల్ మేనేజర్, విజిలెన్స్ ఛీఫ్ కూర్చుని ఉన్నారు...

“ఆ మిష్టర్ మారుతీ! మీరు చెప్పండి” అంటూ విజిలెన్స్ ఛీఫ్ వైపు చూశాడు చైర్మన్.

తన వెంట తెచ్చుకున్న ఫైల్ ఓపెన్ చేసి ముందు పెట్టుకున్న విజిలెన్స్ ఛీఫ్ “సార్! శివాజీకి నలభై ఆరేళ్ళు. చదువుకునే రోజుల్లో నుండి కూడా అభ్యుదయ భావాలు గలవాడు. విద్యార్థి ఉద్యమాల్లో నుండి ఇప్పుడు కార్మిక ఉద్యమాల్లోకి వచ్చాడు. వాళ్ళ యూనియన్, దేశంలోని కార్మికుల్లో ప్రస్తుతం మిగతా అన్ని జాతీయ కార్మిక సంఘాలకన్నా ఎక్కువ పలుకుబడి సంపాదించుకుంటున్న సంఘం.

రాజకీయంగా, ఉద్యమ పరంగా శివాజీ చాలా దృఢమైన అభిప్రాయాలున్న వ్యక్తి.

కుటుంబపరంగా చూస్తే శివాజీకి ఇద్దర మ్మాయిలు, ఇద్దరబ్బాయిలు ఉన్నారు. అమ్మాయిలిద్దరికీ ఈ మధ్యే ఏడాది తేడాతో పెళ్లిళ్ళు చేశాడు. అల్లులిద్దరూ హైదరాబాద్ లో స్టేట్ గవర్నమెంట్ జూబిల్లో ఉన్నారు. వాళ్ళిద్దరికీ, కట్నం తాలూకు చెరో లక్షా శివాజీ ఇవ్వాలని ఉంది.

శివాజీ పెద్ద కొడుకు డిగ్రీ పాసై జాబ్ కోసం ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాడు. రెండో కొడుకు ఇంజనీరింగ్ చెయ్యాలనుకుంటున్నాడబ్బుల్లేక, తండ్రి డిగ్రీలో చేరమంటే ఇష్టం లేక ఖాళీగా తిరుగుతున్నాడు.

శివాజీ భార్యకు చదువు పెద్దగా లేదు. కాని శివాజీకి అనుకూలమైన భార్య. కాపురాన్ని గుట్టుగా వెళ్ళదీస్తుంది.

శివాజీ ఎంత నిజాయితీ పరుడో అంత ఆర్థిక, కుటుంబ సమస్యల్లో కొట్టుమిట్టాడు తుంటాడు. ఐనా ఎవరి ముందూ బైటపడడు” అంటూ శివాజీకి సంబంధించి తన విజిలెన్స్ రిపోర్టు చైర్మన్ ముందు చదివి విన్నించాడు మారుతీ.

ఆ వెంటనే “మరి నీసంగతేంటి?” అన్నట్టు పర్సనల్ మేనేజర్ వైపు చూశాడు చైర్మన్.

“కంపెనీలో చేరిన నాటి నుండి వర్క్ విషయంలో చాలా సిన్సియర్ సార్! లీడర్ గా ఎంత పని ఉన్నా డ్యూటీ విషయంలో చాలా కరెక్ట్ గా ఉంటాడు. నిజాయితీగా ఉంటాడు. అంతే నిజాయితీగా కంపెనీ గురించి ఆలోచిస్తాడు. వివరించాడు పర్సనల్ మేనేజర్ మూర్తి.

“ఇక చాలు ఆపండి. ఆ శివాజీగాడితో ఎలా ఆడుకుంటానో చూడండి మీకే తెలుస్తుంది” అంటూ ఆ ఉన్నతాధికారులకు ఏవేవో సూచనలు రహస్యంగా అందజేశాడు చైర్మన్.

***

ఆ రోజుకి సమ్మె మొదలై ఆరో రోజు.

ఆ రోజు చర్చలకు రమ్మంటు శివాజీకి, యూనియన్ కి చైర్మన్ దగ్గర నుండి పిలు పొచ్చింది.

“చూడండి శివాజీ! మన ఫ్యాక్టరీలో ఇంత వరకు పర్సనెంట్ వర్క్ లే ఎప్పుడూ సమ్మె చెయ్యలేదు. అటువంటిది ఇప్పుడు కాంట్రాక్ట్ వర్క్ లు సమ్మె చేయడం, దానికి మీ యూనియన్ మద్దతు ఇవ్వడం మీరు నాయకత్వం వహించడం నాకు ఆశ్చర్యం కల్గిస్తోంది. మీరు ఈ విషయాలను నాకు కనీసం ఫోన్లో

తెలియజేసినా విషయం ఇంత దూరం వచ్చేది కాదు. ఏదో ఒక స్టేషన్ తీసుకునే వాణ్ణి సైటాఫీస్ లోని తన ఛాంబర్లో కాంట్రాక్ట్ కార్మికుల ప్రతినిధులలోనూ మిగతా యూనియన్ ప్రతినిధులతోనూ కలిసి చర్చల కోసం వచ్చిన శివాజిని ఉద్దేశించి అన్నాడు చైర్మన్ చాలా కలివిడిగా మాట్లాడుతూ.

“లేదుసార్! పేరుకు మంచి ప్రభుత్వ పరిశ్రమే ఐనా, ప్రైవేట్ పరిశ్రమలో కన్నా అధ్వానంగా పరిస్థితులున్నాయి. జరుగుతున్న ప్రతి విషయాన్ని మీకు తెలియజేయటానికి మేం ఎన్ని రకాలుగా ప్రయత్నాలు చేసినా ఇక్కడున్న ఉన్నతాధికారులు మీ దాకా రానివ్వడం లేదు” వివరించాడు శివాజీ.

“సరే, ఇప్పుడు విషయం నా దాకా వచ్చింది కదా, ఇక నుండి అలా జరక్కుండా చూస్తాను. ప్రస్తుతానికి మీ డిమాండ్లన్నీ స్టడీ చేసి ఒక్కొక్కటి చొప్పున ఐదారు నెలల్లో మొత్తం సెటిల్ చేస్తాను. ఈ హామీని ఇప్పుడే వ్రాత పూర్వకంగా మీకు ఇస్తాను సరేనా?” సాధ్యమైనంత సరళంగా గొంతు మార్చి మాట్లాడాడు చైర్మన్.

చైర్మన్ ఇచ్చిన హామీతో సంతృప్తి చెంది సమ్మెను విరమించడానికి ఒప్పుకున్న శివాజీ, మిగతా ఆఫీస్ బేరర్లు “మీరే టెంట్ వరకూ వచ్చి దీక్ష విరమింపజేయండి” అంటూ చైర్మన్నే ఆహ్వానించారు.

***

ఆరునెల్లు ఇట్టే గడిచి పోయాయి...

ఒక రోజు...

“నాన్నా! నువ్వుంత పెద్ద ఫ్యాక్టరీలో యూనియన్ లీడర్ వై ఉండి నాకు చిన్న ఉద్యోగం కూడా ఇప్పించలేక పోయావ్! వేస్ట్.” అంటూ శివాజీ పెద్దకొడుకు తండ్రితో వాదనకు దిగుతున్నాడు. ఆశ్చర్యంగా ఈ మధ్య శివాజీ పెద్దకొడుక్కి, ఎవరెవరో కొత్త, కొత్త వ్యక్తులతో పరిచయాలు ఏర్పడ్డాయి. అతను వాళ్ళతో కలిసి బార్లకు, క్లబ్బులకూ అలవాటొత్తున్నాడని శివాజికి చూసాయగా తెలుస్తూనే ఉంది. కానీ ఇలా తన మీదే ఎదురు తిరిగే స్థాయికి వచ్చాడని తెలుసుకో లేక పోయాడు.

రోజులు గడుస్తున్న కొద్ది పెద్ద కొడుకు ఆగడాలు భరించలేనివిగా తయారు కాసాగాయి.

శివాజీ చిన్న కొడుక్కి ఈ మధ్య కొత్తగా ఊరి నుండి వచ్చిన పర్సనల్ మేనేజర్ కొడుకుతో ఫ్రెండ్షిప్ ఏర్పడింది. అతనూ ఇంజనీరింగ్ లోనే చేరబోతున్నాడు. అతనే

శివాజీ చిన్న కొడుకును “ఒరేయ్! నువ్వు కూడా నాతో బాటే ఇంజనీరింగ్ లో చేరా! ఎంచక్కా ఇద్దరం నాబైక్ మీదే కాలేజీకి వెళ్ళొద్దాం” అంటూ పందెంకోడిని బరిలోకి దించబోయే యజమానిలా దువ్వసాగాడు.

చిన్న కొడుకు పోరు పడలేక ఉన్న అప్పులకు తోడు మరో నలభైవేలు నాలుగు రూపాయల చొప్పున వడ్డీకి తెచ్చి ఇంజనీరింగ్ లో చేర్పించాడు శివాజీ.

సాయిబాబా గుడిలో ఒకరోజు అనుకోకుండా విజిలెన్స్ ఆఫీసర్ భార్యకు, శివాజీ భార్యకూ పరిచయం ఏర్పడింది. అది ప్రతి గురువారం ఇంకా, ఇంకా బలపడింది.

వాళ్ళిద్దరి మధ్య మాటల సందర్భంలో ఒకరోజు “అరే ఏంటి!? మీదీ మా క్యాస్టే! మరి చెప్పరేం?! మీ బంధువు లెక్క దెక్కడున్నారు” అంటూ ఆశ్చర్యంగా అడిగింది విజిలెన్స్ ఆఫీసర్ భార్య శివాజీ భార్యను.

మొత్తం మీద తిరిగెయ్యగా, తిరిగెయ్యగా చుట్టరికం కూడా కలిసింది.

“ఈరోజు, మా బేబీ పుట్టిన రోజు. సాయం కాలం తప్పకుండా మా ఇంటికి రండి” అంటూ ఓ రోజు హఠాత్తుగా శివాజీ ఇంటికి వచ్చిన విజిలెన్స్ ఆఫీసర్ భార్య, శివాజీ భార్యను ఆహ్వానించింది.

పేరంటానికి పిలవడానికి వచ్చినావిడ శివాజి ఇల్లు నాలుగు మూలలూ పరిశీలించి “అరే! ఏంటండీ! ఇంట్లో బొత్తిగా ఫర్నిచర్ లేదు. నలుగురొచ్చి పొయ్యే ఇల్లు, ఇలాగేనా ఉంచుకునేది? పెద్ద బజార్లో మనాళ్ళదే పెద్ద ఫర్నిచర్ షాపుంది. నేచెబుతాగాని మీకేమి కావాలో తెచ్చుకొండి, మెల్లగా వాయిదాల మీద ఇచ్చెద్దురు గాని” అంటూ పాలలాంటి మనసున్న ఇల్లాలు శివాజీ భార్య మనస్సులో కోరిక అనే విష బిందువును జార విడిచింది. స్త్రీ సహజమైన కోరికలకు లొంగి పోయి మెల్లగా ఒక్కో రోజు గడుస్తున్న కొద్దిగా భర్త మీద ఫర్నిచర్ విషయంలో వత్తిడి పెంచసాగింది శివాజీ భార్య.

ఏ విషయాన్ని రెండోసారి చెప్పించుకోని భార్య పదే, పదే ఫర్నిచర్ విషయంలో వత్తిడి చెయ్యడంతో, చివరికి “సరే! నీ ఇష్టం. నా జీతం మొత్తం తెచ్చి నీ చేతికే ఇస్తాను. నువ్వేలా సర్దుబాటు చేసుకుంటావో నీ ఇష్టం” అన్నాడు శివాజీ.

మెరుపులేని పిడుగుల్లా ఓ రోజు శివాజీ అల్లులిద్దరూ ఊడిపడ్డారు.

వచ్చి రావడంతోటే వాళ్ళిద్దరూ కోరస్ గా.. మేం హైరదాబాద్ లో అపార్టుమెంట్స్ కొను

క్కుంటున్నాం. మీరాకట్నం బాపతు చెరో లక్ష ఇచ్చారంటే... మిగతా ఎమోంట్ బ్యాంక్ లోన్నో, ఏవో తిప్పలు పడతాం. ఈ ఛాన్స్ పోతే అంత మంచి సెంటర్లో ఇంత తక్కువ రేటుకి అంత మంచి అపార్టుమెంట్లు దొరకవు. అదీ, ఏదో మా అదృష్టం కొద్ది ఆ కన్స్ట్రక్షన్ కంపెనీ వాళ్ళు ఇస్తామని వాళ్ళంతట వాళ్ళే మా దగ్గర కొచ్చారు” అంటూ కతంతా విన్నించారు శివాజీకి.

మాకు మాత్రం వారం రోజుల్లో డబ్బులు కావాలి” అంటూ పడ్డకులిద్దరూ కూడబలుక్కు న్నట్టుగా శివాజీకి టైం చెప్పి వచ్చినంత హఠాత్తుగా వెళ్ళిపోయారు.

ఎప్పుడో ఏదో ఒక యూనియన్ సమస్యతో సతమతమయ్యే శివాజికి ఇప్పుడు సొంత సమస్యలు ఒక్కొక్కటి అనుకోకుండా చుట్టు ముట్టడంతో ఒడ్డున పడ్డ చేపలా అయ్యాడు. ఫలితంగా...

తీవ్రంగా ఆలోచించి ఒక స్థిర నిర్ణయం తీసుకున్నాడు శివాజీ.

ఫ్యాక్టరీలోని కార్మికులంతా... “శివాజీ ఏంటి? వి.ఆర్.ఎస్. పెట్టడమేంటి?!!!” అంటూ ఆశ్చర్య పోయారు.

గంటల వ్యవధిలో శివాజీ వి.ఆర్.ఎస్. ఆమోదించడం, రావాల్సిన మొత్తం డబ్బులు ఇచ్చేయ్యడం జరిగిపోయింది.

ఆరోజు సాయంత్రం...

హైదరాబాద్ లోని చైర్మన్, శివాజీ అల్లుళ్లకు అపార్టుమెంట్స్ అమ్మజూపిన బిల్డర్స్ కి, పర్సనల్ మేనేజర్ కొడుక్కి, విజిలెన్స్ ఆఫీసర్ భార్యకి, శివాజి పెద్ద కొడుకుతో కొత్త కొత్త అలవాట్లు నేర్పించిన అతని కొత్త స్నేహితుల నాయకునికి ఫోన్ల మీద ధన్యవాదాలు తెలియజేశాడు.

కంపెనీ నుండి శివాజీ వెళ్ళిపోయిన సందర్భంగా ఆనందం పట్టలేని కొందరు అధికారులు, గుర్తింపు సంఘం అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు కంపెనీ గెస్ట్ హౌస్ లో సిట్టింగ్ వేసి చైర్మన్ కి ఫోన్లో అభినందనలు అందజేసి మందు కొట్టారు.

ఐతే వాళ్ళందరికీ అందని మరో నిర్ణయం కూడా తీసుకున్నాడు శివాజీ!!!???

సిద్ధార్థుడిలా భార్యా, బిడ్డలను వదిలేసి వెళ్ళిపోని శివాజీ... కుటుంబ సమస్యలను సరి చేసి, ఎన్నో పరిశ్రమల్లో ఉన్న ఎందరో కార్మికుల సమస్యల్లో పాలు పంచుకోవడానికి ఇన్నాళ్ళుగా తను పని చేస్తున్న కార్మిక సంఘంలో హోల్ టైమర్ గా వెళ్ళిపోయాడు.

■ శిరంశెట్టి కాంతారావు

పనిపై యజమాన్యం అజమాయిషీ

■ వి.శ్రీహరి

యజమానికి - కార్మికుడికి మధ్య సంబంధం ఏమిటి? ఒక కార్మికుడు నేరుగా కార్మికుడా, కాంట్రాక్ట్ కార్మికుడా అనేది ఎలా నిర్ణయమౌతుంది. ఈ సంబంధం నిర్ణయించేందుకు కార్మికుడి పనిపై యజమాని అజమాయిషీ ఎలా చలాయిస్తారు? అనేది ఒక కీలకమైన అంశం. అయితే ఈ అజమాయిషీ ఒకొక్క పరిశ్రమ లేదా వృత్తిలో పని స్వభావాన్ని బట్టి వుంటుంది. ఈ విషయం గత వ్యాసంలో వివరించాము.

యజమానులు ఈ అజమాయిషీ గూడ తాము చేయడం లేదని రుజువు చేసుకునేందుకు రకరకాల పద్ధతులు అనుసరించే వారు. అందులో పంజాబ్ నేషనల్ బ్యాంకు అనుసరించినది ఒక ప్రత్యేక పద్ధతి. తన క్యాష్ డిపార్టుమెంటును అజమాయిషీ చేసేందుకు ట్రెజరర్ అనే పేరుతో ఒక మధ్యవర్తిని నియమించింది. ఆ ట్రెజరర్ క్యాష్ డిపార్టుమెంటులో పని చేసేందుకు కార్మికులను నియమించుకునే వాడు. అలా నియమించే వారిలో గుమాస్తాల నుండి, జవాన్ల వరకు వుండేవారు. శివానంద అలా నియామకమైన ఒక గుమాస్తా. బ్యాంక్ ఆయనను తొలగించింది. ఆ తొలగింపును శివానంద సవాలు చేశారు.

శివానందను నియమించింది ట్రెజరర్. అందువల్ల అతని యజమాని ట్రెజరర్ మాత్రమే. కాబట్టి వివాదం ట్రెజరర్ కు - శివానందకు మధ్య తప్ప తనకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని బ్యాంకు యజమాన్యం వాదించింది. అందువల్ల ట్రెజరర్ స్వతంత్ర కాంట్రాక్టరా? లేక అతనూ బ్యాంక్ ఉద్యోగా? - అనే విషయం ముందుగా పరిశీలించారు.

ట్రెజరర్ కు, బ్యాంకుకు ఒక ఒప్పందం జరిగింది. ఆ ఒప్పందం మేరకు ట్రెజరర్ బ్యాంక్ కు సేవ చేసేందుకు అంగీకరించారు. ఆ బ్యాంకుకు విధేయునిగా వుంటానన్నాడు. బ్యాంకు ఒప్పజెప్పిన బాధ్యతలు, సంతృప్తికరంగా నిర్వహిస్తానని అంగీకరించాడు. అందులో ట్రెజరర్ శాఖ ఉద్యోగులపై అజమాయిషీ ఒక భాగం. ట్రెజరర్ బాధ్యతలను నిర్వహించేందుకు బ్యాంకు కాంట్రాక్ట్ ల ద్వారా కాక, నేరుగానే కొందరిని తన ఉద్యోగులుగా నియమించుకొని వుంది. వారు నిర్వహించే బాధ్యతలను, ఒప్పందంతో నియమించి బాధ్యతలను, ఒప్పగించిన వారు నిర్వహిస్తున్న కర్తవ్యాలను పోల్చి చూశారు. రెండూ ఒకటిగానే వున్నాయి. అందువల్ల ట్రెజరర్ కు బ్యాంకుకు ఉండే సంబంధం యజమాని ఉద్యోగికి మధ్య ఉండే సంబంధంగా ట్రిబ్యూనల్ నుండి సుప్రీంకోర్టు వరకు తీర్మానించాయి. తన ఉద్యోగి శివానంద లాంటి వారిని నియమించడం, వారిపై సాగించే అజమాయిషీ ఒక కాంట్రాక్టర్ గా గాక, కేవలం ఒక బ్యాంక్ అధికారిగా మాత్రమే నిర్వహిస్తున్నారు. అందువల్ల ట్రెజరర్ నియమించిన ఉద్యోగులు, ఒక అధికారి నియమించే ఉద్యోగులు తప్ప, కాంట్రాక్ట్ వర్కర్లు కాదని, అందువల్ల శివానంద కూడా బ్యాంక్ ఉద్యోగినని తీర్పు ఇచ్చారు.

ఈ కేసు ఇంత వివరంగా చెప్పేందుకు కారణం వుంది.

ఒక యజమాని ఒక ఉద్యోగిని నియమించుకొని, ఆయన

తన బాధ్యతలను నిర్వహించేందుకు అనువుగా ఉద్యోగులను నియమించుకొని, వారిపై అజమాయిషీ చేసే అధికారం కలిగించినా, అలా అధికారం ఇచ్చినంత మాత్రాన అతను కాంట్రాక్టర్ కాదని, కార్మికుడే అవుతాడని, అతను నియమించిన ఉద్యోగులు సహితం ప్రధాన యజమానితో కార్మిక సంబంధం కలిగి వుంటారని ఈ తీర్పు సారాంశం. యజమాని అజమాయిషీకి నియమించే వ్యక్తికి, యజమానికి జరిగే ఒప్పందపు షరతులు, ఆ ఉద్యోగిపై గల అజమాయిషీ ఇందుకు గీటురాయిగా వుంటాయని నిర్ధారించారు.

ధారగంగాధర కేసు నుండి ఈ కేసు కార్మికులకు అనుకూలంగా తీసుకున్న మరొక అడుగు. ఇది రూపొందించిన సూత్రం కీలకమైంది.

పై కేసు తరువాత

ఈ కేసు తరువాత మనం గమనించవలసిన మరొక కేసు డి.సి.దివాల్ మొహిదీన్ సాహెబ్ కు సేలం బీడీ వర్కర్స్ కు మధ్య సాగిన కేసు. ఈ కంపెనీ బీడీలు తయారు చేసి, అమ్మే కంపెనీ. బీడీలు తయారు చేసేది కార్మికులు. ఇలాంటి వారు దేశంలో లక్షలాది మంది వున్నారు. వీరికి కార్మిక చట్టాలు, ముఖ్యంగా ఫ్యాక్టరీ చట్టం, ప్రావిడెంట్ ఫండ్ వంటి చట్టాలు, పరిహార చట్టం వర్తించకుండా చూసేందుకు, బీడీ కంపెనీ యజమానులు సృష్టించిన విచిత్ర యజమాని కాంట్రాక్టర్. ఎంత చిన్న బీడీ కంపెనీ కూడా 20 మందికి పైగా కార్మికులను నియమించుకుంటేనే పై చట్టాలు వర్తిస్తాయి. దానిని నివారించేందుకు బీడీలను ఇంటి దగ్గరే చుట్టి తెచ్చి అప్పగించే పద్ధతి ప్రవేశపెట్టారు. ఈ లావాదేవీల నిర్వహణకు మధ్యవర్తులను నియమించసాగారు. ఇది అనేక వివాదాలకు, కేసులకు దారి తీసింది.

ఈనాడు బీడీ కార్మిక చట్టం ప్రత్యేకంగా ఏర్పడింది. 'ఇంటివద్ద' పని చేసే కార్మికుడు సహితం కంపెనీ కార్మికుడిగా పరిగణింపబడుతున్నారు. ఇది అసంఘటిత రంగంగా మార్చబడిన సంఘటితరంగ చరిత్ర. ఈ చట్టం కార్మికోద్యమం సాధించిన విజయం. ఈ విజయానికి ముందు తమ నెత్తురోడ్డి, జీవితాన్ని ఫణంగా పెట్టి సాగిన మహా ప్రస్థానంలో ఒక కీలకమైన కేసు ఇది.

ఈ కంపెనీ తమిళనాడులోని సేలంలో వుంది. అతిపెద్ద కంపెనీ. కోట్లాది బీడీలు తయారు చేయించి అమ్మేది. వేలాది కార్మికులు పనిచేసే వారు. కనీస వేతనాలు చెల్లించకుండా, ఫ్యాక్టరీ చట్టం వర్తించకుండా, పి.ఎఫ్. ఇవ్వవలసిన అవసరం, ఇతర కార్మిక చట్టాలు అమలు జరపకుండా నిరోధించేందుకు మధ్యవర్తుల ద్వారా బీడీలు తయారు చేయించడం ప్రారంభించారు. అలాంటి మధ్యవర్తులు నియమించుకున్న కార్మికులకు - ప్రధాన యజమానులకు వుండే సంబంధం ఏమిటి అనేది - ఇందులోనూ తలెత్తిన ప్రశ్న. కార్మికులను నియమించింది కాంట్రాక్టర్లు. వారు తమ కార్మికులు కాదని యధావిధిగా యజమానుల వాదన.

తయారీదారు నుండి కాంట్రాక్టర్లు బీడీ చుట్టే ఆకులు, పొగాకు తీసుకెళ్లే వారు. వాటిని బీడీలుగా తయారు చేయించి తిరిగి ఇచ్చేవారు. కార్మికులు వీటిని ఇంటికి తీసుకెళ్లి ఆకు కత్తిరించి, పొగాకు నింపి

బీడీ చేసే వారు. బీడీ రోలింగ్ మాత్రం ఫ్యాక్టరీ అనబడే చోట తయారయ్యేవి. కార్మికుల రాకకు ఎలాంటి ఆధారాలూ లేవు. వారు సెలవు తీసుకోరు. రాని రోజు సంజాయిషీ ఇచ్చుకోవలసిన అవసరం లేదు. తయారు చేసిన బీడీలను బట్టి 'పీస్' రేటు ఇచ్చేవారు. కంపెనీకి బీడీలు చేరిన తరువాత డబ్బు చెల్లించేవారు. తయారీదారు పొగాకు, ఆకుల ఖరీదు నిర్ణయిస్తారు. తయారైన బీడీలకు చెల్లించే ధర నిర్ణయిస్తారు. కార్మికులకు ఇచ్చింది పోను, మిగిలేది కాంట్రాక్టర్ కు కమిషన్. ఒక కాంట్రాక్టర్ ఒక తయారీదారుతోనే ఒప్పందం చేసుకోవాలి. మిగిలిన పొగాకు, ఆకులు లేదా తయారు చేసిన బీడీలు తయారీదారుకు తప్ప మరెవరికీ అమ్మరాదు. అందువల్ల కార్మికులకు తయారీ దారులకు కార్మిక - ఉద్యోగి సంబంధం లేదనేది వారి వాదన.

ఒప్పందాల నకళ్లతో సహా అన్నిటినీ పరిశీలించిన ట్రిబ్యునల్ ఒప్పందాలన్నీ చట్టాల అమలును నివారించుకునేందుకు జరిగిన ఏర్పాటు మాత్రమేనని, కాంట్రాక్టర్ అనే వాడు ఒక ముసుగు తప్ప నిజమైన కాంట్రాక్టర్ కాదని, ఆకులు, పొగాకు కార్మికులకు చేర్చడం; తయారైన బీడీలను తయారీదారులకు చేర్చడం తప్ప వారికి మరే పాత్ర లేదు అని స్పష్టం చేసింది. దీనిపై కంపెనీలు హైకోర్టుకు వెళ్లాయి. సింగిల్ జడ్జి వారి అప్పీలును ఆమోదించారు. కార్మికులు సుప్రీంకోర్టు బెంచికి అప్పీలు చేశారు. ట్రిబ్యునల్ తీర్పులోని అంశాలను బెంచి అంగీకరించింది. కాంట్రాక్టర్లు అనబడే వారు ఫ్యాక్టరీలు నడపగల ఆర్థిక స్తోమతలేని వారు అన్నది. కార్మికుల పని పరిస్థితులపై నిజమైన అజమాయిషీ తయారీదారులే చలాయిస్తున్నట్లు నిర్ణయానికి వచ్చింది. ఇలా నిర్ధారించేందుకు సుప్రీం కోర్టు అంతకుముందు తానే ధారగంగాధర కేసులో రూపొందించిన సూత్రాలను ఆమోదించింది. ఈ కేసు విచారణ సందర్భంగా, బీడీ రంగంలో వచ్చిన అనుకూల, ప్రతికూల తీర్పులను అన్నిటినీ పరిశీలించింది. అందులో చింతామణిరావ్ దేశ్ముఖ్, మధ్యప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి మధ్య నడిచిన కేసును పరిశీలించింది.

చింతామణి దేశ్ముఖ్ ఒక బీడీ కంపెనీలో సత్తేదార్. అతని కింద కార్మికులు పని చేసేవారు. సత్తేదారు, అతని క్రింద పని చేసే కార్మికులు కంపెనీ కార్మికులు ఔనా, కాదా అనేది వివాదం.

ఈ కేసు ఫ్యాక్టరీ చట్టం పరిధిలో విచారణకు వచ్చింది. ఫ్యాక్టరీ అనబడే చోట పని చేసే కార్మికుల విషయంలో ఫ్యాక్టరీ కార్మికులకు చట్టం ఇస్తున్న సౌకర్యాలు నిరాకరించారనేది కేసు. ఆ కేసులో సత్తేదార్లు కాని, వారు నియమించిన ఇతర కార్మికులు గాని తయారీదారు కార్మికులు కారని సుప్రీంకోర్టు అభిప్రాయపడింది.

మొహియుద్దీన్ కేసులో తమ వాదనకు అనుకూలంగా తయారీదారులు ఈ కేసును పేర్కొన్నారు. ఆ కేసులో ఆ తీర్పు ఇచ్చేందుకు ఆ బెంచి తీసుకున్న ఆధారాలు, దానితో వారు కార్మికులు కారని యిచ్చిన తీర్పు విషయం మీద అభిప్రాయం వ్యక్తం చేసేందుకు బెంచి నిరాకరించింది. ఆ తీర్పులో సహితం అజమాయిషీ కీలకమైన అంశంగా పేర్కొన్నారు. ఈ విషయాన్ని బెంచి తమ తీర్పులో పరిగణలోకి తీసుకొని, ఆ కోణం నుండే కేసును పరిశీలించింది. తయారీదారులు కార్మికులపై అజమాయిషీ చలాయిస్తున్నారని తీర్పు చెప్పింది.

ఈ సందర్భంలో అజమాయిషీ అనేది ఒక్కొక్క పరిశ్రమలో ఒక్కొక్క రీతిలో వుంటుంది. అజమాయిషీ రూపంలోనూ తేడా వుంటుందనీ పేర్కొంది.

తయారు చేసిన బీడీల నాణ్యతను పరిశీలించి, బాగా లేవని తయారీదారే నిర్ణయిస్తారు. అదే అజమాయిషీకి గుర్తుగా పేర్కొంది. మధ్యవర్తులకు - కార్మికులకు మధ్య వివాదం ఏదైనా వస్తే తయారీ దారులు దానికి పరిష్కారకర్తలు. ఈ విషయం మధ్యవర్తి - కార్మికులు కూడా అంగీకరించారు. అది మరొక నిదర్శనంగా కోర్టు పేర్కొంది. కార్మికులకు మధ్యవర్తి చేసే చెల్లింపు ఎంత వుండాలో నిర్ణయించేది కూడా యజమానులేనని వారే లేబర్ ఆఫీసర్ కు రాసిన ఉత్తరం ఆధారంగా కోర్టు గమనించి, దానినీ అజమాయిషీకి మరొక నిదర్శనంగా పేర్కొంది. వీటన్నిటి దృష్ట్యా, కార్మికులు చేసే పని దృష్ట్యా ఈ మేరకు వుండే అజమాయిషీ వున్నట్లు అంగీకరించి, మధ్యవర్తులు కార్మికులు కూడా కంపెనీ కార్మికులేనని నిర్ధారించింది.

కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు తమ హక్కుల కోసం సాగించిన పోరాటంలో ఇది ఒక పార్శ్వం.

కాని కార్మికులను కాంట్రాక్ట్ కార్మికులుగా నియమించవచ్చునా లేదా? నియమించుకోవలసి వస్తే వుండవలసిన పరిస్థితి ఏమిటి? నియమించ రాని సందర్భాలు కూడా కోర్టు పరిశీలనకు వచ్చాయి. దీనికి మూలం స్టాండర్డ్ వాక్యూం ఆయిల్ కంపెనీ కేసు. అందులో ఇచ్చిన తీర్పు మూలంగా వచ్చిన ఫలితాలను మరుసటి వ్యాసంలో తెలుసుకుందాం.

వినిమయ ధరల సూచిక

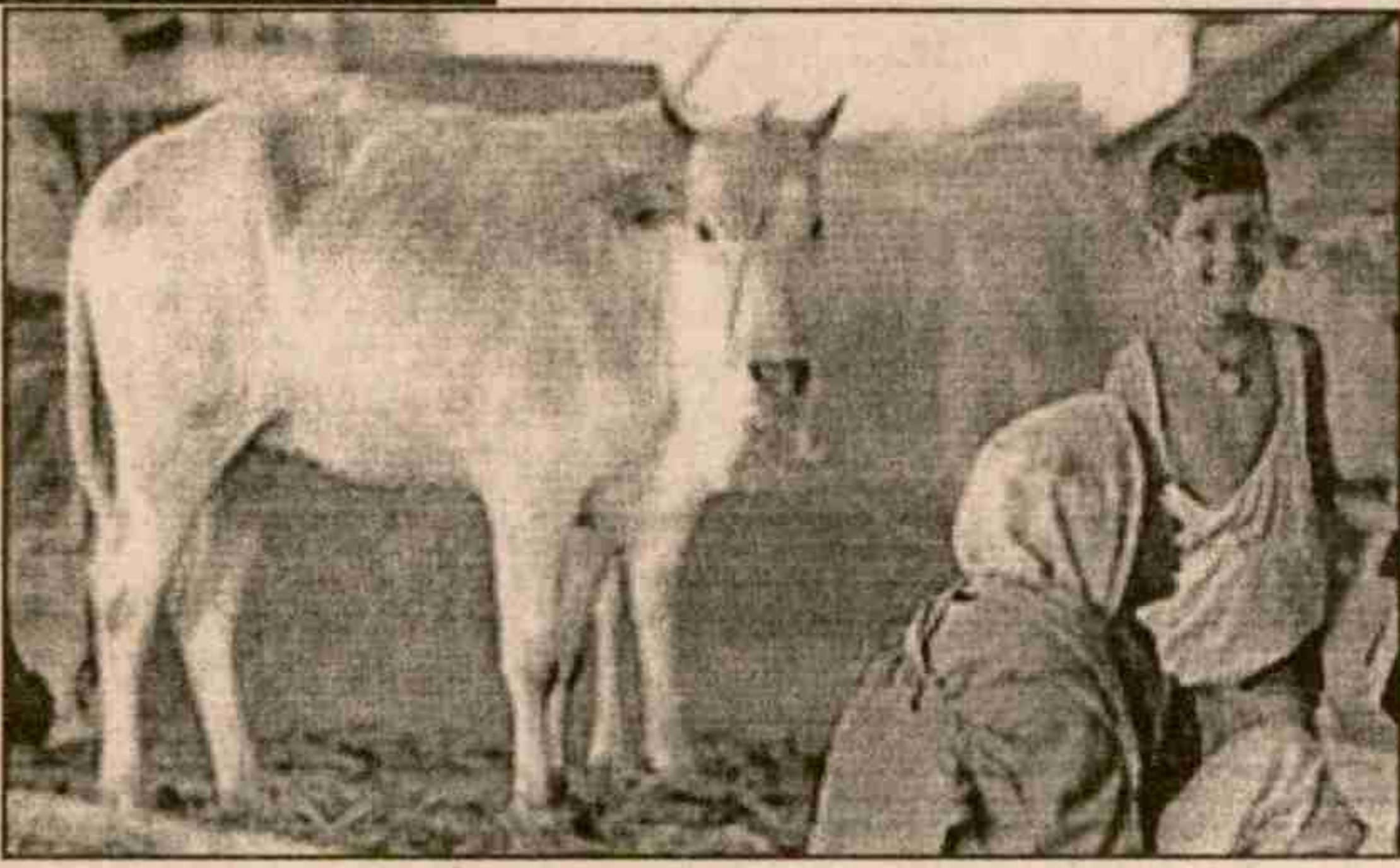
(బేస్ 1982=100)

సెంటర్ సీరిస్	ఏప్రిల్ 2004	మే 2004	లింకింగ్ ఫ్యాక్టర్ (1960=100)
ఆలిండియా	504	508	4.93
హైదరాబాద్	507	512	5.23
గుంటూరు	505	509	5.60
గూడూరు	475	479	4.33
విశాఖపట్నం	494	499	
వరంగల్	517	528	
కొత్తగూడెం	490	501	
రాష్ట్ర సీరిస్			
విజయనగరం	435	437	
రాజమండ్రి	486	489	
విజయవాడ	463	464	
ఆదోని	492	495	
ఎన్ఎస్బి కాంప్లెక్స్	485	489	
ఎంజిపి కాంప్లెక్స్	479	482	
ఎ.పి	-	-	

లింకింగ్ ఫ్యాక్టర్	1971=100	1960=100
విశాఖపట్నం	2.48	1.87
రాజమండ్రి	2.55	1.81
ఆదోని	2.33	1.88
వరంగల్	2.36	1.90
ఎన్ఎస్బి కాంప్లెక్స్	2.52	1.89
ఎ.పి	-	-

సమాచార వనరు : డైరెక్టరు ఆఫ్ ఎకనమిక్స్ & స్టాటిస్టిక్స్ - ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము జారీ చేసినది.
డి లేబర్ బ్యూరో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా

మేధావి - పశుల కాపరి

నా చిన్నప్పుడు చదివిన ఒక కథ గుర్తు వస్తోంది. ఒక దేశంలో ఒక గొప్ప పండితుడు వుండేవాడు. ఆ నాటికి వున్న అన్ని శాస్త్రాలలో ప్రజల గలవాడు. ఆ శక్తిని ఆయన దేశం మంచికో, ప్రజల శ్రేయస్సుకో ఉపయోగించ లేదు. తన విజ్ఞానంతో విప్రవీగి, తనను ఏ విషయంలోనూ ఎవరూ గెలవలేరని సవాలు చేయసాగాడు. పోటీపడిన కొందరిని ఓడించాడు. ఆ పొగరుతో తన దేశంలోనే గాక, అన్ని దేశాల మేధావులను జయించగలననుకొన్నాడు. యాత్ర ప్రారంభించాడు. గెలుపులు సాధించాడు. ఆయన ఒక దేశంలో అడుగు పెట్టబోతున్నాడంటే, ఆ దేశ పండితులు ఓటమి భయంతో వణికి పోయేవారు.

ఒక రోజు ఒక దేశంలో మేధావులంతా గుంపు చేరారు. మరునాడు ఆ పండితుడు ఆ దేశానికి వస్తున్నాడు. పండితులుగా రాజాశ్రయం పొంది, ప్రజల కష్టం కాలు మీద కాలేసుకుని కూర్చోని తిన్నవారే వీరంతా. పాండిత్యంలో 'నీవు గొప్పా, నేను గొప్పా' అని పోటీపడిన వారే. తీరా మరొక దేశ పండితుడితో తలపడవలసి వచ్చే సరికి "నీవంటే, నీవు" అని పేచీలు పడుతున్నారు. ఇదంతా చూచి ఒక పశువుల కాపరి ఆశ్చర్యపోయాడు.

మరునాడు ఆ పశుల కాపరి బీట్లో ఆవులను మేపుతున్నాడు. పరాయి దేశ పండితుడు ఆ దారినే వస్తున్నాడు. పశుల కాపరి ఆయనకు నమస్కారం చేశాడు. ఆయన 'మీ దేశంలో పండితులను ఓడించేందుకు వస్తున్నాను' అన్నాడు. అప్పుడు ఆ పశుల కాపరి గుప్పెడు ఇసుక తీసుకొని 'ఈ ఇసుక ఎంత?' అని ప్రశ్నించాడు. పండితుడు కంగుతిన్నాడు. గుప్పెట్లో ఎన్ని ఇసుక రేణువులు ఉంటాయో ఆయన ఊహకు అందలేదు. ఓడిపోయినట్లు తలవాలేసాడు.

'ఈ మాత్రం తెలియదా? ఈ ఇసుక గుప్పెడు' అన్నాడు పశుల కాపరి.

పశువుల మేపే వాడికే ఇంత శక్తి వుంటే, దేశంలో పండితుల తెలివి ఎంత వుంటుందోనని భయపడి పండితుడు వెను తిరిగాడు. పండితుడికి వున్నక జ్ఞానం తప్ప, లోకజ్ఞానం లేకనే ఇలా దెబ్బతిన్నాడు.

ఒక ఇంగ్లీషు పత్రికలో 'గ్యాస్' రవాణాకు పైప్లైన్ ఏర్పాటు చేయాలని సూచించిన వ్యాసం చదివాను. అప్పుడే ఈ కథ గుర్తొచ్చింది. 'గ్యాస్' మనకు కొరత. దాని అవసరం పెంచే విధానాలు అవలంభిస్తున్నాం. ఆ గ్యాస్ కోసం అది ఉత్పత్తి చేసి, మనకు ఇవ్వగల దేశాలు, ఈ వాణిజ్యంలో ఆరితేరిన బహుళజాతి సంస్థలకు, వాటికి చెల్లించాల్సిన 'డాలర్ల'కు ఇప్పటికే ప్రజల సొమ్ము ధారాదత్తం చేస్తున్నాం. వివిధ రంగాలలో విదేశీ పెట్టుబడుల స్థాయి పెంచడం ఇలాంటి అవసరాల కోసమే.

నేను చదివిన వ్యాసంలో మేధావి దేశంలో గ్యాస్ రవాణాకు

మనలో దినపత్రికలు చదివేవారు తక్కువ కాదు. పత్రికలు పెట్టే హెడ్డింగ్లతో ఆరోజు మనం ఏ విషయం తెలుసుకోవాలో పత్రికాధిపతులు నిర్ణయిస్తారు. ఆ ప్రవాహంలోనే మనమూ కొట్టుకపోతాం. నిజంగా మన వంటికి పట్టాల్సిన వార్తలు, మనం తరచి ఆలోచించాల్సిన విషయాలు లోపలి పేజీలకో, సింగిల్ కాలమ్ హెడ్డింగ్లకో, లేదా సమయం లేకనో, మనం ఆలోచించవలసిన విషయం కాదని నిర్లక్ష్యం చేసే వ్యాసాల్లోనో వుంటాయి. తెలుగు పత్రికలు లేవనెత్తని అనేక విషయాలు ఇంగ్లీషు పత్రికల్లో వస్తాయి. మన జీవితాలను తారుమారు చేసే నిర్ణయాలకు దారితీసే అనేక సూచనలు అలాంటి వ్యాసాల్లో వస్తాయి. ముఖ్యంగా ఆర్థిక రంగంపై కేంద్రీకరించే 'బిజినెస్ లైన్', 'ఎకనామిక్ టైమ్స్' వంటి వాటిలో ఇలాంటివి కోకొల్లలు. వాటిని తెలుసుకొని, మన ప్రయోజనాలకు విరుద్ధమైన వాటిని మన వర్గంలో ప్రచారం చేసి, మనకు అనుకూలమైన ప్రజాభిప్రాయం కూడగట్టడం అవసరం. ఇది ట్రేడ్ యూనియన్ కార్యకర్తల నిత్యజీవిత కార్యకలాపాలలో ఒక భాగం కావాలి. అలాంటి కృషికి తోడ్పడడం ఈ శీర్షిక వుద్దేశ్యం.

పైప్లైన్లు వెయ్యాలంటాడు. అందుకు అనుకూలమైన వాదనలు, సాక్ష్యాలు చెప్పాడు. పైప్లైన్కు 60వేల నుండి లక్ష కోట్ల వరకు పెట్టుబడి అవసరం. ఇక్కడి వరకు దేశం కోసం ఆ మేధావి పదే ఆరాటంగా అనిపిస్తుంది చదువుతుంటే.

ఆయన అసలు 'రంగు' ఇక్కడి నుండే కనపడుతుంది. మన దేశంలో అంత పెద్ద మొత్తం పెట్టుబడిలేదు. విదేశీ పెట్టుబడికి ద్వారాలు తెరవండి - అంటాడు.

నిజమా?

ఏడు సంవత్సరాలలో ఈ ప్రాజెక్టుకు పెట్టవలసిన పెట్టుబడి మొత్తం ఏడాదికి రు.14-15 వేల కోట్లు. మన ఆయిల్ కంపెనీల స్థూల ఆదాయం అంతకుమించి వుంది. ఆ కంపెనీలు సంయుక్తంగా అందుకు పూనుకోవచ్చు. గ్యాస్ పైప్లైన్ నిర్మాణం, నిర్వహణ మనదేశ సాంకేతిక నిపుణులకు కొత్త కాదు. మన కాళ్ల మీద నడిచే అవకాశం వున్నా, విదేశీ అప్పులకు ఈ "మేధావి" సిఫార్స్ చేస్తున్నాడు.

ఈ వ్యాసమే చూడండి. అవకాశం వున్న చోట్ల రైళ్లు, లేని చోట్ల ట్యాంకర్లు గ్యాస్ను రవాణా చేస్తున్నాయి. గ్యాస్ రవాణా అవసరాలు పెరిగితే, రైల్వేల సరుకు రవాణా వాటా పెరుగుతుంది. రోడ్ రవాణా పెరుగుతుంది. వ్యాగన్ నిర్మాణ పరిశ్రమ పెరుగుతుంది. డబుల్ లైనింగ్కు, గేజ్ మార్పిడులకు పెట్టిన పెట్టుబడి లాభదాయకమౌతుంది.

పైప్ లైన్ నిర్మిస్తే, చౌకగా, నిరాటంకంగా రవాణా జరుగుతుంది అంటారు రచయిత. ప్రైవేటు పెట్టుబడులు వస్తే విద్యుత్ చౌకగా వస్తుందని ఊరించారు ఇలాంటి మేధావులే. జీవితం అందుకు వ్యతిరేకమైన అనుభవం ఇచ్చింది.

పైప్లైన్ ఖర్చు గెయిల్లో విదేశీ పెట్టుబడిగా, మన 'ఎనర్జీ రంగం'లో విదేశీ పెట్టుబడికి మరొక విభాగాన్ని 'బలి' చేసే ప్రతిపాదన ఇది. ఈ 'మేధావుల' నుండి ఈ దేశాన్ని రక్షించగలది కార్మికవర్గమే.

సరిగా మన దేశ సంపదను, దేశ భద్రతను రక్షించే ప్రయత్నం లోనే వాయు రవాణా, ఇన్సూరెన్స్, టెలికాం రంగాలలో విదేశీ మదుపు పెరుగుదలను వామపక్షాలు, వామపక్ష ట్రేడ్ యూనియన్లు వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. దేశ ప్రయోజనాలను వ్యతిరేకిస్తున్నాయని ఇలాంటి 'మేధావులే' ప్రచారం చేస్తున్నారు. వీరితో ఐ.ఎన్.టి.యూ.సి. అధ్యక్షుడు గొంతుకలపడం విచిత్రం.

■ వి.శ్రీహరి

సమ్మెలు తక్కువ లాకౌట్లు ఎక్కువ !

కార్మికుల సమ్మెల వలనే కంపెనీలు మూతబడి దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ కునారిల్లుతున్నదని యజమానుల అంటుంటారు. కానీ దేశంలో 2003 సంవత్సరంలో సమ్మెల వలన 20 లక్షల పనిదినాలు నష్టపోతే, లాకౌట్ల వలన 2 కోట్లు పనిదినాలు నష్టపోయాయి. ఆర్థిక సర్వే 2003-2004 చెప్పిన సత్యమిది. సమ్మెలా, లాకౌట్లా ఏది ఆర్థిక వ్యవస్థను కృంగదీస్తుంది ఆలోచించండి.

పన్నుల చెల్లింపులలో ప్రభుత్వ సంస్థలదే అగ్రభాగం

ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు తెల్ల ఎనుగులని, వాటిని మోయడమే భారంగా ఉన్నదని పాలకులు అంటున్నారు. ప్రైవేటు సంస్థలే మంచివని కూడా వాటికి కితాబులు ఇస్తుంటారు. ప్రభుత్వానికి పన్నులు ఎవ్వరు ఎక్కువ కట్టుతున్నారంటే అధి ప్రభుత్వరంగ సంస్థలే వివరాలు చూడగలరు.

ప్రభుత్వరంగ సంస్థల చెల్లిస్తున్న పన్నులు

1. ఒఎన్జిసి రూ.4,539 కోట్లు
  2. ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ రూ.1980 కోట్లు
  3. స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా రూ.1920 కోట్లు
  4. ఎల్ఐసి రూ.1280 కోట్లు
  5. హిందూస్థాన్ పెట్రోలియం రూ.899 కోట్లు
  6. భారత పెట్రోలియం రూ.759 కోట్లు
- ప్రైవేటు రంగ సంస్థలు చెల్లిస్తున్న పన్నులు

1. కోకోకోలా రూ.54 కోట్లు
2. కోల్గేట్ రూ.53 కోట్లు
3. డి.ఎస్.పి రూ.56 కోట్లు
4. జాన్సన్ & జాన్సన్ రూ.64 కోట్లు
5. గాస్కో రూ.96 కోట్లు
6. ఎల్జి ఎలక్ట్రానిక్స్ రూ.84 కోట్లు

ఎన్.ఎం.ఆర్.లు గ్రాట్యుటీ కి అర్హులా?

ఈ వివాదం ఖమ్మం జిల్లా పాలేరు కోపరేటివ్ షుగర్స్ లిమిటెడ్-రాజేశ్వరపురం యాజమాన్యానికి అందులో 7 సంవత్సరాలు ఎన్.ఎం.ఆర్.గా పని చేసిన శ్రీ సి.హెచ్.శంకర్ రావుగారి మధ్యన నడిచింది.

శ్రీ సి.హెచ్.శంకర్ రావు 27.12.1995 న పాలేరు కోపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీలో ఎన్.ఎం.ఆర్.గా నియమితులై క్లర్కుగా పని చేస్తూ వచ్చారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్ణయానుసారం 30.12.2002 నుండి పాలేరు కోపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ మూతబడి ప్రైవేటీకరణ అయింది.

తనకు నెలకు రూ.2220/-లు జీతం వచ్చేదని, తనకు గ్రాట్యుటీగా రూ.12115 లు ఇవ్వాలని శ్రీ శంకర్ రావు మేనేజ్మెంటు ను కోరారు. 1972 గ్రాట్యుటీ చట్టం సెక్షన్ 4(1) ప్రకారం ఉద్యోగి వయోపరిమితి ముగిసి పని నుండి దిగి పోయినా, ఉద్యోగంలో ఉండి మరణించినా, లేదా ప్రమాదంలో గాయపడి గాని, లేదా జబ్బుపడి గాని ఉద్యోగం కొల్పోయినా గ్రాట్యుటీ ఇవ్వవల్సి యుంటుందని మేనేజ్మెంటు తెల్పింది. ఈ కండిషన్లై శ్రీ శంకర్ రావుకు వర్తించవని, అందువలన ఏమి చెల్లించవల్సిన అవసరం లేదని మేనేజ్మెంటు ఆయన విజ్ఞాపనను త్రోసిపుచ్చింది.

శ్రీ శంకర్ రావు తన గ్రాట్యుటీ కోసం 1972 పేమెంట్ ఆఫ్ వెజెస్ చట్టం (ఆంధ్ర ప్రదేశ్) రూల్ 10(1), మరియు 1972 గ్రాట్యుటీ రూల్స్ (సెంట్రల్) 10(1) ప్రకారం వివాదాన్ని కంట్రోలింగ్ ఆథారిటీ మరియు అసిస్టెంట్ లేబర్ కమిషనర్, ఖమ్మం వారికి నివేదించుకున్నారు.

కంట్రోలింగ్ అధికారి వద్ద యాజమాన్యం వాదిస్తూ “ఈయన సీజనల్ ఉద్యోగిగా నియమితులయ్యారు. కేవలం క్రష్టింగ్ సీజన్ లోనే పని చేశాడు. అందువలన గ్రాట్యుటీ చట్టం సెక్షన్ 4(2) ప్రకారం ప్రతి సీజన్ కు కేవలం 7 రోజుల వేతనం మాత్రమే గ్రాట్యుటీగా రూ.4184/- ఇవ్వవల్సి యుంటుంది. పైగా శంకర్ రావు నెలకు రూ.2500/- కన్నా ఎక్కువ వేతనం పొందినందున 1972

గ్రాట్యుటీ చట్టం సెక్షన్ 2(సి) క్రింద పరిగణించబడరు కావున శంకర్ రావు గ్రాట్యుటీకి అనర్హుడు” అని మేనేజ్మెంటు వాదించింది.

ఈ వివాదం పై ప్రధానంగా నాలుగు ప్రశ్నలను కంట్రోలింగ్ అధికారి పరిశీలించి తన తీర్పు నిచ్చారు. అవి :

1. ఈ దరఖాస్తు దారుడైన శంకర్ రావు కంపెనీ ఉద్యోగిగా నియమింపబడి రెగ్యులర్ గా ఎన్.ఎం.ఆర్.గా పని చేశారా?

సాక్ష్యాధారాలను బట్టి శంకర్ రావు కంపెనీచే ఎన్.ఎం.ఆర్.గా నియమింపబడి క్లర్కుగా పని చేశారు. దీనికి వ్యతిరేకంగా కంపెనీ ఎటువంటి సాక్ష్యాలను చూపలేక పోయింది.

2. 30.11.2002 నాటికి (కంపెనీ మూతపడే నాటికి) ఆఖరు నెలలో ఆయన పొందిన నెల జీతం ఎంత?

సాక్ష్యాధారాలను బట్టి రూ.2220 లు శంకర్ రావు ఆఖరు వేతనంగా పొందినట్లు కూడా రుజువు అయింది.

3. శంకర్ రావు ఎన్ని సంవత్సరాలు కంపెనీకి సేవలను అందించారు?

రెగ్యులర్ గా ఎన్.ఎం.ఆర్.గా నియమింపబడి 7 సంవత్సరాలు కంపెనీకి క్రమంగా తప్పకుండా సేవలు అందించినట్లు నిర్ధారించబడింది. దీనికి వ్యతిరేకంగా కంపెనీ ఎటువంటి సాక్ష్యాధారాలు చూపలేక పోయింది.

4. దరఖాస్తు దారుడైన శంకర్ రావు కు ఎంత మొత్తం గ్రాట్యుటీగా చెల్లించాలి?

1972 గ్రాట్యుటీ చట్టం సెక్షన్ 4 ప్రకారం 7 సంవత్సరాల సర్వీసుకు అతను ఆఖరు నెలలో పొందిన జీతం రూ.2220 లను బట్టి రూ.8965/-లు గ్రాట్యుటీగా చెల్లించాలి.

పై నాలుగు అంశాలను పరిశీలించి వచ్చిన నిర్ధారణలను బట్టి రూ.8965/-లకు పాలేరు కోపరేటివ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యం వారు శంకర్ రావు పేరు మీద డి.డి.ని తీసి కంట్రోలింగ్ ఆథారిటీకి ఈ ఆర్డరు అందిన నెల రోజులలోగా అందజేయాలని తీర్పునిచ్చారు.

“స్వాతంత్ర్యం నా జన్మ హక్కు” - లోకమాన్య బాలగంగాధర్ తిలక్

బాలగంగాధర్ తిలక్ 1855 జూలై 23న పశ్చిమ కోస్తా ప్రాంతంలోని రత్నగిరిలో జన్మించారు. ఆయన తండ్రి పాఠశాల ఉపాధ్యాయుడు. ఆయన 16 ఏళ్ల వయస్సులోనే తల్లిదండ్రులు ఇరువురు చనిపోయారు. 1877లో గణితంలో బిఎ ప్రథమ శ్రేణిలో పాసయ్యారు. బ్రిటిష్ విద్యకు ప్రత్యామ్నాయంగా నూతన విద్యా విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని, తద్వారా ప్రజల్లో చైతన్యం తేవాలనే లక్ష్యంతో మిత్రులతో కలసి 1880లో ఒక సొసైటీ స్థాపించారు. అనంతరం పదేళ్ల తరువాత ఆయన ‘కేసరి’ అనే పత్రికను స్థాపించారు.

కేసరి పత్రిక నడుపుతున్నందుకు ఆయనను 1897లో రాజద్రోహం కింద నిర్బంధించారు. 1889లో ఆయన మొట్టమొదటిసారి బొంబాయిలో జరిగిన భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ సమావేశాలకు హాజరయ్యారు. అక్కడే గోపాలకృష్ణ గోఖలే, లాలా లజపతిరాయ్లతో పరిచయం ఏర్పడింది.

ఆ రోజుల్లో కాంగ్రెస్ సభ్యత్వం కేవలం విద్యావంతులకే పరిమితమయ్యేది. దేశంలోని విస్తారమైన సామాన్య ప్రజలను నాయకులు పరిగణనలోకి తీసుకునేవారు కాదు. జాతీయోద్యమంలో ప్రజల పాత్ర నామమాత్రంగానే ఉండేది.

తిలక్ వంటి యువకులకు ఇది నచ్చేది కాదు. తిలక్ది సామాన్య ప్రజలతో కలిసిపోయే తత్వం. 1896లో పూనా ప్రాంతంలో తీవ్ర దుర్భిక్ష పరిస్థితిలు ఏర్పడినప్పుడు ఆయన స్వయంగా సహాయ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నారు.

ఈ నేపథ్యంలోనే 1905 నాటికి దేశంలో జాతీయ భావాలు మరింత ఉన్నత స్థాయికి చేరుకున్నాయి. 1905-07ల మధ్య రష్యాలో జారు చక్రవర్తులకు వ్యతిరేకంగా అక్కడి కార్మికవర్గం జరిపిన పోరాటాలు కూడా దేశంలోని కార్మికవర్గానికి మరింత స్ఫూర్తిని కలుగజేశాయి. ప్రజల్లో పెల్లుబుకుతున్న విప్లవభావాల ప్రభావం భారత బూర్జువా వర్గంలో కలతలు రేపింది.

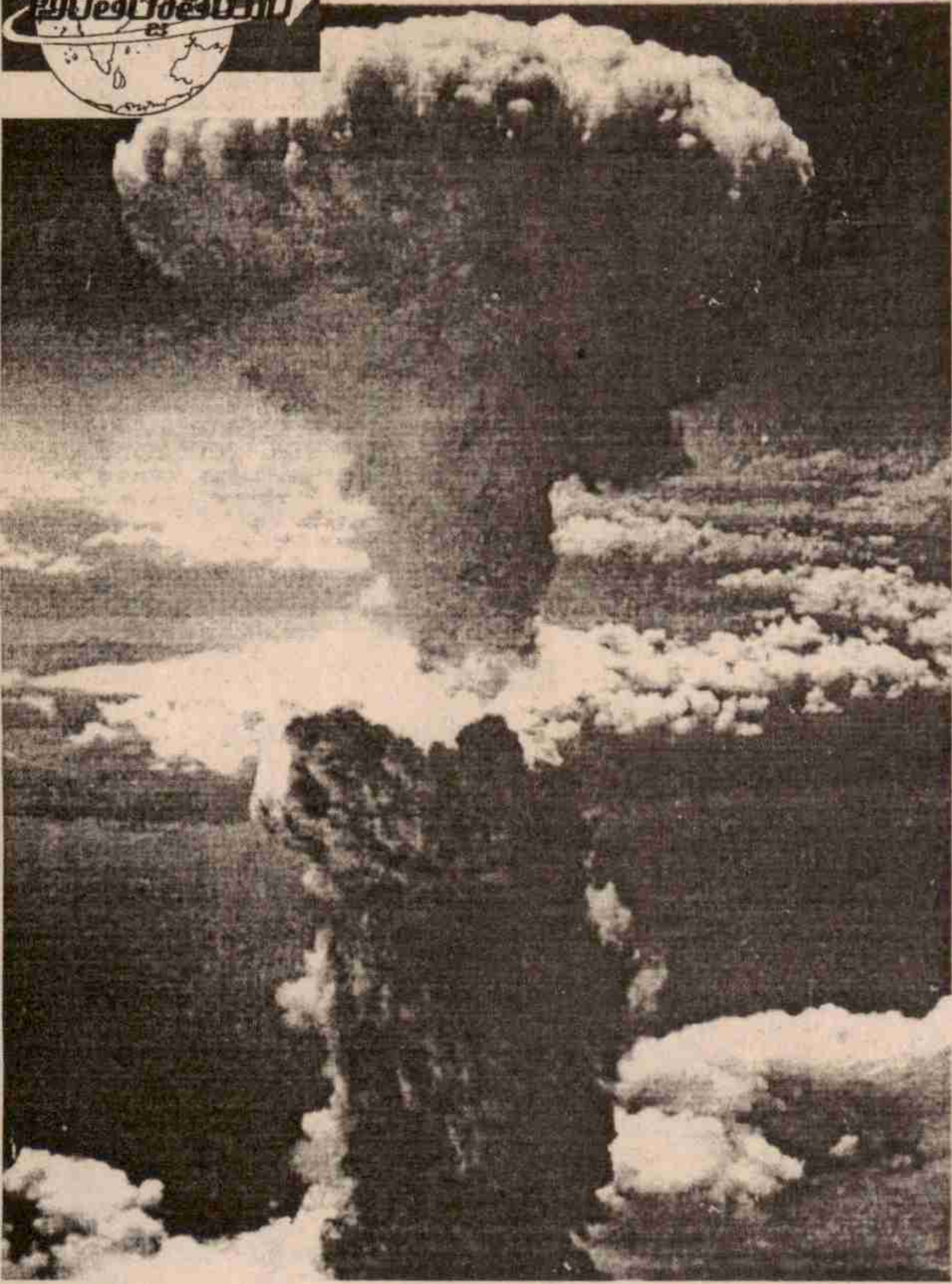
1907లో సూరత్లో జరిగిన కాంగ్రెస్ సమావేశంలో ఇది బాహటంగా కనిపించింది. కాంగ్రెస్ అతివాదులు, మితవాదులు అనే రెండు గ్రూపులుగా చీలిపోయింది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి సహకరించాలని మితవాదులు కోరుకోగా, అతివాదులకు నాయకత్వం వహిస్తున్న తిలక్ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఉద్యమం నిర్వహించాలని వాదించారు. కార్మికుల వద్దకు వెళ్లి ప్రజా పోరాటాల్లో పాల్గొనవలసిందిగా కోరాడు. కార్మికవర్గ చైతన్యంపై ఆయనకు పూర్తిగా అవగాహన ఆలోచన లేకపోయినప్పటికీ మహారాష్ట్ర ప్రజల్లోను, కార్మికుల్లోను మంచి పలుకుబడి సంపాదించారు. ఈ కేసులో ఆయనకు ఆరేళ్ల పాటు జైలు శిక్ష విధించారు. 1914లో విడుదలైన ఆయన 1920లో కన్నుమూశారు. తుదిశ్వాస విడిచే వరకు స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో చురుకైన పాత్ర పోషించారు.

1908 జూలై మాసం భారత కార్మిక వర్గ చరిత్రతోపాటు భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమ చరిత్రలో కూడా చెరిగిపోని ముద్రవేసింది. బొంబాయిలోని యావత్ కార్మికవర్గం ఆరు రోజుల పాటు నిరవధిక సమ్మె చేయడం అదే ప్రథమం కాగా, అదీ కూడా తమ వేతనాల కోసమో, సౌకర్యాల కోసమో కాకుండా ఒక రాజకీయ డిమాండ్ కోసం సమ్మె చేయడం గమనించవలసిన విషయం. రాజద్రోహం పేరుతో బ్రిటిష్ వలస పాలకులు ‘లోకమాన్య’ బాలగంగాధర్ తిలక్కు ‘దేశద్రోహం’ పేరిట ఆరేళ్ల పాటు జైలు శిక్ష విధించడానికి నిరసనగా ఈ సమ్మె జరిగింది.

తిలక్కు ఆరేళ్లపాటు జైలు శిక్ష విధించినందుకు గాను ఆరురోజుల పాటు సమ్మె నిర్వహించాలని బొంబాయి కార్మికవర్గం నిర్ణయించడం, దానికి చిన్న వ్యాపారులు, మధ్య తరగతి ప్రజలు అండగా నిలిచి సాయుధ బ్రిటిష్ దళాలతో ప్రాణాలకు తెగించి పోరాడటం భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమ చరిత్రలో మరువలేని ఘట్టం. 1908 జూలై 23న ప్రారంభమైన సమ్మె 28 వరకు నిరవధికంగా కొనసాగింది. బడా జాతీయ పెట్టుబడిదారులు, మిల్లు యజమానులు తమ స్వార్థ ప్రయోజనాల కోసం బ్రిటిష్ వలస ప్రభుత్వానికి వంతపాడగా, తమ జాతీయ నాయకుడి కోసం లక్ష మందికి పైగా కార్మికులు వీధుల్లోకి వచ్చి పోరాడటం భారత కార్మికవర్గ రాజకీయ చైతన్యానికి నిదర్శనం. ఈ పోరాటంలో 200 మంది కార్మికులు, ఇతరులు ప్రాణాలు కోల్పోయి, కార్మికవర్గ చరిత్రను ఎర్రసిరాతో లిఖించారు. అప్పటి వరకు అట్టడుగున ఉన్న కార్మికవర్గ ఆగ్రహాన్ని రుచి చూడని ప్రభుత్వం, ఈ పోరాటాన్ని విచ్ఛిన్నం చేసేందుకు అనేక విఫలయత్నాలు చేసింది. అయినప్పటికీ కార్మికులు సంఘటితంగా ఆరు రోజుల సమ్మెను విజయవంతం చేశారు. అప్పటికి భారతదేశంలో ప్రధానమైన కార్మిక సంఘం కాని, కార్మికవర్గ పార్టీ కాని లేకపోవడం గమనార్హం. అయినప్పటికీ కార్మికులు పుట్టుకతో వచ్చిన వర్గ లక్షణం క్రమశిక్షణను తప్పలేదు. ఆ చైతన్యాన్ని సరైన దారిలో పెట్టే ఒక సంఘటిత ఉద్యమం కాని, పార్టీ కాని లేకపోవడం పెద్ద లోటే. అయినప్పటికీ కొన్నాళ్లకు అఖిల భారత బ్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ ఏర్పడటం, సమరశీల పోరాటాలు నిర్వహించడం మనకు తెలిసిన విషయమే.

కార్మికవర్గం తమ రాజకీయ చైతన్యాన్ని ప్రదర్శించడానికి మూల బిందువైన బాలగంగాధర్ తిలక్ గాంధీజీ సమాయ నిరాకరణోద్యమం ప్రారంభించడానికి ఒకరోజు ముందు 1920 ఆగష్టు ఒకటిన మరణించారు. మరణించేనాటికి ఆయన వయసు 84 సంవత్సరాలు. లోకమాన్య తిలక్గా ఆయన చిరకాలం గుర్తుండి పోతారు.

అమెరికా దుష్కృత్యానికి 59 సంవత్సరాలు

ప్రజలు మూడు దశాబ్దాల వీరోచిత పోరాటంతో అమెరికాకు గట్టి బుద్ధి చెప్పారు. నేడు ఇరాక్ లో అక్కడి సాయుధ గెరిల్లాలు అమెరికా సైనికులకు, దాని తొత్తు పాలకులకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం జరుపుతున్నారు. సద్దాం హుస్సేన్ ను గద్దెదింపితే చాలు ఇరాక్ లో తన ఆటలకు తిరుగుండదనుకున్న దాని ఆశలకు గండికొడుతున్నారు. దీంతో అయిష్టంగానే ఇరాక్ నుండి వైదొలుగుతున్నట్లు ప్రకటించాల్సి వచ్చింది. 1990వ దశకం ప్రారంభంలో కువైట్ యుద్ధం సందర్భంగా తోడు వచ్చిన దేశాలు ఇప్పుడు ప్రత్యక్షంగా అమెరికాకు మద్దతు పలికే ధైర్యం చేయలేకపోతున్నాయి. యుద్ధాలకు, అమెరికా దుర్మీతికి ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యతిరేకత వ్యక్తమవుతోంది. అయినా అది తన నీచ బుద్ధిని పోనిచ్చుకోవడం లేదు. తనకు ఎదురుతిరిగే దేశాలపై ఆంక్షల రూపంలో ఆధిపత్యం చెలాయించేందుకు సర్వవిధాలా ప్రయత్నిస్తోంది.

క్యూబాపై సరికొత్త ఆంక్షలు

సుమారు 40 సంవత్సరాలుగా క్యూబాపై అనేక ఆంక్షలు విధిస్తూ వస్తున్న అమెరికా వాటిని ఇంకా పెంచుతూనే ఉంది. అయినప్పటికీ క్యూబా ఏ మాత్రం లొంగుబాటును ప్రదర్శించకుండా, ఫైదల్ కాస్ట్రో నాయకత్వంలో ధీటుగా సమాధానమిస్తోంది. వెనిజులా, బ్రెజిల్ దేశాలపై కూడా అమెరికా తన కుయుక్తులను ప్రదర్శిస్తోంది. అధ్యక్ష ఎన్నికలు సమీపిస్తున్న కొద్ది అమెరికా అధ్యక్షుడు బుష్ తన దురంహకార ధోరణిని మరింత పెంచుతున్నాడు. అమెరికా నుండి క్యూబాకు ఎటువంటి ఆర్థిక సహాయం అందజేయరాదని జులై ఆఖరి వారంలో బుష్ ఆంక్షలు విధించాడు. ముఖ్యంగా క్యూబన్-అమెరికన్ నుండి ఎటువంటి సాయం అందరాదని కఠిన నియమాలు పెట్టాడు. అమెరికా నుండి క్యూబాకు ఏటా 15 కోట్ల డాలర్ల సాయం అందుతుంది. ప్రస్తుత నిర్ణయం వల్ల ఈ మొత్తం నిలిచిపోతుంది. క్యూబాను ఆర్థికంగా దెబ్బతీయడం ద్వారా లొంగదీసుకోవాలని అమెరికా 40 ఏళ్ల నుండి ప్రయత్నం చేస్తూనే ఉంది. అయినప్పటికీ పప్పులు ఉడకడం లేదు. క్యూబా ప్రయాణాలపై ఉన్న నిషేధాజ్ఞలను ఎత్తివేయాలని గత ఏడాది అమెరికా శాసనకర్తలు అత్యధిక మెజార్టీటీ తో శాసనం చేశారు. బుష్ తన వీటో హక్కుతో దానిని నిర్దాక్షిణ్యంగా రద్దు చేశారు. తాజా ఆంక్షల కారణంగా అమెరికా పౌరులు క్యూబా తీరానికి పడవ ప్రయాణం చేయడానికి కూడా వీలు లేదు. క్యూబా సముద్ర జలాల్లోకి ప్రవేశించేందుకు 1996 నుండి ఇప్పటి వరకు 1200 మందికి లైసెన్స్ లు ఇచ్చారు. అవన్నీ కూడా రద్దవుతాయి.

దీనితో పాటు క్యూబాతో వ్యాపారం చేస్తున్న వ్యాపారులను, ఔషధ కంపెనీలను దెబ్బతీసేందుకు అమెరికా ప్రభుత్వం అనేక చర్యలు తీసుకుంటోంది. క్యూబాతో వ్యాపారం చేసినందుకు అమెరికా 122 కంపెనీలపై అపరాధ రుసుం విధించింది. వాటి నుండి 19.7 లక్షల డాలర్లు వసూలు చేసింది.

అమెరికా తన తొలి అణుబాంబును ప్రయోగించి, జపాన్ లోని నాగసాకి నగరాన్ని నాశనం చేసి ఆగస్టు 6 నాటికి 59 సంవత్సరాలు పూర్తవుతుంది. మరో ఏడాదిలో ఈ దుష్కృత్యానికి 60 యేళ్లు నిండుతాయి. అయినప్పటికీ ఆ దుర్ఘటన తాలూకు ఛాయలు ఇప్పటికీ మదిలో మెదులుతూనే ఉన్నాయి. ప్రపంచంపై తన ఆధిపత్యాన్ని నిరూపించుకోవడానికి, ఆనాటి సోవియట్ రష్యా పురోగమనానికి అడ్డుకట్ట వేయాలనే దురాలోచనతో అమెరికా చేసిన ఘోరాతిఘోరమైన తప్పిదానికి ఎన్నో తరాలు కుంగికృశించిపోవలసి వస్తోంది. ఈ ఘటన చోటుచేసుకున్న మూడోరోజునే జపాన్ లోని మరోనగరం హిరోషిమాపై మరో అణుబాంబు దాడి జరిపింది. అందులోనూ వేలాది మంది అమాయక ప్రజలు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. లక్షలాది మంది అంగవికలురయ్యారు. అత్యంత ప్రమాదకరమైన అణుబాంబు వదిలిన వాయువుల వల్ల నేటికీ ఆ ప్రాంతాల్లో పచ్చగడ్డి మొలిస్తే ఒట్టు. అటువంటి మానవ విధ్వంసకర ఆయుధాలను సృష్టించి, వాటిని అమాయకులపై ప్రయోగించి పైశాచికానందం పొందిన అమెరికా నేటకీ తన నైజాన్ని మార్చుకోలేదు. ఎన్నో దేశాల భావి పౌరుల ఉసురు పోసుకుంటోంది. అయినా దానికి బుద్ధిరాలేదు.

దాని యుద్ధ పిపాస తీరలేదు. ప్రపంచంపై తన క్రరపెత్తనాన్ని కొనసాగించాలని ప్రయత్నిస్తోంది. ఎదురుతిరిగిన దేశాలపై దమన నీతిని ప్రయోగిస్తోంది. సోవియట్ పతనం అనంతరం ప్రపంచంలో తనకు తిరుగులేదని విర్రవీగుతున్న అమెరికాకు అనేక ఎదురుదెబ్బలు తగులుతున్నాయి. వాటి నుండి గుణపాఠం తీసుకోవడానికి దానికి మనసు ఒప్పుడం లేదు. వియత్నాం

సి.ఐ.టి.యు. జనరల్ కౌన్సిల్ సమావేశం -

ఎ.పి.కమిటీ నిర్ణయాలు

ఆగష్టు 9 నుండి 14 వరకు ప్రచార వారోత్సవం

డిమాండ్స్

1. ఇన్సూరెన్సు, టెలికం, విమానయాన సర్వీసులలో విదేశీ వ్రత్యక్ష పెట్టుబడులు పెంచాలన్న నిర్ణయాన్ని ఉపసంహరించాలి.
2. ఖాంబలావడిన వ్రభుత్వరంగ సంస్థలను పునరుద్ధరించేందుకు తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవాలి.
3. చిన్న పరిశ్రమలకు రిజర్వు చేసిన ఉత్పత్తులలో మరో 85 రకాలను రిజర్వేషన్ పరిధి నుండి తొలగించాలన్న నిర్ణయాన్ని ఉపసంహరించాలి.
4. సమ్మె హక్కు మీద సుప్రీం కోర్టు తీర్పు ప్రభావం లేకుండా చేసేందుకు చట్టాన్ని సవరించాలి.
5. పి.ఎఫ్ మీద వడ్డీ రేటును 12 శాతానికి పునరుద్ధరించాలి.
6. గ్రామీణ, పట్టణ నిరుద్యోగులందరికీ ఉద్యోగాలు కల్పించాలి,
7. అసంఘటిత కార్మికుల సమస్యల పరిష్కారానికై సమగ్రశాసనాన్ని చేయాలి.
8. శ్రామిక మహిళలకు చట్టాలు అమలు జరిగే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి.
9. వ్యవసాయ కార్మికులకు సమగ్రశాసనం చేయాలి.
10. విద్యుత్ చట్టం 2003 ను సమీక్షించి తిరోగమన క్లాజులన్నింటినీ తొలగించాలి.

రాష్ట్రంలో

1. సహకార రంగంలో 10 వేల మంది ఉద్యోగులను తొలగించే చర్యలను ఉపసంహరించాలి. ఉద్యోగ భద్రత కనీస వేతనాలకు గ్యారంటీ ఇవ్వాలి.
2. ప్రభుత్వ శాఖలలో నియమించిన కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులను రెగ్యులరైజ్ చేయాలి. ఈ లోగా వారందరికీ ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలి.
3. సహకార రంగంలోని చక్కెర, పాడి పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించాలి. ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలి.

■ ఎస్.పీరయ్య
ప్రధాన కార్యదర్శి

సి.ఐ.టి.యు. జనరల్ కౌన్సిల్ సమావేశం మహారాష్ట్రలోని నాసిక్ లో జూలై 17-20 లలో నాసిక్ లో నరేంద్ర మలుసరి హాల్ లో జరిగాయి. 20 మంది మహిళా ప్రతినిధులతోపాటు 350 మందికి పైగా జనరల్ కౌన్సిల్ సభ్యులు హాజరయ్యారు. సి.ఐ.టి.యు. అధ్యక్షుడు డా॥ఎం.కె.పాంధే పతకావిష్కరణతో కార్యక్రమాలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఆహ్వాన సంఘ అధ్యక్షులు జైభావే ప్రతినిధులను ఆహ్వానించారు. ఎం.కె.పాంధే అధ్యక్షోపన్యాసం చేశారు. ప్రమాదంలో గాయపడినందున సి.ఐ.టి.యు. జనరల్ సెక్రటరీ కౌన్సిల్ సమావేశానికి హాజరు కాలేకపోయారు. కానీ ఆయన నివేదికను శ్రీ కనై బెనర్జీ సమావేశం ముందుంచారు. రిపోర్టుపై చర్చల్లో పలువురు ప్రతినిధులు వివిధ రాష్ట్రాల నుంచి పాల్గొన్నారు. జనరల్ కౌన్సిల్ సి.ఐ.టి.యు. ఆరంభ అధ్యక్షులు ప్రముఖ ట్రేడ్ యూనియన్ నేత బి.టి.ఆర్. శతజయంతి ఉత్సవాలను జరపాలని నిర్ణయించింది. ఇందులో భాగంగా సి.ఐ.టి.యు. ప్రారంభక ప్రధాన కార్యదర్శి కామ్రేడ్ పి.రామూర్తి పేరుతో నిరంతర విద్యా కేంద్రాన్ని ఢిల్లీలో స్థాపించాలని నిర్ణయించింది.

దేశంలో నేడున్న పరిస్థితిని సమావేశం సమీక్షించింది.

కేంద్రంలోనూ, రాష్ట్రంలోనూ ప్రభుత్వాలు మారాయి. ప్రపంచ బ్యాంకు విధానాలు అమలు జరిపిన గత ప్రభుత్వాలు ఓడిపోవటంతో కార్మికవర్గం ఊపిరి పీల్చుకున్నది. కొత్త ప్రభుత్వాలు తమ సమస్యలు పరిష్కరిస్తాయన్న ఆశాభావంతో కార్మికవర్గం ఎదురు చూస్తున్నది. కొత్త ప్రభుత్వాలు వ్యవసాయరంగానికి సంబంధించి కొన్ని సరైన చర్యలు తీసుకున్నాయి. కానీ కార్మికులు, ఉద్యోగులకు సంబంధించి గానీ, సాధారణ ప్రజలకు సంబంధించిగానీ కొన్ని నిర్ణయాలు పాత ప్రభుత్వాల బాటలోనే చేయటం విచారకరం. ముఖ్యంగా బడ్జెట్ లు పారిశ్రామిక రంగానికి సంబంధించినంత వరకు స్థూలంగా సరళీకృత ఆర్థిక విధానాల కొనసాగింపుగానే ఉన్నాయి. అందువల్ల కార్మిక వ్యతిరేక చర్యలు ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతూ ఆగష్టు 9 నుండి 14 వరకూ దేశవ్యాప్తంగా “క్యాంపెయినింగ్ వారం” గా నిర్వహించాలని సి.ఐ.టి.యు నిర్ణయించింది. ఇందులో భాగంగా, రాష్ట్రంలో ఈ వారం రోజులపాటు విస్తృతంగా కరపత్రాలు పంచటం, గేట్ మీటింగ్స్ నిర్వహించటం, కార్మికులు, ఉద్యోగుల చేత డిమాండ్స్ బ్యాడ్జీలు ధరింపజేయాలని సి.ఐ.టి.యు రాష్ట్ర కమిటీ నిర్ణయించింది.

కదం తొక్కిన సహకార ఉద్యోగులు

సహకార ఉద్యోగులనుద్దేశించి ప్రసంగిస్తున్న బివి రాఘవులు

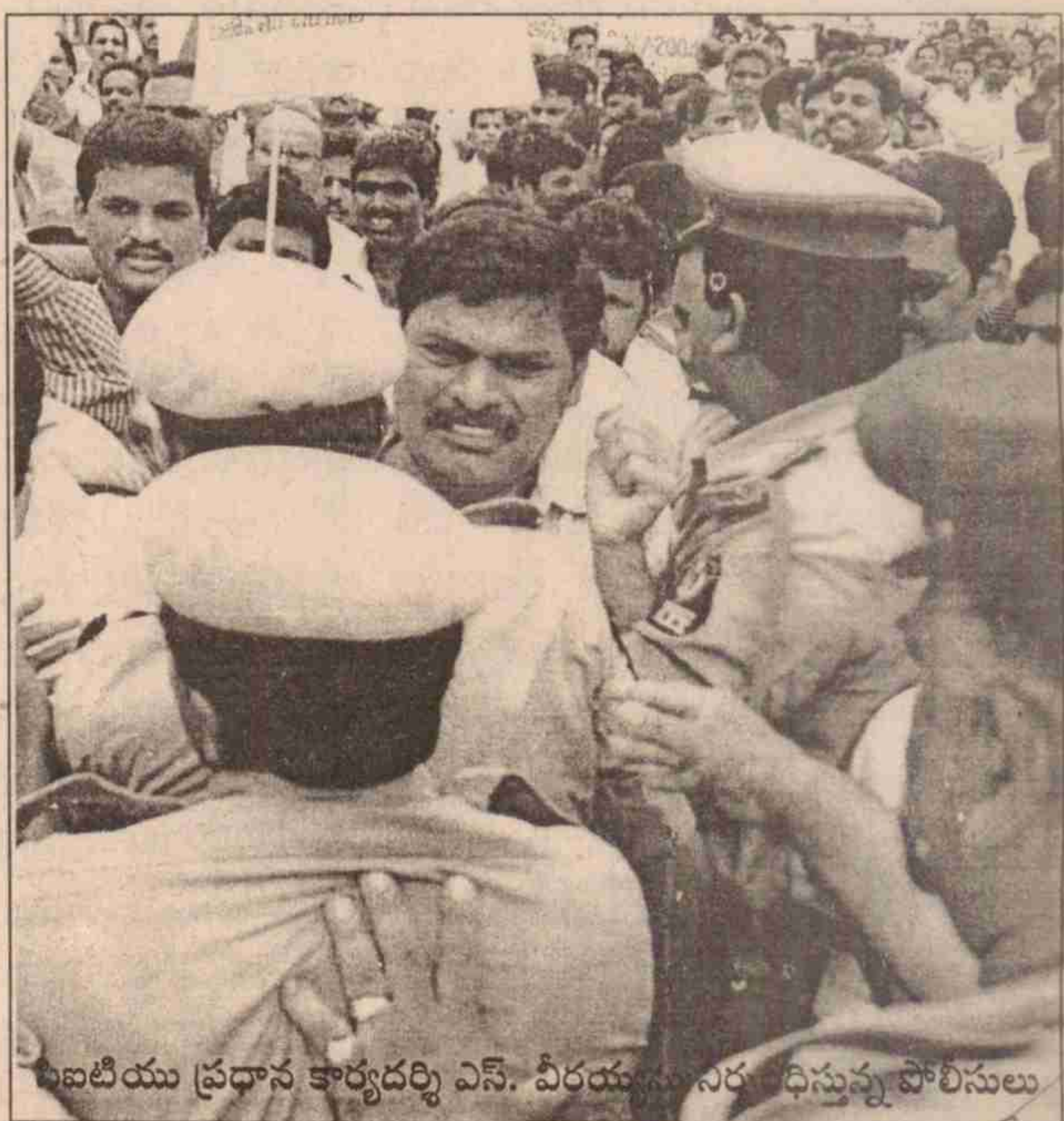
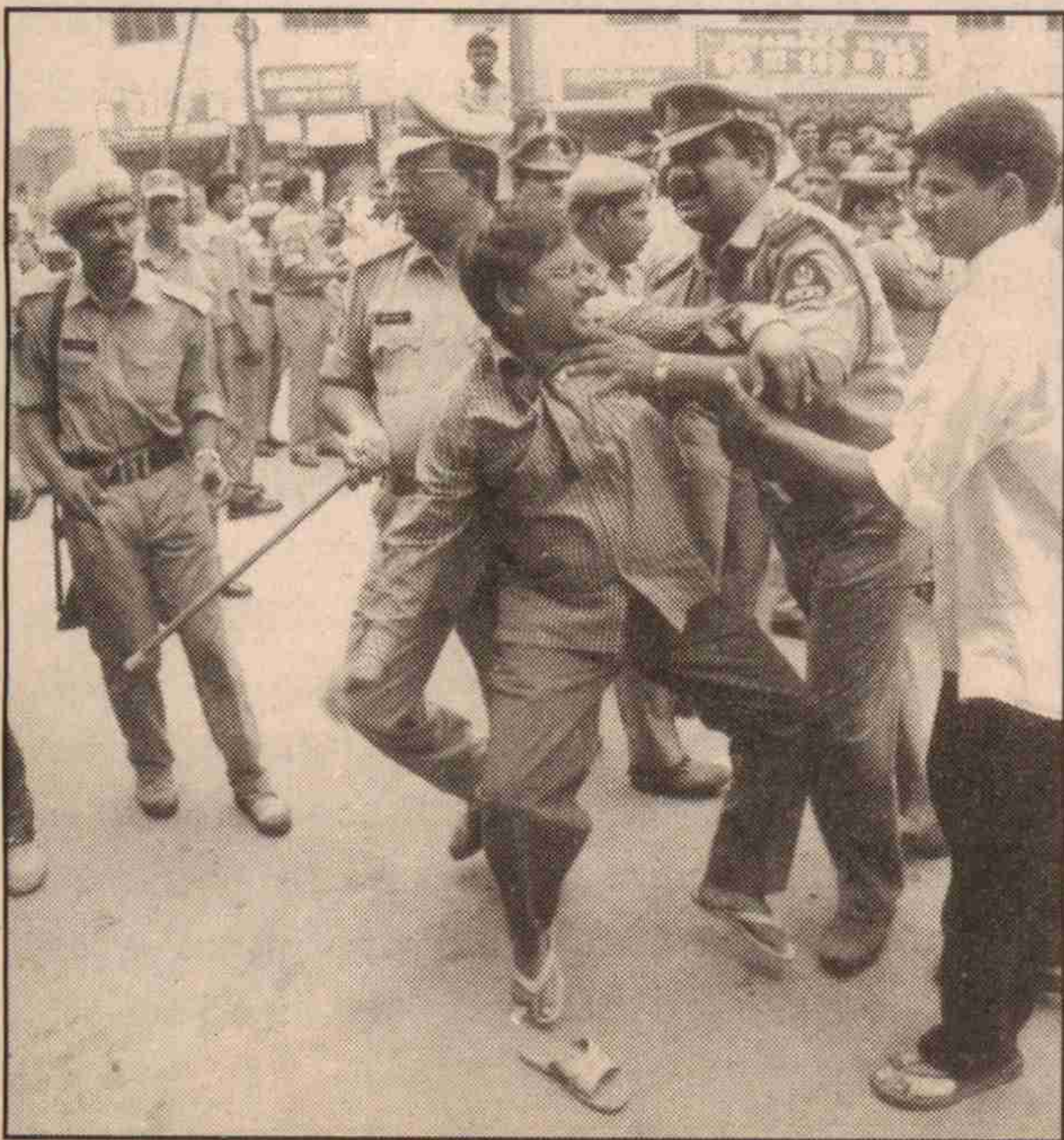
సహకార ఉద్యోగులపై విరుచుకుపడుతున్న పోలీసులు

వ్యవసాయ పరపతి సహకార సంఘాల్లో పని చేస్తున్న ఉద్యోగులు తమకు జరిగిన ద్రోహాన్ని జీర్ణించుకోలేక పోయారు. ఎన్నికల సమయంలో ఇచ్చిన హామీలకి విరుద్ధంగా పదివేల మందిని తొలగించటం ఏమిటని ఆగ్రహించారు. గత ప్రభుత్వానికి, కొత్త ప్రభుత్వానికి తేడా లేకుండా పోయిందేమిటా అని ప్రశ్నించుకున్నారు. నేరం ఒకరిదయితే శిక్ష మరొకరికా అని అడిగారు.

రాష్ట్ర రాజధాని నగరం హైదరాబాద్‌లో జూలై 24వ తారీఖున వేలాది మంది సహకార ఉద్యోగులు 'ఫలో అసెంబ్లీ' నిర్వహించారు. ఉదయం 10.30 గంటలకు ఇందిరా పార్కు వద్ద సి.పి.ఐ.(ఎం) రాష్ట్ర కార్యదర్శి బి.వి.రాఘవులు, సి.ఐ.టి.యు. ప్రధాన కార్యదర్శి ఎస్.వీరయ్య, సి.పి.ఐ.(ఎం.) ఎం.ఎల్.ఎ. జె.రంగారెడ్డి ప్రసంగాలు విన్న తరువాత వారంతా ప్రదర్శనగా బయలుదేరారు. అసెంబ్లీకే వెళ్ళి మమ్మల్ని ఉద్యోగాల నుండి తొలగించటం ఏమిటో అక్కడే

తేల్చుకుంటామని భీష్మించారు. కాదు అనుమతి ఇచ్చిన సుందరయ్య పార్కుకి వెళ్ళాలని పోలీసు అధికారులు పట్టుపట్టారు. అయినా ఉద్యోగులు పట్టు వీడలేదు. ఆర్.టి.సి. క్రాస్ రోడ్స్, చిక్కడపల్లి మీదుగా అసెంబ్లీ వేపు కదం తొక్కారు. పోలీసులు బలవంతంగా ఆపాలని ప్రయత్నించినా ఉద్యోగాలే పోయిన తర్వాత ఇంకా భయమేందుకని నెట్టుకుని ముందుకుపోయారు. నారాయణ గూడ క్రాస్ రోడ్స్ వద్ద వందలాది మంది ఉద్యోగులను పోలీసులు బలవంతంగా అరెస్టు చేయటంతో కార్యక్రమం ఆరోజుకి ముగిసింది.

కానీ, ఈ పోరాటం ఆగదు. ఉద్యోగ భద్రతను, సహకార రంగ పటిష్టతను సాధించే వరకూ ఉధృతంగా కొనసాగుతుంది. ఉద్యోగులంతా ఐక్యంగా తమను ఉపాధి నుండి తొలగించటానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడి తీరుతారు. తొలగింపులను విరమించుకోకపోతే ఉద్యోగుల ఆగ్రహం కొత్త ప్రభుత్వాన్ని కూడా దహించి తీరుతుంది.

బిజిటియు ప్రధాన కార్యదర్శి ఎస్. వీరయ్య నుంచి ధిస్తున్న పోలీసులు

హాస్యాన్ని పుట్టించడం, పండించడం అంత హాస్యం కాదు' అనేది పెద్దల మాట. అందులోనూ ఉదాత్తమైన హాస్యాన్ని నలుగురికి పంచి, మైమరపించి ప్రేక్షకుల్ని వివేకానందభరితుల్ని చేయడం కొందరికే సాధ్యమవుతుంది. సామాజిక స్పృహ, బాధ్యత కలిగిన వారు మాత్రమే కత్తి మీద సాములాంటి ఈ అద్భుత కళా నైపుణ్యాన్ని ప్రదర్శించగలరు. వారిలో పద్మశ్రీ అల్లు రామలింగయ్య ఒకరు.

తెలుగు సినిమా ప్రేక్షకుల నవ్వుల హరివిల్లు అల్లు జూలై 30 రాత్రి అస్తమించారు. వయసు 82 సంవత్సరాలు. ఇద్దరు కుమారులు, ముగ్గురు కుమార్తెలు ఉన్నారు. మెగాస్టార్ చిరంజీవి అల్లు రామలింగయ్య అల్లుడు అన్న విషయం తెలిసిందే. పెద్ద కొడుకు అల్లు అరవింద్ సినీ నిర్మాత. మనవడు అర్జున్ నూతన కథానాయకుడు.

1922 అక్టోబర్ 1న జన్మించిన అల్లు దాదాపు ఐదు దశాబ్దాలపాటు వేయ్యికి పైగా చిత్రాల్లో నటించి ప్రేక్షకుల్ని అలరించారు. హాస్యభరితమైన తన నటన 'ప్రేక్షకులకు చక్కలి గింతలు పెడుంది' అనే కాంప్లిమెంట్ ను అల్లు స్వంతం చేసుకున్నారు. హాస్యనట చక్రవర్తి రేలంగి వెంకట్రామయ్య తరువాత ప్రభుత్వం నుండి పద్మశ్రీ అవార్డు చేజిక్కించుకున్న తెలుగు హాస్య నటులు అల్లు ఒక్కరే. ఈ స్థాయికి తాను చేరుకోవడానికి కారణం 'ప్రజానాట్యమండలేనని' శ్రీ అల్లు అనేక వేదికలపై చెప్పుకున్నారు.

ప్రజా ఉద్యమాలు ప్రజా కళలు పరస్పర ప్రభావితాలు 'కళ కళ కోసం కాదు - ప్రజల కోసం' అనే నినాదంతో ఉద్భవించిన ప్రజానాట్యమండలి ప్రజా ఉద్యమాలను ఉత్తేజపరిచే విధంగా కళారూపాలను సృష్టించింది. ప్రజా నాట్యమండలి ఆద్యులైన డా॥గరికపాటి రాజారావు, డా॥పుచ్చలపల్లి రామచంద్రారెడ్డిల ప్రభావం అల్లు రామలింగయ్య పై మెండుగా ఉండేది. గాంధీజీ పిలుపుతో స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొన్నా, జైలుకు వెళ్ళినా, లారీదెబ్బలు తిన్నా క్రమేణా ప్రజానాట్యమండలిని అనుసరిస్తుండేవారు. కమ్యూనిస్టు పార్టీకి దగ్గరయ్యారు.

1953లో డా॥రాజారావు నిర్మించిన పుట్టిల్లు చిత్రంతోనే అల్లు సినీరంగ ప్రవేశం చేశారు. స్వతహాగా హోమియో వైద్యాన్ని నేర్చుకొని ప్రజలకు వైద్య సేవలందించారు. ఇటు నటన, అటు వైద్యం గల అల్లు పాత్రలను సినిమాలో చూసి తీరవల్సిందే.

1.మిస్సమ్మ. అందులో బడిపంతులు + వైద్యులు. సావిత్రికి పట్టిన దెయ్యాన్ని వదల గొట్టించే సీను. 2. మాయాబజార్. హాస్యంలో సిద్ధహస్తులైన వంగర వెంకట సుబ్బయ్యతో పోటీపడే విధంగా రాజవైద్యులుగా నటించడం. "చిన చేపను పెద చేప చిన, మాయను పెద మాయ - ఇది శాస్త్రం" అంటూ లోకానుభవ విషయాలను పారాయణం చేయడం, వియ్యాల వారిని ఇబ్బంది పెట్టేందుకు మేకపోతు గాంభీర్యంతో తల్పం - గిల్పం కావాలని అడగటం. తదుపరి యథా ప్రకారం తన్నులు తినడం వంటి సన్నివేశాలు ఆబాల గోపాలాన్ని నవ్వుల జడివానలో ముంచెత్తుతాయి.

అలాగే ఎన్టీఆర్ కృష్ణుడిగా, రాముడిగా ఆ పాత్రలకు ప్రాణప్రతిష్ఠ చేశారు ఎ.ఎన్.ఆర్. శరత్ నవలా పాత్రలు దేవదాసు, బాటసారిలకు ప్రాణప్రతిష్ఠ చేశారు. అల్లును ఆ కోణంలో పరిశీలిస్తే చిత్రగుప్తుని పాత్ర స్ఫురణకు రాకమానదు. చిట్టా చూడటం, యమధర్మరాజుకు అనుంగు సహచరుడుగా మెలగడం నడవటం అన్ని ఆయన సహజ నటనా శైలిలో ఒదిగిపోతాయి.

ఎంతటి చిత్రగుప్తునికైనా మతిమరుపు ఎంత సహజమో అనే విషయాన్ని 'యమగోల' చిత్రంలో 'తాళం వేసితిని-గొళ్ళెం మరచితిని' డైలాగ్ ను నటనా ప్రతిభతో, హాస్యోక్తిగా

మార్చడం, అవినీతికి మారుపేరుగా 'బుద్ధి మంతుడు చిత్రంలో ఆమ్యామ్యా అనే పదాన్ని పేర్కొనడం అల్లు నటనా విశిష్టతకు నిదర్శనం. అందుకే సూర్యకాంతం, రేలంగిల మదిరి అల్లుకు ప్రత్యామ్నాయం ఊహించలేం.

వ్యక్తులను ప్రేమించు, వ్యక్తిలోని దుర్గుణాలను ద్వేషించు అన్న రీతిలో కామెడీ విలనిజాన్ని సృష్టించి ప్రేక్షకుల్ని హింసా ప్రవృత్తి నుండి దూరం చేయడంలో తెలుగు చలన చిత్ర సీమ కొంతకాలం కృతకృత్యురాలైంది. నాగభూషణం-అల్లు, రావుగోపాలరావు-అల్లు, సత్యనారాయణ-అల్లు ఈ కామెడీ విలనీ కాంబినేషన్ కూడా నవ్వుల పంట పండించింది. విశ్వనాథ్ 'శంకరాభరణం' లో శంకరశాస్త్రి మిత్రునిగా హుందాగా హితవు పలికేపాత్రలో, బాపు ముత్యాల ముగ్గులో ప్రాయశ్చిత్తంగా కోతి పాత్రలో నటించిన తీరు ఒకదాని కొకటి పొంతన లేని అత్యంత వైవిధ్యంతో కూడినది. ఇదే విషయాన్ని ఆయనతో ప్రస్తావించినపుడు ...

"సినిమా కథ వేరు, కామెడీ ట్రాక్ వేరు ఉండటం మంచిదికాదు. ఎంత చిన్న కామెడీ వేషమైనా ఆ కథ పూర్తిగా తెలిసినపుడు, ఆ కథలో ఆ పాత్రకు ఉన్న విలువ తెలుసుకున్నపుడు ఆ పాత్ర పరిధితో పాటు ఆ పాత్ర బలం కూడా అవగతమవుతుంది. అప్పుడు తన నటనా నైపుణ్యంతో తన పాత్రనే కాదు మొత్తం కథను (సినిమాను) రాణింప చేయడంలో విజయవంతం కాగలం" అని చెప్తారు ఆయన. సామాజిక విలువలు కళా విలువలు కలబోసి కళారూపాలు సృష్టించే ప్రజానాట్య మండలి ఒరవడి ఇదే కదా మరి.

■ శైలి

పోరుదారి బట్టి పోరాడరన్నా

■ పి.ఎన్.మూర్తి

ఎండమావుల వెంట ఎందాక తిరిగేవు

బండరాళ్ళకు మొక్కి ఎన్నాళ్ళు బతికేవు

- పోరుదారిని బట్టి పోరాడరన్నా

- ఎర్ర జెండ నెత్తి ఎదురించరన్నా

కాంట్రాక్టు చట్టాలు తుంగలో తొక్కిండు

కాంట్రాక్టు కొలువులా కంపలో నెట్టిండు

కాకులను కొట్టి గద్దలను మేపిండు

నీ కాయ కష్టం నిలువెల్ల దోస్తుండు

- పోరు దారిని బట్టి పోరాడరన్నా

- ఎర్ర జెండ నెత్తి ఎదురించరన్నా

ప్రపంచ బ్యాంకుకు దాసోహా మన్నారు

ఫ్రైవేటు దొరల పల్లకి మోశారు

సంస్కరణ వేటలో వాటాలు మింగారు

కాంట్రాక్టు క్యాబువల్ ఉరితాళ్ళు వేశారు

- పోరుదారిని బట్టి పోరాడరన్నా

- ఎర్ర జెండ నెత్తి ఎదురించరన్నా

ఊరు కొక్కా తీరు వేతనం ఇస్తుండు

కనీసవేతనం గంగలో కలిపిండు

లంచాల కెగబడి అధికార్లు బలిసిండు

చాలి చాలనీ కూలితో వేపుకా తింటుండు

- పోరుదారిని బట్టి పోరాడరన్నా

- ఎర్ర జెండ నెత్తి ఎదురించరన్నా

చేసే పని ఒక్కటే జీతాలు వేరన్న

పిఎఫ్ పెన్షన్ ఊసెరగవన్న

రోగాల నొప్పుల లీవుండదన్న

నాగాలు పెడితే కొలువూడురన్న

- పోరుదారిని బట్టి పోరాడరన్నా

- ఎర్ర జెండ నెత్తి ఎదురించరన్నా

కలలు చెదిరిన వాడ- కాంట్రాక్టు ఉద్యోగి

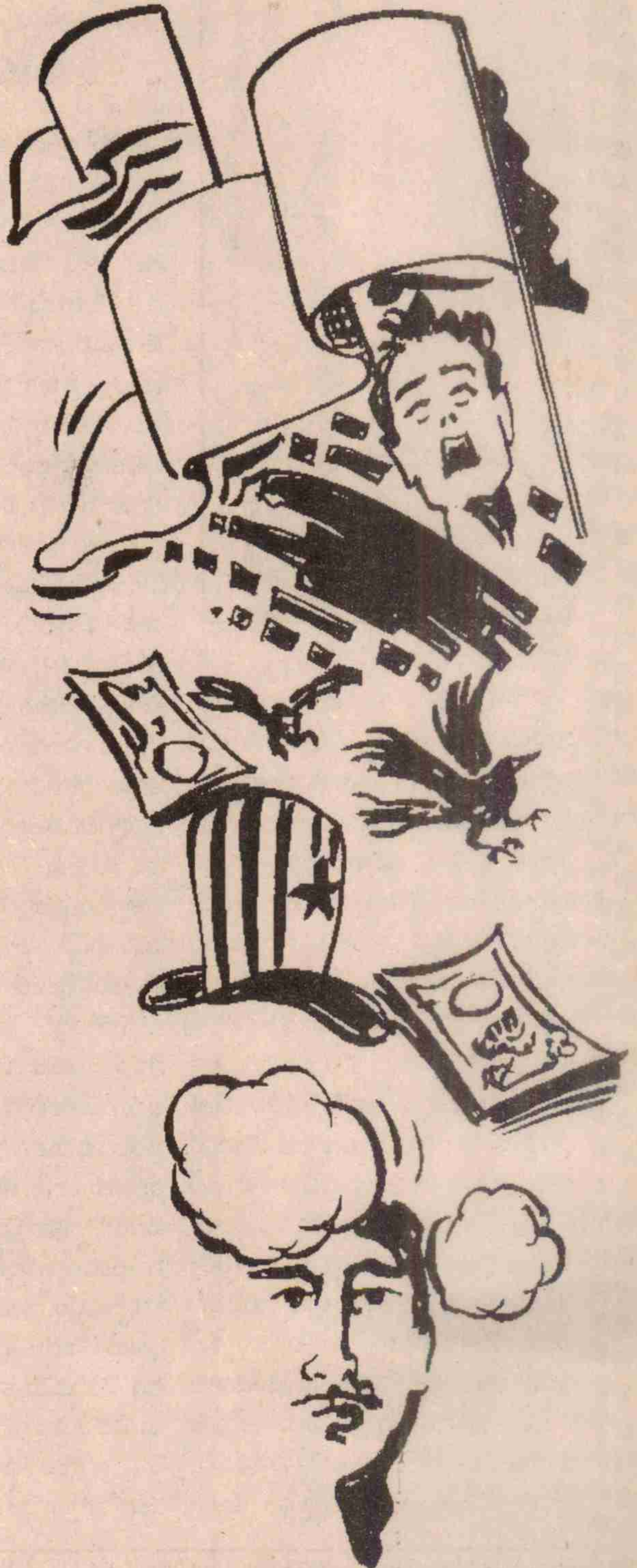
బెదురు గొడ్డునువోలె- అదురెందుకయ్యా

చెదిరినా నీ ఆశ- చేరువైయ్యే దాకా

చిద్రమైన కొలువు-స్థిరమైయ్యే దాకా

- పోరుదారిని బట్టి పోరాడరన్నా

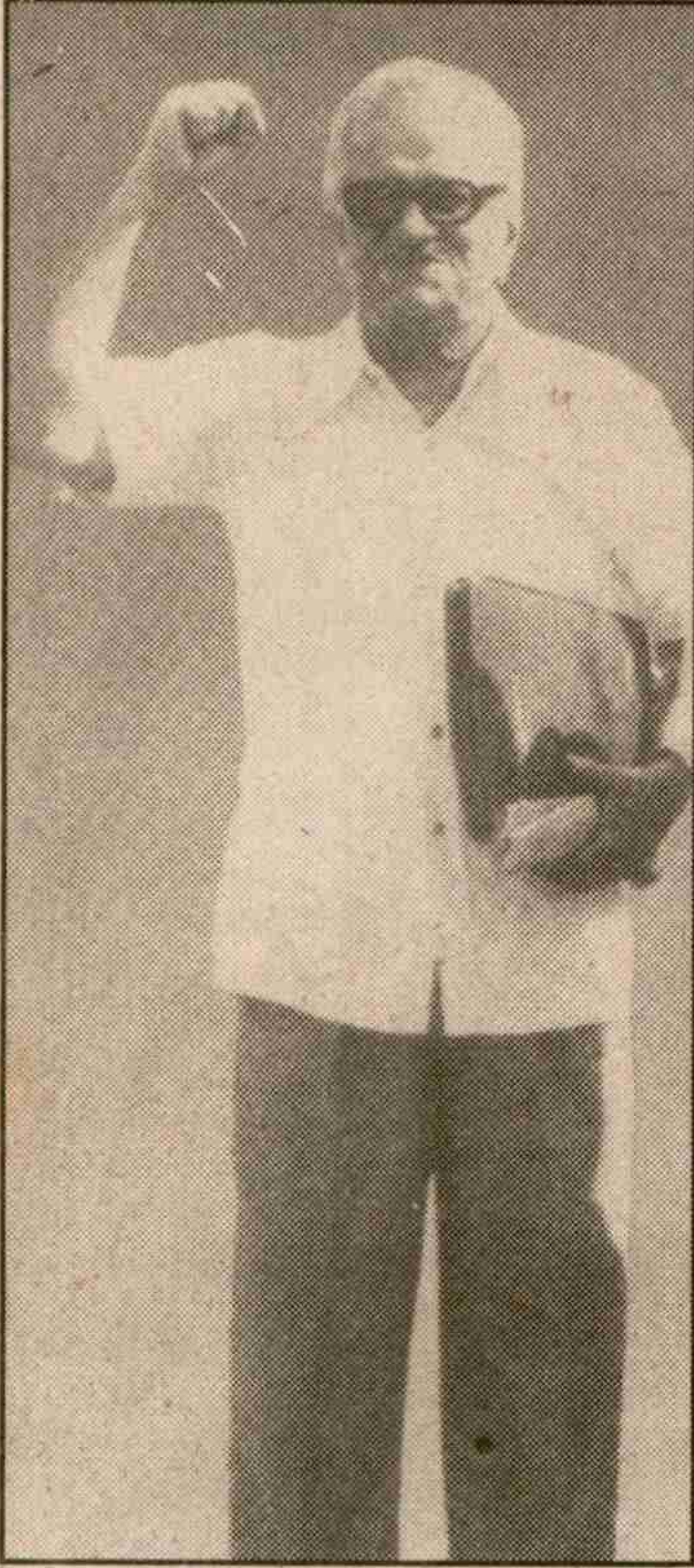
- ఎర్ర జెండ నెత్తి ఎదురించరన్నా

మతోన్మాద శక్తులపై నిరంతర పోరాటం

■ బి.టి.రణదివే

రాజ్యాంగం హామీ ఇచ్చిన విధంగా సమానత్వం అమలవుతుందనే భ్రమలు కొనసాగుతూనే వున్నాయి. మైనారిటీలకు ఏ విధమైన బాధలు లేవని కార్మికోద్యమం, ప్రజాతంత్ర శక్తులు సాధారణంగా భావిస్తుంటాయి. అందు వల్ల మతపరమైన దాడుల్లో వారు కేవలం మతోన్మాద నాయకులనే చూడగలుగుతారు. ముస్లిం ప్రజల సమస్యలపై శీత కన్ను వేస్తారు. వారి చర్యల పట్ల పక్ష పాతం చూపిస్తారు. అది కేవలం మత పరమైన హింసేనని, అంతకు మినహా మరే విధమైన హేతుబద్ధమైన కారణాలేవీ లేనట్లు ప్రవర్తిస్తారు. అందువల్ల వారు ముస్లిం ప్రజలను తమ వైపు ఆకర్షించు కునే అంశాన్ని, వారికి వాస్తవ పరిస్థితిని వివరించే ప్రయత్నాలను త్యజిస్తారు. అంతే కాదు స్వార్థపరుల ప్రయోజనాల కోసమే ముస్లింలపై దాడులు జరుగుతున్నాయని హిందువులకు వివరించి, వారికి నచ్చజెప్పే ప్రయత్నాలను కూడా

విడిచి పెడతారు. ఇలా చేయడమంటే దాడులను వ్యతిరేకించకపోవడ మొక్కటే కాదు, వాటిని ప్రోత్సహించడం అవుతుంది.

పెద్దపెద్ద పారిశ్రామిక పట్టణాల్లో ఎప్పుడైతే కార్మికోద్యమానికి విశాలమైన మద్దతు ఉందో అక్కడ మాత్రమే అన్ని రకాల దాడులను తిప్పికొట్టగలుగుతారు. మతోన్మాద దాడుల్లో పాల్గొంటున్న వారిని సవాల్ చేయడం ద్వారా అటువంటి దాడులను అరికట్టగలుగుతారు. ఇటువంటి పరిణామాలు పశ్చిమబెంగాల్, ఇతర చోట్ల సాధ్యమవుతున్నాయి. అక్కడ దాడుల జరగకుండా రక్షించగలుగుతున్నారు. వామపక్షాల పాలనలో అధికార స్థాయిలో దాడులను ఎలా ఎదుర్కొంటారో పశ్చిమ బెంగాల్ వామపక్ష సంఘటన ప్రభుత్వం ప్రత్యక్షంగా నిరూపించింది. కాని పెరుగుతున్న మతోన్మాద దాడులు, వేర్పాటు వాద శక్తులకు బలమైన ఉమ్మడి ఉద్యమ జోక్యం, విచ్చినకర శక్తులను ఓడించడమే నిజమైన విరుగుడు. కార్మికవర్గం, ప్రజాతంత్ర శక్తులు తమను రక్షిస్తున్నాయని, తమ హక్కుల కోసం పోరాడుతున్నాయని మైనారిటీ ప్రజలు నమ్మగలిగినప్పుడు వారిలో జాతీయ లౌకిక ఐక్యత పట్ల విశ్వాసం కలుగుతుంది. ఈ విశ్వాసం ముస్లిం మతోన్మాదులకు శరాఘాత మవుతుంది. కాని ఇక్కడ మరో ప్రధానమైన విషయం ఒకటి వుంది. ఇంకా వివక్ష కొనసాగుతోందని, దానిపై పోరాడవలసిన అవసరం ఉందని ప్రగతిశీలురును, ఉన్నత వర్గాలను, దేశంలోని అతిపెద్ద సెక్షన్లను కార్మిక వర్గం ఒప్పించగలగాలి. మైనారిటీల పరిరక్షణకు వారు కదిలి వచ్చే విధంగా దేశంలో నెలకొన్న క్రూరమైన పరిస్థితులను వారి కళ్ల ముందుంచగలగాలి. అటువంటి చొరవ కార్మికవర్గం, జాతీయవాద శక్తులు, మైనారిటీ ప్రజల మధ్య విశ్వాసాన్ని మరింత బలోపేతం చేయడమే కాకుండా, మతోన్మాద శక్తులను ఏరివేయడానికి అవకాశం కలుగుతుంది.

దురంహకారపూరితమైన హిందూ మతోన్మాద కార్యకలాపాలపై నిరంతర

యుద్ధం సాగించాల్సిన బాధ్యత కార్మికవర్గం, ప్రజాతంత్ర శక్తులందరి మీద వుంది. హిందూ సంస్కృతి, హిందూ జాతి పేరుతో మెజార్టీ వర్గాన్ని మైనార్టీలకు వ్యతిరేకంగా రెచ్చగొట్టడం, వారిలో తప్పుడు భావాలను రేకెత్తించడం కేవలం బాధ్యతరాహిత్యం కింద కే వస్తుంది. ఇందుకు బిజెపి, ఆర్ఎస్ఎస్, విశ్వహిందూ పరిషత్ వంటి శక్తులు ప్రధాన కారకులు. హిందూ మతోన్మాదాన్ని కేవలం మత స్వేచ్ఛగా పరిగణించడం, దాని వ్యాప్తి వలన పెరుగుతున్న ప్రమాదాన్ని చూడలేక పోవడం జాతీయవాద శక్తులలో ఉన్న సాధారణ లోపం. హిందూ మతోన్మాద కార్యకలాపాలు దాని వ్యాప్తి ద్వారానే పెరుగుతున్నాయి. హిందూ మతోన్మాద కార్యకలాపాలు మైనారిటీలపై ముస్లిం చాంధస వాద శక్తుల పట్టు పెరగడానికి దోహద పడుతున్నాయి. ముస్లిం చాంధస శక్తులను సామ్రాజ్యవాదులు తమ విచ్చినకర క్రీడల్లో పావులుగా వాడుకుంటున్నారు. కార్మికవర్గం, జాతీయవాదుల్లో అత్యధిక మంది హిందూ మతానికి చెందిన వారు కావడం వల్ల తమ మతంలోని మతోన్మాదుల వల్ల కలిగే నిజమైన ప్రమాదాన్ని పసిగట్టలేక పోతున్నారు. ఈ బలహీనతను సత్వరమే అధిగమించాలి. దీనితో పాటే మేధావి వర్గం కూడా హిందూ మతోన్మాదాన్ని తేలికగా తీసుకుంటోందని, దానికి వ్యతిరేకంగా అధిక్షేపణ వైఖరితో ఉంటోందన్న వాస్తవాన్ని కూడా గుర్తించాలి. మేధావి వర్గంలోని అత్యధిక భాగం, ఆలోచనల్లో చాలా ముందున్నప్పటికీ మతకర్మలను, పాతకాలపు సాంప్రదాయాలను అవలంబిస్తున్నారు. హిందూ మత పరిధి నుండి పూర్తిగా బయటకు రాలేక పోతున్నారు. అయినప్పటికీ లౌకికతత్వ పరిరక్షణకు, విచ్చినకర శక్తులను పారద్రోలేందుకు, మేధావి వర్గాలను ఇందుకు సంసిద్ధులను చేసేందుకు నిరంతర, చురుకైన పోరాటం కొనసాగించాలి.

(‘మన జాతీయ సమస్యలు - కార్మిక వర్గ పాత్ర’ అనే ఆర్టికల్ నుండి)

అంజనా

హైదరాబాద్, విజయవాడ, తిరుపతి, విశాఖపట్నం, ఖమ్మం, కర్నూలు నుండి ప్రచురణ

స్వాతంత్ర్యదినోత్సవ శుభాకాంక్షలతో...

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

ప్రజలు దీవించిన ప్రభుత్వం ప్రజా సంక్షేమమే అంతిమ లక్ష్యం

ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యతలు

- రైతులకు ఉచిత విద్యుత్
- పావలా వడ్డీకే డ్వాక్రా మహిళలకు, రైతులకు, నిరుద్యోగులకు రుణాలు
- రాష్ట్రంలో ఖాళీగా ఉన్న ఉద్యోగాలు భర్తీ
- సంవత్సరానికి 8 లక్షల ఇండ్లు నిర్మించి మహిళల పేరిట కేటాయింపు
- పెండింగ్లో ఉన్న సేద్యపు నీటి ప్రాజెక్టులు 5 సంవత్సరాలలో పూర్తి
- అప్పుల ఊబిలో చిక్కుకున్న కుటుంబాల పట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధ - తక్షణసహాయం
- రుణాలు చెల్లింపులో రైతుకు వెసులుబాటు

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం పంఖ్య	KLVO 1A 367
పుస్తకం పేరు	5082500050
తారీఖు	25-8-2023
ముందు అట్ట	Yes
వెనుక అట్ట	Yes
మొత్తం పేజీలు	37
నెట్ట సైజు పేజీలు	No
ఖాళీ పేజీలు	No
లేని పేజీలు	No
తయారు చేసినది	Mounika
పేజీలు విడదీసినది	Mounika
స్కాన్ చేసినది	Nandhu
వర్గీకరణ చేసినది	Pragathi
పేజీలు పరిశీలించినది	
లైబ్రరీలో చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడినది	
తప్పులు	
పరిస్థితి	Good NO